

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKA NALOGA

BERNARDA FABJAN

Ljubljana, 2011

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA ŠPORT

Športno treniranje
Šport in mediji

ANALIZA POROČANJA S TENIŠKEGA TURNIRJA V PORTOROŽU (SLOVENIA OPEN)

DIPLOMSKA NALOGA

MENTORICA

Prof. dr. Mojca Doupona Topič

RECENZENT

Prof. dr. Otmar Kugovnik

KONZULTANT

Doc. dr. Aleš Filipčič

Avtorica naloge

BERNARDA FABJAN

Ljubljana, 2011

Hvala mentorici prof. dr. Mojci Doupona Topič za vso strokovno pomoč pri pisanju diplomske naloge in Simonu Ličnu za izčrpne informacije.

Posebna zahvala je namenjena Roku za vse vzpodbudne besede, potrpežljivost in pomoč. Hvala tudi vsem ostalim, ki ste si vzeli čas in mi pri čemerkoli pomagali pri diplomski nalogi.

Nenazadnje sem hvaležna mojim domačim za potrpežljivo čakanje na moj zaključek študija.

Hvala mami in ati, da sta moja angela varuha, ki mi dajeta moč. Čeprav nista več z mano, vem, da se sedaj skupaj veselita zame.

Ključne besede: športno novinarstvo, tiskani mediji, tenis, športne zvezde, ženske in šport, teniški turnir v Portorožu

ANALIZA POROČANJA S TENIŠKEGA TURNIRJA V PORTOROŽU (SLOVENIA OPEN)

Bernarda Fabjan

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2011

Športno treniranje, Šport in mediji

91 strani; 2 preglednici; 4 grafov; 38 slik; 60 virov.

IZVLEČEK

Za športno novinarstvo je značilno, da njegovo bistvo ni le poročanje o športnih prireditvah in golo opisovanje dogodkov, ampak morajo novinarski prispevki zadovoljiti načelo zanimivosti, izvirnosti in raznovrstnosti. Novinarska objektivnost je na preizkušnji v ženskem športu, saj so ženske v medijih predstavljene drugače kot moški. Poudarja se namreč njihova pasivnost, šibkost, ranljivost, netekmovalnost in zunanji izgled, tako preko teksta kot fotografij. Poročevalci v lovu za izvirnostjo pišejo o temah, ki pritegnejo javnost in tako so tudi športne zvezde postale objekt občudovanja in izpostavljanja v medijih.

Namen diplomske naloge je bil podrobneje preučiti omenjene značilnosti športnega novinarstva z vidika vsebine novinarskega diskurza na primeru poročanja s teniškega WTA turnirja v Portorožu leta 2009 in 2010, ki je veljal za največji teniški dogodek v Sloveniji. Analiza novinarskega diskurza je zajemala Delo, Dnevnik, Ekipo in Primorske novice – skupno 120 člankov; od tega 31 prispevkov objavljenih v Delu, 25 v Dnevniku, 33 v Ekipi in 31 v Primorskih novicah. Analizo tekstualnega dela iz leta 2009 smo izvedli s pomočjo kritične diskurzivne analize, ki smo jo opravili na osnovi naslednjih deskriptorjev: telesni izgled (videz), športnikove slabosti, napake in šibkosti, športnikova moč in spretnosti, pozitivna in negativna čustva, privatne zadeve, humor, posmeh in zvezdnitvo. Obravnavali smo tudi fotografije in naslovne strani. Pri analizi fotografij smo si pomagali z naslednjimi kriteriji: pasivna/aktivna vloga športnika, šibkost in nemoč športnika, fizični izgled in privlačnost ter pretirano čustvovanje.

Kot smo predvidevali, je bilo leta 2009 v člankih največ pozornosti namenjene Rusinji Dinari Safini, ki je bila prva nosilka turnirja in v tistem času celo številka ena svetovnega tenisa, zaradi česar je bila deležna velike pozornosti, ter slovenskim predstavnicam. Značilne oblike poročanja o ženskem športu so se sicer pojavile, a poudarjene so bile tudi moč, tekmovalnost in nepopustljivost igralk, zato smo hipotezi, ki sta za tekstualni del in fotografije trdili obratno, zavrnili. Predvidevali smo tudi, da se turnir na naslovnih straneh ni izpostavljali in hipotezo sprejeli.

Key words: sport journalism, press, tennis, sport stars, women and sport, tennis tournament in Portorož

ANALYSIS OF PRINT MEDIA COVERAGE ABOUT TENNIS TOURNAMENT IN PORTOROŽ (SLOVENIA OPEN)

Bernarda Fabjan

University in Ljubljana, Faculty of Sport, 2011

Sports training, Sport and Media

91 pages; 2 tables; 4 graphs; 38 pictures; 60 references.

ABSTRACT

Sports journalism is characterized by the fact, that reporting on sports events should not only be a plain description of events, but it should also be interesting, original and diverse. Journalistic objectivity is being challenged in the women's sports, since women are presented differently in the media than men. Their passivity, weakness, vulnerability, uncompetitiveness and appearance are emphasized both through the text and photographs. Reporters, in search of originality, write about topics that appeal to the public and that is why sports stars have become an object of awe and exposure in the media.

The objective of this diploma thesis was to further examine the already mentioned characteristics of sports journalism in terms of the content of journalistic discourse in the case of reporting on the WTA tennis tournament in Portorož in 2009 and 2010, which was considered to be the biggest tennis event in Slovenia. Discourse analysis included articles from Delo, Dnevnik, Ekipa and Primorske novice – 120 articles altogether; 31 from Delo, 25 from Dnevnik, 33 from Ekipa and 31 from Primorske novice. A Textual analysis of the 2009 articles was carried out with the help of the critical discourse analysis, which was carried out based on the following descriptors: physical appearance (appearance), the athlete's weak points, mistakes and weaknesses, the athlete's strengths and skills, positive and negative emotions, private affairs, humor, mockery and celebrity. We also discussed photographs and front pages. In analyzing the photographs we used the following criteria: passive/active role of the athlete, athlete's weakness and vulnerability, physical appearance, attractiveness and exaggerated expressions of emotions.

As we have predicted, the 2009 articles mostly focused on Dinara Safina, the Russian, who was seeded first at the tournament and was at the time ranked number one female player in the world, which was the reason for all the attention she received. Articles also focused on Slovenian players. Typical forms of reporting on women's sports have occurred. Strength, competitiveness and the intransigence of the players was also emphasized and therefore we have rejected the hypotheses that claimed the opposite for the textual part and the photographs. We have also predicted that the news about the tournament would not appear on the front pages and we confirmed this hypothesis.

KAZALO

1 UVOD	8
2 PREDMET, PROBLEM IN NAMEN DELA	10
2.1 ŠPORT IN MEDIJI	10
2.1.1 <i>Komercializacija v športu in medijih</i>	11
2.1.2 <i>Športno novinarstvo</i>	12
2.2 ŠPORTNE ZVEZDE	14
2.3 ŽENSKÉ, ŠPORT IN MEDIJI	20
2.3.1 <i>Spolna identiteta: sex vs. gender</i>	22
2.3.2 <i>Značilnosti poročanja o ženskem športu</i>	22
2.3.3 <i>Ženski šport skozi fotografski objektiv</i>	24
2.4 TENIS IN PORTOROŽ	27
2.4.1 <i>Slovenia Open – teniški turnir v Portorožu</i>	28
2.4.2 <i>Teniška igrišča v Portorožu</i>	29
2.4.3 <i>Športni program in marketing</i>	30
2.4.4 <i>Odmevnost dogodka</i>	32
2.4.4.1 <i>Turnir v medijih</i>	32
2.4.4.2 <i>Obiskanost</i>	33
2.4.5 <i>Pregled igralk in rezultatov turnirja Banka Koper Slovenia Open</i>	33
2.4.5.1 <i>Zveneča imena v Portorožu</i>	34
2.4.5.2 <i>Zmagovalke v Portorožu</i>	36
2.4.5.3 <i>Slovenke in portoroški turnir</i>	37
3 CILJI IN HIPOTEZE	40
3.1 CILJI	40
3.2. HIPOTEZE	40
4 METODE DELA	41
4.1 VZOREC ANALIZE PREDMETA RAZISKAVE	41
4.2 VZOREC SPREMENLJIVK OZ. POSTOPEK KODIRANJA	41
4.3 METODE IZVEDBE ANALIZE	42
5 REZULTATI IN RAZPRAVA	43
5.1 ANALIZA TEKSTUALNEGA DELA POROČANJA S TENIŠKEGA TURNIRJA V PORTOROŽU	43

5.1.1	<i>Analiza primerov: telesni izgled (videz)</i>	44
5.1.2	<i>Analiza primerov: športnikove slabosti, napake in šibkost</i>	45
5.1.3	<i>Analiza primerov: športnikova moč in spretnosti</i>	49
5.1.4	<i>Analiza primerov: pozitivna čustva</i>	53
5.1.5	<i>Analiza primerov: negativna čustva</i>	56
5.1.6	<i>Analiza primerov: privatne zadeve</i>	57
5.1.7	<i>Analiza primerov: humor</i>	59
5.1.8	<i>Analiza primerov: posmeh</i>	60
5.1.9	<i>Analiza primerov: zvezdništvo</i>	62
5.2	ANALIZA FOTOGRAFIJ V ČLANKIH S TENIŠKEGA TURNIRJA V PORTOROŽU.....	65
5.2.1	<i>Analiza primerov: pasivna/aktivna vloga športnika</i>	67
5.2.2	<i>Analiza primerov: šibkost in nemoč športnika</i>	72
5.2.3	<i>Analiza primerov: fizični izgled in privlačnost</i>	74
5.2.4	<i>Analiza primerov: pretirano čustvovanje</i>	76
5.3	OP SLOVENIJE NA NASLOVNICAH	78
6	SKLEP	83
7	VIRI	87

1 UVOD

Kljub temu, da živimo v pretežno vizualno orientirani družbi, tiskani mediji še naprej ostajajo pomemben vir informacij. Tako je tudi v športu, saj je še vedno veliko tistih, ki raje poprimejo po časopisnih straneh, kot po ostalih virih informacij (televizija, radio, internet) (Boyle in Hayes, 2000). Glavne razsežnosti časopisa so po besedah Ranfla in Koširjeve (1996) publiciteta, periodičnost, univerzalnost, aktualnost in ažurnost. Le-te so trdno zasidrane v miselnosti bralcev, nenazadnje so bili tiskani mediji prvi, ki so ugledali luč sveta in se predstavili širši javnosti. Tisk se je namreč začel že v obdobju Rimskega cesarstva, pravi preboj pa je doživel 1450 z izumom tiska s premičnimi kovinskimi črkami Johannesa Gutenberga. To je bil prelomni trenutek za medije, saj je tisk s tem postal hitrejši in cenejši (Johannes Gutenberg, Wikipedija, 2010).

Športno novinarstvo je posebno novinarsko področje. Tu posamezne novinarske zvrsti niso toliko opazne, saj običajno pride do mešanja le-teh (poročilo, komentar, izjave...). Sicer pa novinarska sporočila v časopisu delimo v dve veliki skupini – informativna in interpretativna zvrst. K prvi spadajo vestičarska, poročevalska, reporterska in pogovorna vrsta, k drugi pa komentatorska, člankarska in portretna vrsta (Košir, 1988).

Za športno novinarstvo zato veljajo nekoliko drugačna pravila in načela, saj njegovo bistvo ni poročanje o športnih prireditvah, temveč njihovo komentiranje, pojasnjevanje dogodkov in ozadja, veliko je intervjujev in iskanja ekskluzivnih informacij. Ker je tudi ljudi, ki spremljajo šport, vse več, morajo športni novinarji bralcu, poslušalcu ali gledalcu nuditi precej več, kot le golo opisovanje dogodkov. Tudi sama količina novic se je enormno povečala, saj se poročanje mnogokrat nanaša na različne prestopne igralcev, na uporabo nedovoljenih poživil, na komercializacijo športa..., ogromno se torej poroča o raznovrstnih sferah športa, nenazadnje pa se je povečalo tudi število ženskih tekmovalj (Doupona Topič, 2009). Zaradi tega je logično, da »preživijo« le zanimivi, izvirni in raznovrstni poročevalci. Športni novinarji torej ne morejo biti povsem pasivni opazovalci dogajanja, saj je profesionalni šport nenazadnje ena najbolj emocionalno nabitih človekovih dejavnosti, pa naj gre za akterje (športniki, trenerji, vodstvo...) ali za gledalce (Ropret, 2004).

Kljub vsemu mora novinar paziti, da ga ne zanese preveč. Še vedno mora biti do neke meje objektiven. Lahko se namreč zgodi, da novinar deluje preveč kot športni navdušenec in ne zgolj poročevalec. Med besedami se celo lahko pojavi navijaštvo, kar pa ni v skladu s športnim novinarstvom. Športni novinar mora biti resen, kritičen

in temeljit, vendar pri komentiranju rezultatov ne sme postati pretirano kritičen, kar lahko privede že do žaljenja (Doupona Topič, 2009). Kako pisci predstavijo določenega športnika ali športnico, kakšne pridevnike uporabljajo pri opisu njihove igre ali značaja, namreč odločilno vpliva na bralčevo dožemanje športnika ali športnice. (Kennedy in Hills, 2009). S popularizacijo športa se pojavi tudi zanimanje za športne akterje zunaj njihovega »ringa«. Bralce, poslušalce in gledalce zanima tudi njihova zasebnost in osebnost. Športni novinarji morajo paziti, da ne prekoračijo meje zasebnosti.

Pri opazovanju in raziskovanju medijev ne moremo mimo razlik med poročanjem o moškem in ženskem športu. Podoba moških in žensk v športu je hočeš ali nočeš prikazana v dokaj stereotipni vlogi – moška moč napram ženski nežnosti. Problem nastane, ker vemo, da imajo mediji velik vpliv na oblikovanje stališč populacije do vloge spolov v dejanskem življenju. Ženski šport je v medijih še vedno podcenjen, kar dokazujejo tudi različne raziskave, tako za tisk kot za radio in televizijo (Doupona Topič, 2004). Kako sta šport na splošno in medijski prikaz ženske športnice povezana je podrobneje predstavljeno v poglavju Ženske, šport in mediji. Načine tipičnega poročanja o ženskem športu smo želeli preveriti tudi na primeru poročanja s teniškega turnirja Banka Koper Slovenia Open.

Vrhunski ženski tenis je Slovenija lahko videla na omenjenem turnirju v Portorožu in sicer od leta 2005 do 2010. Šlo je za WTA turnir 4. kategorije – to so turnirji z nagradnim skladom 145.000 ameriških dolarjev. Na njem se je poleg najboljših slovenskih igralk tenisa zvrstilo tudi kar nekaj svetovno znanih igralk. Vsako leto je turnir pridobival na veljavi, tako po številu obiskovalcev, kot po količini novinarskega poročanja o turnirju. Vse podrobnosti v zvezi s turnirjem – od zgodovine do rezultatov in odmevnosti – so obširneje predstavljene v poglavju Tenis in Portorož.

V diplomski nalogi smo želeli raziskati, na kakšen način so športni novinarji opisovali dogodke v Portorožu. Podrobneje smo preučili značilnosti športnega novinarstva z vidika vsebine novinarskega diskurza na primeru poročanja s teniškega WTA turnirja v Portorožu iz leta 2009, posamezne elemente pa smo iskali tudi iz člankov objavljenih v času turnirja leta 2010. Želeli smo predstaviti težave, s katerimi se srečuje ženski šport v medijih. Analizo novinarskega diskurza smo izvedli v štirih slovenskih časnikih: Delo, Dnevnik, Ekipa in Primorske novice. V analizi je bilo zajetih 120 člankov; od tega je bilo 31 prispevkov objavljenih v Delu, 25 v Dnevniku, 33 v Ekipi in 31 v Primorskih novicah.

2 PREDMET, PROBLEM IN NAMEN DELA

2.1 Šport in mediji

Komunikacija je temeljna pravica našega družbenega življenja. Z globalnim dostopom do časopisov, revij, filmov, televizije in interneta so množični mediji postali pomemben vir informacij in javnih debat o pomembnih nacionalnih in internacionalnih zadevah, kot tudi pomemben vir zabave (Sage, 1998, v Zrinski, 2008).

Povezava med mediji in športom ima dolgo zgodovino. Konec 19. stoletja in prva desetletja 20. stoletja so v zgodovino medijev zapisana kot čas izjemnega razvoja in širitve komercialnega dnevnega časopisa ter vzpon popularne zabave, ki se je v komercialnem dnevnem časopisju tudi odlično tržila, saj je zavzela precejšnji oglaševalski prostor. Poleg oglaševalskega prostora pa so precej prostora zavzele tudi kritike, »rumeni tisk«, biografije, ki so seznanile bralca z vsemi stranmi komercialne zabave. Posledica tega je, da je komercialni časopis veliko doprinesel k nastanku in promociji »množične kulture«, ki predstavlja družbeni fenomen moderne družbe (Rowe 2004, v Zrinski, 2008).

Vsakodnevno nas obkrožajo različne vrste informacij, ki ustvarjajo določene miselne vzorce, mnenja, poglede, le-ti pa posredno vplivajo tudi na odločanja, dejanja, razmišljanja na naših različnih življenjskih področjih, tudi v športu. Mediji nam direktno in indirektno ponujajo življenjske vrednote in merila. To še posebej velja za športe, ki so medijsko bolj izpostavljeni, saj so »medijski športi družbene aktivnosti, ki reflektirajo, izražajo in krepijo družbene aktivnosti« (Doupona Topič in Petrović, 2007, str. 117).

Več desetletij nazaj, ko je bil tisk prevladujoč medij obveščanja, radio in televizija pa sta se šele začela razvijati, so bili mediji le ena od družbenih institucij in niso imeli takšnega pomena na vsakdanje življenje. Osrednji viri socializacije so bili družina, šola in vrstniki. Mediji in njihova prezentacija v tem obdobju nista odločujoče vplivala na javno mnenje. Danes je drugače, saj se tudi mediji pojavljajo kot socializacijski dejavniki in vplivajo na oblikovanje popularne in politične kulture. Predvsem v zadnjih treh desetletjih so postali ena osrednjih družbenih institucij, saj ustvarjajo realnost ter z njeno prezentacijo oblikujejo mnenje ljudi. Ponujajo nam različne informacije ter »vdirajo« v naše vsakdanje življenje. Sooblikujejo vrednote, s stereotipi in klišeji opredeljujejo naša stališča, vplivajo na naše mišljenje, usmerjajo naše odnose v družini, do prijateljev in v službi. Predstavljajo nam junake in s ponujenimi vzorci vedenja oblikujejo našo kulturo (Gosenca, 2004).

V športu veljajo pravila, katerih se športniki morajo držati. Preko le-teh pa se oblikujejo tudi različne vrednote in vzorci obnašanja. Ker so športniki ves čas pod drobnogledom gledalcev, se često zgodi, da omenjene vrednote in vzorci predstavljajo tudi za družbo sprejemljive in zaželene vrednote in norme. Že glavni dve karakteristiki športa – tekmovalnost in uspeh – predstavljata idealen pogled oz. namen današnje družbe (Doupona Topič in Petrović, 2007).

Funkcije množičnih medijev so pri različnih komunikologih različno opredeljene – glede na različna teoretska izhodišča in cilje. Erjavčeva je tako npr. leta 1999 navedla štiri osnovne značilnosti množičnih medijev (Erjavec, 1999, v Ohnjec 2007):

- informacijska ali nadzorna funkcija (seznanjanje občinstva z dogodki),
- interpretacijska ali korelacijska funkcija (omogoča občinstvu, da si oblikuje mnenje),
- socializacijska funkcija (prenos znanja z ene generacije na drugo),
- zabavna funkcija (razvedrilo in sprostitev občinstva).

Dandanes je šport je v družbi pridobil na veljavi in s tem tudi športno novinarstvo, saj ljudje želijo biti informirani. Z vse večjim številom različnih športnih panog, se sorazmerno večja tudi število ljubiteljev športa oziroma navijačev teh športov, z vsem tem pa se sorazmerno večja tudi medijska pokritost različnih športnih dogodkov. Tudi bralce časopisov zanima športno dogajanje, mogoče celo bolj kot lokalne ali politične novice, kjer je vse preveč poudarka na katastrofah, krizah, nesporazumih..., ljudje pa iščejo bolj vedre in zabavne teme (Oliver, 1998).

2.1.1 Komerencializacija v športu in medijih

Z ustvarjeno sinergijo med množičnimi mediji in športom, se je slednji začel spreminjati in prilagajati tržnim potrebam in tako postal izredno dobro prodajno blago. Ljubitelji športa so pričeli zapravljati svoj denar za majice, kape, spominke svojih športnih junakov. Športniki so postali zvezdniki z milijonskimi dobički, športni klubi pa prave organizacije (Zrinski, 2008). Tesno povezanost med športom in kapitalizmom je mogoče opaziti na različnih ravneh: športni klubi in združenja, profesionalni športniki in strokovnjaki, proizvajalci športne opreme in obutve, športni menedžerji, promotorji športnih prireditev, oglaševalci, državni aparati in nenazadnje številni mediji (Rowe, 1995).

Velika športna tekmovanja so postala dogodki, ki zahtevajo astronomske proračune in skrbno načrtovano organizacijo. Že sam prvi del slogana največje športne stavnice v Evropi Betandwin »Šport je velik biznis...« pove veliko (Zrinski, 2008). Kjer je biznis, so ljudje, ki so željni informacij. Tu pa v ospredje stopijo mediji, ki so tudi sami

dostikrat pod vplivom komercializacije, a še vedno izpolnjujejo svoje informativne, interpretacijske, socializacijske in zabavne naloge.

Tudi Boyle in Haynes (2000) menita, da je bil »šport vedno povezan z mediji in trgovino; tisto, kar je najbolj bistveno, sta obseg in intenziteta te povezave oziroma odnosa. Danes so mediji in šport integralna komponenta tega, čemur pogosto pravimo 'zabavna' ali 'kulturna' industrija« (str. 10).

V tržnem kapitalizmu, v katerem se je znašel šport, je nemogoče preživeti brez finančne oziroma materialne podpore gospodarstva. Pokroviteljstvo športnikov, športnih klubov in športnih prireditev ne izhaja iz dobrotništva, temveč izhaja v veliki meri iz koristi, ki jo organizacije vidijo v njem. Tu gre predvsem za prepoznavnost. Znano je, da je nogomet eden tistih športov, v katerem se obračajo veliki vložki in s tem kroži ogromna količina denarja. Je pa tudi tenis šport, za katerega še vedno velja, da gre za šport bogatega sloja. Teniški turnirji razpolagajo z visokimi zaslučki, za katerimi stojijo velika in bogata podjetja. Ni torej naključje, da je bil generalni sponzor teniškega WTA turnirja v Portorožu Banka Koper, saj banka predstavlja zanesljiv in stabilen denarni doprinos.

2.1.2 Športno novinarstvo

Od športnih novinarjev se v današnjem času ne zahteva zgolj profesionalnost, temveč tudi veliko večja raznovrstnost. Pri svojem delu tako vse bolj uporabljajo netradicionalne pristope. Zgolj rezultat in opis tekme že zdavnaj nista več dovolj. Tekmo je treba tudi komentirati, se v čim hitrejšem času dokopati do izjav glavnih akterjev, priti do zakulisnih podrobnosti, hkrati pa mora športni novinar »pokrivati« tudi druge dogodke, kjer se pojavljajo športni akterji (npr. tožbe, zabave, razne prireditve), jih obiskati na pripravah in preiskovati afere. Kot posledica vsega omenjenega so se razvile nove strategije. V ospredje je stopilo - še posebej v tiskanih medijih - pojasnjevanje ozadja, obenem pa tudi temeljite analize tekmovanj. Veliko več se piše in govori o ženskih športih in tudi vse več žensk prihaja v vrste športnih novinarjev. Dandanes je urnik športnih novinarjev prav tako natrpan kot urnik njihovih ostalih kolegov. Zgolj ogled tekme ni več dovolj. Prav tako za športne novinarje ni premora oz. t.i. mrtve sezone. Ko so tekmovalci na zasluženih počitnicah, oni spremljajo posezonsko dogajanje, nabore novincev, prestope igralcev, priprave na novo sezono in razne zakulisne igrice (Ropret, 2004).

Športno novinarstvo zavzema kontradiktorno pozicijo. V hierarhiji profesionalnega novinarstva tradicionalno zavzema sramotno mesto »otroškega oddelka« (toy department), za katerega velja udobno življenje, površno novinarstvo in »mehke« novice, hkrati pa uživa visok status v dnevnem časopisju (Boyle, 2006). Športni

navdušenci pogosto posežejo po tiskanih medijih, da dobijo obširno analizo in komentarje, ki spremljajo veliko zgodbo v časopisju (Boyle, 2006).

Šport je prikladen dejavnik novičarstva, saj ponuja utečeno rutino (ligaška sezona), redne dogodke (finali tekmovanj), preprosto mrežo ključnih udeležencev (igralci, trenerji, lastniki, navijači...) in jedrnate zaključke (zmagovalci in poraženci), vendar ravno ta rutinska narava športa znižuje status športnega novinarstva (Campbell, 2004, v Zrinski, 2008).

Športni novinarji sicer imajo dokaj pester spekter bralcev, a niso cenjeni kot bi lahko bili. Ljudje namreč laično mislijo oz. športnim novinarjem zavidajo, da slednji potujejo po svetu, se družijo s športnimi zvezdniki, za vse pa so na koncu še plačani. Pa vendar ni vse tako lepo, saj se morajo športni novinarji na terenu soočiti z marsikatero oteževalno okoliščino. Prispevki oz. novice morajo biti poslani v okviru t.i. rokov (»deadline«), ki jih ne smejo zamuditi, saj v primeru zamude posledično pride do zamude v tisku, kar pa časopisno hišo drago stane. Še huje pa je, da novice z aktualno vsebino sploh ni v dnevnem časopisju. Novica, ki bo objavljena z enim dnevom zamude, pač ni več aktualna. Športni novinar je zato pod velikim pritiskom, kadar se tekma zavleče pozno v večer. Športni novinar mora pogosto delati pozno v noč in ob koncih tedna, ko je na sporedu večina večjih športnih dogodkov. Veliko njihovega časa je namenjenega tudi raziskavam oz. pripravam, saj morajo doseči ali pa celo preseči določeno raven znanja ljubiteljev športa, če želijo ustreči tudi njim in posteči z zanimivim in »nesuhoparnim« člankom. Športni novinar mora poleg vsega znati komunicirati, saj si mora pridobiti zaupanje in posledično kontakte športnikov, trenerjev in ostalih športnih delavcev, če želi bralcem vedno znova postreči z novimi informacijami. Seveda pa je osnova vsega skupaj znanje jezika, pisanja ali govorjenja, ki mora biti slovnično pravilno, natančno, zanimivo, bogato, pa čeprav pogosto pod velikim pritiskom (množica, hrup, časovna omejitve...).

Športni navdušenci ali celo fanatiki so tisti, ki želijo v vsakem trenutku biti informirani o svojih športnih junakih, zaradi česar so športni novinarji ves čas polno zaposleni, ves čas »na preži«, hkrati pa jih ti bralci tudi ocenjujejo, saj dobro poznajo svoje igralce, klub,... Od športnih novinarjev pričakujejo in to pogosto v isti sapi, da so objektivni poročevalci, kritični preiskovalci, branilci športa in ekip, zastopniki navijačev ter ne redko, da so tekmovali v športu na visoki ravni (Rowe, 1999, v Zrinski, 2008). Slednje velja predvsem za športne komentatorje, saj so »strokovni sokomentatorji« dandanes nekaj povsem običajnega, če ne že nujnega, s tem pa naj bi se predvsem povečala verodostojnost novinarskih besed v očeh javnosti.

Že je bilo omenjeno, da športni novinar mora imeti dostop do športnikov, trenerjev in ostalih športnih funkcionarjev oz. njihov kontakt, vendar to pogosto ni mogoče, ali pa celo ni dovolj. Zato je športno novinarstvo v veliki meri pod vplivom službe za odnose

z javnostmi, ki novinarje obvešča o pomembnih novicah, spremembah, novitetah, posreduje informacije o športnih dogodkih. V bistvu so bili prav novinarji tisti, ki so na nek način prisilili športne organizacije, klube in igralce, da so v svoje delo vključili tudi službo za odnose z javnostmi (Zrinski, 2008). Slednje predstavljajo nekakšen most med športno in novinarsko stranjo. Novinarske konference pred in po določenem športnem dogodku so nekaj povsem običajnega. Tako športnemu novinarju ni potrebno neposredno kontaktirati igralcev ali trenerjev, ampak so le-ti na voljo na novinarski konferenci. Na takšen način novinarju tudi ne more biti očitano, da moti trenajni proces. Športniki razumljivo želijo svoj mir pred pomembnimi tekmami oz. dvoboji. Predvsem fenomen zvezdnitva pa je tudi spremenil odnos novinar – športnik, »saj danes niso več novice tiste, ki naredijo zvezdnika, temveč je zvezdnik oz. njegovo ime tisto, ki ustvarja novico« (Rein, Kotler in Shields, 2007, v Zrinski 2008, str. 22). Tako se je omejil tudi dostop do njih, otežena je komunikacija »ena na ena« med novinarjem in igralcem, pogovor je omogočen samo na že omenjenih uradnih novinarskih konferencah.

Giacomelli je o službi za odnose z javnostmi v povezavi z mediji zapisal, da »mediji odločilno soustvarjajo prepoznavnost določene športne organizacije in njihove celostne podobe v javnosti. Vloga službe za odnose z javnostmi, njenega vodje oz. za to nalogo odgovornega človeka je torej, da prek odnosov z mediji sooblikuje želeno prepoznavnost oz. želeno celostno podobo določene športne organizacije v javnosti« (Giacomelli, 2003, v Milovanovič, 2003, str. 48).

Z vedno večjimi denarnimi vsotami, ki jih mediji namenjajo športu, se povečujejo tudi zaslužki športnikov. Če so nekoč velikanski zaslužki zvezdnikov med športno javnostjo dvigovali veliko prahu, pa danes visoke vsote, ki jih športne zvezde prejema za osvojene rekorde, naslove in nastope na raznih prireditvah, večine ljudi načeloma ne motijo več, pač pa so nekaj povsem običajnega. Še več, prav velike vsote denarja delajo spektakle še večje. Včasih je bila v ospredju kakovost športnikov, danes pa več šteje športnikova medijska privlačnost (Gosenca, 2004).

2.2 Športne zvezde

Na spremembo športnega novinarstva je vplivala spremenjena narava športa, predvsem že omenjena komercializacija. Šport je postal resen posel, ki zajema ogromne finančne vložke, se pogosto dotika narodovega kulturnega življenja in javne politike, po drugi strani pa je šport pomembna veja industrije zabave (Boyle, 2006). Del te industrije je tudi fenomen zvezdnitva in danes poleg filmskih in glasbenih zvezdnikov ta status uživajo tudi športniki, ki se posledično precej (dnevno) pojavljajo v medijih. Vendar ne le zaradi športnih rezultatov, temveč pogosto zaradi dogajanja v

njihovem zasebnem življenju (ponočevanja, prešuštva, ločitve, sodni postopki, doping škandali, dobrodelnost) (Zrinski, 2008). »Izguba zasebnosti je pogosto omenjena kot »cena slave«, zaradi česar mlade (bodoče) zvezdnike učijo, kako se je treba soočiti z medijskimi pritiski in izpostavljenostjo javnosti« (Boyle in Haynes, 2000, str. 105).

Altheide in Snow (1991) naziv športne zvezde upravičujeta s stavkom: »Ko na igrišču ni akcije, se kamere ustavijo na športnikih, zato se morajo ti dejansko obnašati kot igralci, imeti morajo medijsko karizmo« (str. 224 in 238).

Šport iz dneva v dan privablja in tudi pridobiva milijone gledalcev po vsem svetu. Res pa je tudi, da je današnja medijska slika športa odvisna od medijske predstave tega športa. Sem spadajo tudi športne zvezde, ki brez podpore medijev vsekakor ne bi obstajale. Zanimivo je, koliko slavnih športnikov poznamo po imenih, o njih vemo vse mogoče podrobnosti tako iz sveta športa kot iz zasebnega življenja. Prav ta odnos družbe do športnih zvezd kaže na to, da kot pravita Doupona Topičeva in Petrovič, »v moderni družbi obstaja pomemben kulturni vzorec, ki povezuje ljudi in šport preko medijev na sebi lasten način« (Doupona Topič in Petrovič, 2007, str. 117 in 118).

Vendar kaj sploh pomeni »zvezda«? V tuji literaturi so najpogosteje uporabljeni izrazi »celebrity«, »hero« in »star«; nekateri avtorji so pri njihovem razlikovanju precej dosledni, v slovenščini pa jih največkrat poenoteno imenujemo kar »zvezda« oz. »zvezdnik«. Po Slovarju slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) je »zvezda« »zelo slavna, zelo znana oseba, ki deluje v kaki skupini, na kakem področju« (SSKJ, 1994, str. 1690).

Sodobno zvezdništvo je začelo nastajati v času industrializacije filmske (hollywoodske) produkcije na začetku 20. stoletja, ko so filmski ustvarjalci ugotovili, da lahko s filmi precej zaslužijo. Nato se je zvezdništvo preselilo tudi na glasbeno področje, kasneje pa tudi že v svet mode, športa, politike... (Gosenca, 2004). Izrazit vpliv na razvoj zvezdništva je imel razvoj televizije, okoli leta 1950, saj so na ta način zvezde dobile vhodna vrata v vsakdanje življenje družbe, tako pa so sploh postale zvezde (Andrews in Jackson, 2001).

Italijanski sociolog Francesco Alberoni je podal eno prvih interpretacij zvezdnikov znotraj koncepta moči, katero premore zvezdnik; tako s finančnega kot iz družbenega vidika. »Zvezde so moderni fenomen, ki izhaja iz razvijajoče se kompleksnosti in družbene spremenljivosti moderne družbe. Zvezde so elita, katere institucionalna moč je zelo omejena ali celo ne obstaja, vendar njena dejanja in način življenja vzbujajo velik interes. Zvezde so objekti občudovanja« (Alberoni, 1972, v Marshall, 1997, str. 15).

Mediji so tisti, ki posameznikom namenjajo vse večjo pozornost in skrbijo za produkcijo slavnih oseb. Lahko rečemo, da zvezde brez medijev ne morejo obstajati. Gre za dvosmerno povezanost. Tudi po končani aktivni karieri mediji še naprej prek fotografij, intervjujev, poročil in pogovornih oddaj poročajo o življenju določenega zvezdnika in ohranjajo navdušenje oziroma zanimanje pri širši javnosti tudi takrat, ko se zvezdnik več ne pojavlja na svojem primarnem področju delovanja. Lahko celo rečemo, da si oseba pridobi zvezdniški status s tem, ko je neodvisna od primarnega delovanja (Gosenca, 2004).

Športne zvezde, tako kot vse druge velike zvezde današnjega »šovbiznisa«, svoj zvezdniški status pridobijo zaradi telesne premoči, torej zaradi izjemnih rezultatov, ki jih dosegajo. Dobri rezultati so pogoj, da mediji posameznim športnikom sploh začnejo posvečati pozornost. Pomembna je tudi priljubljenost športne panoge, saj se zvezdniki najpogosteje pojavljajo v najbolj popularnih športih, hkrati pa je pomembno, da se zavedajo, da so medijske osebnosti in da s svojimi dejanji vzbujajo pozornost.

Športne zvezde so v današnji družbi predstavljene na način, da mediji zavestno prikažejo sliko osebnosti posameznika in njegovo dejavnost tako, da bralec tega športnika dojame kot osebno poznano osebnost, branje pa je osebna izkušnja. Čeprav običajno tega športnika osebno ne poznamo, je dobesedno popoln neznanec, za katerega je zelo malo možnosti, da ga kadarkoli spoznamo, ali v popolnost poznamo, se preko medijev vzpostavi nekakšna virtualna zasebnost med javnostjo in zvezdo. Bralci ali gledalci občutijo resnične vplive na njihovo obnašanje v vsakdanjem življenju (Andrews in Jackson, 2001).

Naslovne strani časopisov običajno krasijo t.i. »hard news« novice, ki zadevajo lokalno in svetovno politiko, gospodarstvo, finance, pravo itd., ko pa se na naslovnici pojavi športna novica, gre zagotovo za zelo pomemben dogodek ali pa novica govori o »športni zvezdi«, ki je prepoznavna in bo bralca pritegnila (Boyle in Haynes, 2000).

Športni navdušenci za spremljanje svojih najljubših ekip ali posameznikov pogosto vložijo kar nekaj denarja (vstopnice, športni rekviziti...), prav tako prihaja do čustvene vpletenosti oziroma navezanosti. Gledalci z njimi delijo tako uspehe kot razočaranja. Športniki tako pogosto niso samo športni akterji, ampak tudi vzorniki, junaki, idoli ali celo ikone. Pri tem pa imajo veliko vlogo tudi mediji, saj s poročanjem o samo določenih športnikih ali ekipah lahko vplivajo na pojav določene športne zvezde. Tudi ko več ne prebiramo časopisa, poslušamo radia ali gledamo televizije, ljudje še vedno čutijo umetno socialno zvezo z osebami iz medijev, pa čeprav se z njimi še nikoli v življenju niso srečali, kaj šele spoznali. Iz tega torej izhajajo medijski idoli, vzorniki. S tem je povezana tudi količina poročanja o moškem in ženskem športu, saj glede na dejstvo, da imajo v medijih prednost moški športi, publika svoje junake išče v moškem športu (tudi populacija žensk). S tem pa vrednost in popularnost ženskega

športa še dodatno izgubi na veljavi (več o ženskah športu in medijih v poglavju številka 2.3) (Oliver, 1998).

Zaradi prepoznavnosti športne zvezde ima ta oseba v medijih lahko izjemen vpliv ali celo prodoren učinek na različnih področjih dejanskega socialnega življenja. Šport je tako lahko vzgled ali vzpodbuda za uspehe zunaj sveta športa, kjer je uspeh športnika motiv za osebne dosežke posameznika (Doupona Topič in Petrović, 2007). Eden izmed primerov tega učinka športa na dejansko socialno življenje je lahko uspeh slovenske tekačice na smučeh Petre Majdič, ki je na olimpijskih igrah v Vancouvru januarja 2010 kljub poškodbi reber in pljuč osvojila bronasto medaljo. Ta dogodek je še dolgo odmeval v vseh svetovnih medijih, Majdičeva pa je bila označena za »gladiatorko« ali »borko« sodobnega športa. V slovenski javnosti je še vedno slišati besede »če je Petra lahko z zlomljenimi rebri tekla in osvojila bron, potem je mogoče doseči prav vse«.

Preko športa se torej lahko učimo o vztrajnosti, poštenosti, nagradah in kaznih, sreči in žalosti, vrednotah in vzorcih obnašanja. Doupona Topičeva in Petrović (2007) sta zapisala, da smo »preko reklam, zabave in poročil direktno in indirektno podučeni o aktualni paleti vrednot« (str. 120). Športni mediji pa imajo to komunikacijsko sposobnost, da »odražajo, izražajo in potrjujejo te vrednote« (Doupona Topič in Petrović, 2007, str. 120).

Zvezde morajo biti nekaj posebnega, da so privlačne za širšo javnost, hkrati pa morajo biti dovolj človeške in tipične, da se nam zdijo dostopne. Predstavljajo določene norme in vrednote, postanejo lahko celo metafora za neodvisnost posameznika v sodobni kulturi. Tako bi za športne zvezdnike lahko rekli, da v družbi predstavljajo vrednote, ki so se odražale tudi v času njihovih večletnih treningov in tekmovanj, kot so denimo vztrajnost, marljivost, discipliniranost in odgovornost.

Iz vsega navedenega o športnih zvezdah je jasno, da mediji, če želijo zadovoljiti kriteriju zanimivosti, izvirnosti in drugačnosti ter se hkrati izogniti suhoparnemu, kronološkemu navajanju dogodkov, morajo poročati o tem, kar pritegne pozornost publike. V velikih primerih to pomeni, da je na določenem športnem dogodku večja pozornost namenjena zvezdnikom določenega športa, domačim tekmovalcem, morebitnim presenečenjem tekmovanja oz. dvoboja, pa čeprav tudi na račun objektivnosti.

2.1.1 Športne zvezde in ženski tenis

Tenis je že mnogo let prisoten v številčni družini športov. Tudi zaradi tega so se preko zgodovine pojavljala števila imena, ki so v zgodovino tenisa zapisana z zlatimi

črkami. Od Steffi Graf, Martine Navratilove, Monice Seles, Suzanne Lenglen, Billie Jean King, Chris Evert, do Johna McEnroeja, Jima Courierja, Björna Borga, Borisa Beckerja, Jimmyja, Connorsa, Roda Laverja, Stefana Edberga, Andreja Agassija, Peta Samprasa in nenazadnje sester Williams, Marije Šarapove, Rafaela Nadala in Rogerja Federerja ter mnogih drugih, ki so še vedno aktivno prisotni v svetu tenisa. A ker je osrednji predmet raziskave te diplomske naloge ženski WTA turnir v Portorožu, bo pozornost namenjena ženskim športnim zvezdam v tenisu.

Danica Horvat (1998) je v diplomskem delu zapisala, da žensk med svetovnimi športnimi zvezdami ni in da v športnih dosežkih najbolj popularnih panog ženske precej zaostajajo za moškimi športniki. Zato pa so bolj popularne v ženskih športih (umetnostno drsanje, gimnastika...), ki pa niso na najvišji ravni svetovne pozornosti. Izjema naj bi bil le tenis.

Rusinja Ana Kurnikova po rezultatih nikoli ni sodila v sam vrh svetovnega tenisa, a vseeno zbuja neverjetno pozornost medijev, predvsem na račun svojega videza in romance s pop pevcem Enriquejem Iglesiasom. »Dogajanje, ki se odvija v njenem življenju zunaj igrišča, je že vrsto let bistvo njenega uspeha in medijskega poročanja. Postala je teniška zvezda, ne da bi se ji bilo potrebno pretirano dokazovati na igrišču« (Starc, 2003, str. 97 in 98). Za njeno nasprotje pa velja Martina Navratilova, ki je vrsto let v teniškem svetu posebljala neženskost, katero je še podkrepila s poudarjanjem lezbične identitete. Toda s svojimi vrhunskimi teniški predstavami je vseeno vzbujala veliko pozornost medijev. Starc (2003) je ob primeru Martine Navratilove in ob razmišljanju o ženskah kot športnih zvezdnicah postavil naslednjo tezo: »Če hoče ženska v vrhunskem športu uspeti in postati zvezda, mora biti izredno dobra ali pa mora izredno dobro izgledati« (str. 98).

V zadnjem času sta že nekaj časa v ospredju ameriški sestri Serena in Venus Williams, za kateri mediji zelo radi poudarjajo njuno »surovo moč« saj naj bi se v tem precej razlikovali od ostalih teniških igralk. Temnopolti sestri naj bi izrazito igrali »moški tenis«. Skupaj imata osvojenih kar 20 grand slam naslovov, 12-krat pa sta skupaj dvignili tudi pokal za najboljšo dvojico na turnirjih »velike četverice«. Skupaj sta dvakrat osvojili olimpijski vrh, Venus enkrat še med posameznicami. Serena je bila prvič na vrhu lestvice WTA 8. julija 2002, kar je ponovila petkrat (nazadnje 2. novembra 2009) (Serena Williams, WTA, 2010), starejša sestra Venus pa je bila prvič na teniškem vrhu 25. februarja 2002, s čimer je postala sploh prva temnopolta igralka tenisa, ki ji je to uspelo. Najvišjo pozicijo je nato dosegla še dvakrat (Venus Williams, WTA, 2010).

Kar nekaj časa je bila medijem zanimiva Rusinja Dinara Safina. Na začetku ne toliko zaradi rezultatov, pač pa zaradi dejstva, da je sestra precej bolj prepoznavnega Marata Safina, ki je bil svoj čas na vrhu moškega tenisa. Iz njegove sence je stopila,

ko se je leta 2009 zavihtela na prvo mesto ženske WTA lestvice, bila v finalu OP Francije (2008 in 2009), v finalu OP Avstralije 2009 in v polfinalu Wimbledona istega leta (Dinara Safina, WTA, 2010). Z bratom Maratom sta sploh edina brat in sestra, ki sta bila oba številka ena v tenisu. V tem času je razveselila tudi organizatorje portoroškega teniškega turnirja, ko je potrdila svoj nastop na igriščih ŠRC Marine Portorož. Je pa bila Dinara deležna precej kritik, češ, da nima osvojenega »grand slam« naslova in si zato ne zasluži biti številka 1 svetovnega tenisa. Najbolj glasna je bila že omenjena Serena Williams, ki je bila v tem času na drugem mestu.

V vrhu teniške karavane so se naenkrat pojavila tri srbska imena – Jelena Janković, Ana Ivanović in Novak Djoković ter s tem poželi nemalo pozornosti v svetovnih medijih. Tako Jankovićeve kot Ivanovićeve sta bili na vrhu teniške lestvice (Janković 11. avgust 2008, Ivanović 9. junij 2008). Jankovićeve je leta 2008 igrala v finalu OP ZDA, leto pred tem pa v polfinalu OP Avstralije in OP Francije. Postala je prva srbska igralka, ki je kadarkoli osvojila »grand slam« naslov in sicer je leta 2007 zmagala med mešanimi dvojicami v Wimbledonu v paru z Angležem Jamiejem Murrayjem. V zbirki športnih uspehov ima še en nastop v finalu (OP ZDA, 2008) in štiri polfinala (OP Avstralije in Francije). Jankovićeve je najbolj konstantna med igralkami tenisa, saj od leta 2007, ko se je prvič uvrstila med prvih deset, ni več nazadovala iz prve deseterice (Jelena Janković, WTA, 2010). Ivanovićeve je osvojila t.i. Roland Garros v Parizu leta 2008, kjer se ji je leto pred tem, za las izmuznil. Leta 2008 je igrala tudi v finalu Melbourn, v Wimbledonu pa je 2007 zmogla do polfinala (Ana Ivanović, WTA, 2010). V Portorožu so imeli željo pripeljati katero izmed srbske dvojice in leta 2010 jim je le uspelo, saj je na turnirju Slovenia Open kot prva nosilka nastopila Jankovićeve. Njun rojak Djoković se je v moškem tenisu prav tako prebil v sam svetovni vrh, najvišje pa je bil uvrščen 1. februarja 2010, ko je bil drugi. V svojih vitrinah ima avstralski naslov iz leta 2008 in še dva finalna nastopa na OP ZDA (2007 in 2010) ter štiri na preostalih dveh turnirjih velike četverice (Novak Djoković, ATP World Tour, 2010). Od svojih teniških kolegov pa izstopa po svoji hudomušnosti izven igrišča in temperamentu na igrišču. Po vsem tem ni nič čudnega, da mediji do srbske trojice ne morejo biti ravnodušni.

Velike medijske pozornosti so v tenisu bile deležne tudi povratnice po poškodbah. Zanimivo zgodbo je spisala Belgijka Kim Clijsters, ki se je od aktivnega igranja že poslovila, nato pa naznanila povratek in celo istega leta zmagala na OP ZDA, uspeh pa ponovila še naslednje leto (2009 in 2010). Podobno zgodbo si je gotovo želela tudi njena rojakinja Justine Henin, vendar so ji poškodbe preprečile tako zmagovit povratek med svetovno teniško elito.

Precejšnje pozornosti je v medijih namenjene Rusinji Mariji Šarapovi, ki jo po lepoti velikokrat primerjajo z njeno rojakinjo Kurnikovo, a Šarapova ima v svojih vitrinah precej več lovorik, zato jo mediji vendarle jemljejo nekoliko drugače, čeprav jih na

turnirjih, kjer nastopi, vedno najprej zanima njena športna oprava. Poleg tega pa tudi, kdo je njen življenjski sopotnik, saj so mediji nekaj časa namigovali, da sta z Djokovićem več kot prijatelja, sedaj pa je Šarapova razkrila svojo zaroko s slovenskim košarkarjem, ki igra v ameriški ligi NBA, Sašo Vujačićem. Tudi slovenski mediji niso bili ravnodušni.

V Sloveniji je vrsto let ženski tenis nekoliko bolj v ospredju kot moški, saj je Katarina Srebotnik z uvrstitvijo med najboljših 20 na svetovni lestvici povsem zasenčila moški tenis, ki se vzpenja šele zadnjih nekaj let, ko sta se Luka Gregorc in Blaž Kavčič, kot prva Slovenca, prebila med prvih 100 na moški lestvici ATP. Velik korak naprej pa je storila tudi mlada Polona Hercog, ki je teniško leto 2010 zaključila na zavidljivem 47. mestu, najvišje je bila na 43. mestu in velja za veliki up slovenskega tenisa ter naslednico Katarine Srebotnik.

2.3 Ženske, šport in mediji

Šport v današnjem času ni povsem univerzalen, deli se namreč na ženski in moški šport. Znano je, da so ženske v medijih predstavljene drugače kot moški. Eden izmed mnogih primerov govori o legendarni ameriški igralki tenisa Chris Evert, ki se ponaša z 18 grand slam naslovi med posameznicami. Evertova se je leta 1989 poslovila od profesionalnega sveta tenisa. O njeni upokojitvi je 28. avgusta tega leta pisal tudi znan ameriški športni časnik »Sports Illustrated«, a namesto, da bi poudarili njene vrhunske dosežke v tenisu, je bil naslov članka »*I'm going to be a full time wife*«, kar pomeni, da se bo posvetila vlogi žene (Greendorfer in Kane, 1994). Samo še en dokaz, da velikokrat prihaja do tipičnega pisanja o ženski v športu – pasivnost, šibkost, ranljivost, netekmovalnost, poudarek na zunanjem izgledu...

Znan je tudi primer teka na 800 metrov na olimpijskih igrah leta 1928 v Amsterdamu, ko so novinarji poročali, da je tek nekaj tekmovalk povsem izčrpal. Moški na vodilnih položajih Mednarodnega olimpijskega komiteja in še nekateri mediji so namreč menili, da so ženske prešibke za tek na 800 metrov. To pa je privedlo do povsem izkrivljenega poročanja medijev. Ugledni športni pisec tistega časa Tunis je ta tek opisal s temi besedami: »*Pred nami je bilo enajst izmozganih žensk, od katerih jih je pet odstopilo že pred ciljem, pet pa se jih je zgrudilo takoj, ko so dosegle ciljno črto,*« (Tunis, 1929, v Doupona Topič, 2004, str. 36). Vendar je bilo celotno dogajanje zabeleženo tudi s kamero in fotografijami, ki so pokazale, da je sodelovalo devet tekmovalk in ne 11, katere so vse prečkale ciljno črto, zmagovalka je celo postavila svetovni rekord. Ob tako hitrem teku je seveda logično, da so bile tekmovalke v cilju utrujene, a nobena se ni zgrudila od izčrpanosti. Tragičnost zgodbe pa je ta, da v

programu olimpijskih iger vse do leta 1960 ženske niso smele tekmovati v napornih disciplinah, kamor je bil uvrščen tudi tek na 800 metrov (Doupona Topič, 2004).

Primerjavi med moškim in ženskim športom se ne moramo izogniti, dejstvo pa je tudi, da so moški tisti, ki v športu postavljajo določene norme, po katerih se ocenjujejo tudi dosežki žensk v športu. V primeru, da je na primer ženska športnica uspešnejša od moškega, je tak rezultat na nek način sramota za moškega.

Že pri samem poimenovanju državnega prvenstva v medijih prihaja do povečevanja moškega športa, saj je moško prvenstvo v zelo velikih primerih imenovano »državno prvenstvo«, žensko prvenstvo pa »žensko državno prvenstvo«. Poleg tega so ženske športnice pogosto imenovane kot »dekleta«, medtem ko se za moške športnike vedno uporabljajo besede, ki nakazujejo odraslost in zrelost. Tudi Hilliard v eni izmed svojih raziskav leta 1984 poudarja pretirano poudarjanje starosti športnic, zlasti teniških igralk. Ugotavlja, da je veliko ženskih športnic mladih, zato se o njih poroča kot »teh igralk še ne jemljimo resno, dokler ne odrastejo« (Hilliard, 1984, v Greendorfer in Kane, 1994, str. 37).

Seveda je dejstvo, da se je moški šport pojavil prej in tudi mediji dlje poročajo o moškem športu kot ženskem. Drugi razlog, zakaj je moški šport v medijih toliko korakov pred ženskim, pa je že prej omenjeni finančni vpliv. Šteje prodaja in zaslužek, zato se mediji prilagajajo večini bralcev, ki naj bi ponovno bili bolj moški kot ženske. Po navedbah Greendorferja in Kanea (1994) naj bi bilo 64% žensk rednih bralk športnih strani v primerjavi s 85% moških. Po različnih navedbah naj bi bralce bolj zanimal moški šport; tudi zaradi dejstva, da je več moških bralcev. Če vključimo še podatek, da je večina športnih urednikov in samih športnih novinarjev moških, dobimo povsem začaran krog, ki jasno prikaže dejstva, čemu ima moški šport prednost pred ženskim.

Tudi raziskava 1. programa TVS, ki je zajemala vsa dnevna poročila enega tedna, je podala rezultate, da so v 96% prikazani moški in le v preostalih 4% ženske (tako kot novinarji kot v vsebini samih novic). Iz tega bi torej lahko sklepali, da imajo moški v informativnih oddajah precej pomembnejšo vlogo od žensk, ali pa podaja vtis, da so ženske nepomembne oziroma v ozadju današnje družbe. Tudi raziskave v ostalih medijih širom sveta so podale podobne ugotovitve (Doupona Topič, 2004).

Ropret (2007) v svojem diplomskem delu navaja raziskavo Ameriške amaterske atletske fundacije, ki je opravila dve raziskavi o obsegu in načinu poročanja o moškem in ženskem športu na ameriških televizijskih postajah. Prva raziskava je bila izvedena leta 1990, druga pa 1994, podali pa sta precej podobne rezultate. Glede obsega poročanja so ugotovili, da so leta 1990 obravnavane televizije med finalnim turnirjem univerzitetne košarkarske lige in med odprtim prvenstvom ZDA v tenisu

moškemu delu tekmovanja posvetile 92% programskega časa, ženskemu 5%, preostali 3% pa so odpadli na od spola neodvisno poročanje. Tudi druga raziskava štiri leta kasneje je pokazala še večjo pozornost moškemu športu (93,8% vsega obsega).

Kodeks slovenskih novinarjev (2002) problem stereotipov in rasizma obravnava v 23. členu, kjer določa, da se mora novinar »izogibati rasnim, spolnim, starostnim, verskim, etničnim in geografskim stereotipom in stereotipom povezanim s spolnimi nagnjenji, invalidnostjo, fizičnim videzom in socialnim položajem. Diskriminacija zaradi spola, pripadnosti etnični, verski, socialni ali narodni skupnosti, žalitev verskih čustev in običajev ter netenje mednacionalnih trenj niso dopustni.«

2.3.1. Spolna identiteta: sex vs. gender

V angleškem jeziku je delitev spola na moške in ženske opredeljena z dvema različnima izrazoma, ki v slovenskem prevodu sicer predstavljata isto besedo, a pomen je drugačen. Gre za *sex* in *gender*. Pomen besede »sex« po navedbi Doupone Topičeve (2004) pomeni »biološko stanje ženske in moškega (fiziologija, anatomija, genetika)« (str. 11), za izraz »gender« pa navaja, da se »nanaša na vse, kar loči ženskost in moškost v življenjskem stilu (obleka, interesi, vedenje, obnašanje, sposobnosti)« (str. 11). Lahko bi dejali, da gre za ženskost in moškost. Razlika je torej jasna, vendar se pogosto besedi obravnavata kot eno, čeprav sta, kot piše Doupona Topičeva (2004), »ženskost in moškost družbeni stvarnosti« (str. 11). Zato ponavadi pride do tega, da so trditve o moški agresivnosti in tekmovalnosti prirojene lastnosti in se ne spreminjajo. Na drugi strani pa ravno nasprotno velja za ženske, ki naj bi »po naravi« ne bi bile agresivne in tekmovalne, ampak šibke, pasivne, čustvene in občutljive (Greendorfer in Kane, 1994).

Športno novinarsko pero žensko telo naslika kot »simbol seksualnega izziva«, moško telo pa »simbolizira gospodarja narave« (Doupona Topič, 2004, str. 143). Nedvomno razlike med spoloma so, a to še ne pomeni, da je kateri od spolov dominanten (Doupona Topič, 2004).

2.3.2. Značilnosti poročanja o ženskem športu

V medijih do neke mere velja svoboda govora, zato enakovredno poročanje o moškem in ženskem športu ni nujno. Mediji to seveda izkoristijo in poročajo o temah, ki so po njihovem mnenju bolj zanimive oziroma se bolje »prodajajo«. To pa je bolj v

domeni moškega kot ženskega športa. Ko se ženski šport pojavi v medijih, je le-ta prikazan drugače od moškega. Športnica je v portretu prikazana kot običajna ženska v povsem pasivni vlogi ali celo z dodatkom seksizma, medtem ko je pri moških prikazana njihova moč, nadvlada, napor, agresija, hladnokrvnost (Oliver, 1998). Mediji tako ženske velikokrat predstavljajo kot spolne objekte. Osredotočajo se na njihov videz in jih prikazujejo kot vizualno atraktivne, na njihove sposobnosti in športne dosežke pa »pozabijo« (Ropret, 2004). Že samo dejstvo, da je v mnogih državah izbor za miss športa, pove veliko. Športnice naj bi imele lepe postave, zato se njihova »lepota« še bolj poudarja, čeprav že na splošno za ženske velja, da se poudarja njihova zunanost. Bud Collins, dolgoletni športni strokovnjak pri znani ameriški športni televiziji ESPN, je nekoč za rusko teniško igralko Ano Kurnikovo dejal: »Anna Kournikova is sex with a tennis racket attached« (Ana Kurnikova je seks simbol s tenis loparjem v roki) (Collins, 2001, v Burton, 2001).

Moški so prikazani kot aktivni športniki, prikazuje se jih na način, da je v ospredju njihova moč, pojavlja se celo metafora vojna-moč. Ženske pa ravno nasprotno – so precej bolj pasivne, uporablja se jezik, ki nevtralizira njihovo telesno moč, saj je pogosto v ospredju njihova zunanost, atraktivnost in lepota in, kot že omenjeno, ne njihove športne sposobnosti (Doupona Topič, 2004). Ironija v vsem tem je, da športnice, ki se uspejo približati moškemu standardom, kaj pomeni biti dober v športu, veljajo za »možače«. Moč, vzdržljivost in mišična masa so namreč moškemu avtomatično pripadajoče, čeprav vemo, da si vse naštetu pridobijo s trdim delom. Kar pa prav tako lahko dosežejo tudi ženske, a v tem primeru so torej »možače« (Burcar, 2005).

Oliver (1998) v svojem doktorskem delu navaja nekaj različnih zaključkov raziskav o poročanju o ženskih športih. Ugotavlja, da se o ženskah sploh ne poroča, ko pa že, so prikazane v neaktivni, spolu primerni in stereotipni vlogi. Več se o njih poroča v športih, ki niso »nasilni« (umetnostno drsanje, gimnastika, tenis...). Članek se pogosto pojavi v predelu, ki je namenjen kratkim novicam, ki imajo namen zgolj obvestiti in so brez slik (sklop »drugo«, »novičke«, »od tu in tam«...). Tudi na splošno gledano naj bi bil profesionalni šport z vidika medijev predvsem v moški domeni. Ugotovil je še, da se o dosežkih ženskega športa poroča bolj z »ženske perspektive«. Navaja tudi odstotek količine poročanja o ženskem športu, ne glede na medij – nič več kot 25%.

V medijih se torej bistveno manj poroča o ženskih športnih dogodkih kot o moških. Pri tem velja poudariti, da se o njih poroča, ko tekmujejo v tako imenovanih »moških športih« (nogomet, košarka, rokomet, atletika...), čeprav še vedno v bistveno manjši meri kot o moških športnikih v omenjenih športih. Ravno nasprotno pa je razumljivo v »ženskih športih« (umetnostno drsanje, gimnastika...), kjer mora športnica doseči vrhunski rezultat, da je omenjena, ali pa gre za tekmovanje najvišjega ranga, ko

novinarji že skorajda morajo poročati, kdo je osvojil npr. olimpijski, svetovni ali evropski naslov. Pri teh športih so moški v ozadju in se jim ne posveča velike pozornosti. So pa tu tudi športi, ki so dokaj nevtralni glede na količino poročanja, nikakor pa ne glede na vsebino poročanja. Lahko bi rekli, da gre za »nevtralne športe«, kamor bi lahko pripisali tudi tenis. Velik premik na tem področju predstavlja ženski nogomet, saj je leta 1999, ko je žensko svetovno prvenstvo gostila Amerika, s pomočjo dobre televizijske organiziranosti, gostiteljica celo uspela ustvariti dobiček. Tudi žensko evropsko prvenstvo dve leti kasneje je uspelo privabiti številne sponzorje in gledalce. Ob dejstvu, da je nogomet povsem v moški domeni, je to zelo velik premik ženskega športa.

Razlike v poročanju se pojavljajo že pri sami uporabi imen. Tako so Messner, Duncan in Jensen leta 1990 v svoji raziskavi komentiranja tenisa prišli do zaključka, da komentatorji teniške igralko imenujejo samo z imenom in ne s priimkom v kar 52,7%, medtem ko teniške igralce v le 7,8% primerih, torej v skoraj večini jih naslavljajo s priimkom (Messner, Duncan in Jensen, 1990, v Doupona Topič, 2004). Za športnice se pogosto pojavijo tudi različni vzdevki, pomanjševalnice (sestri Williams – Črni gazeli, Jelena Janković – JJ...), za športnike pa ima primat priimek, če pa se že pojavi vzdevek, le-ta prikazuje izredno nadnaravnost, fenomen (Hermann Maier – Herminator, Adam Malysz – Batman iz Wisle...).

V moškem športu je običajno prikazane več statistike, zgodovine, leta, teža, višina, več je počasnih posnetkov iz vseh različnih zornih kotov. V ženskem športu pa je praviloma manj kamer in tudi manj podatkov (zgolj ime in položaj igralko). Pri moških je več razpredanja o taktiki, napakah, priložnostih... Zgodi se tudi, da se o napakah športnic poroča kot, da so se le-te pojavile zaradi nezbranosti, nesproščenosti, nerveze, športnike pa se opravičuje, češ da je nasprotnik močnejši. Za športnico se jasno navede, da je zgrešila ali zadela, za športnike pa, da je bilo zelo težko zadeti, da igralec ni mogel vplivati na situacijo, ali pa se celo posplošuje na celotno ekipo in ne na posameznika. V moškem športu se poudarja za kako pomembno tekmovanje gre (»zgodovinsko pomembna tekma«, čustveno bolj nabite tekme kot ženske), kako so tekmovalci veliki, pametni... Vse te razlike so se preko let sicer zmanjšale, a so še vedno prisotne (večina raziskav se namreč nanaša na leta pred 1990) (Doupona Topič, 2004).

2.3.3 Ženski šport skozi fotografski objektiv

Fotografija je zelo pomemben sestavni del časnikarskega procesa. Fotografije po eni strani ganejo po drugi pa informirajo bralce, saj zagotavljajo močno vsebinsko raven informacije, ki ponese bralca prek osnovne ideje spremljajočega besedila. Brez

fotografije si dandanes časopisnega prispevka praktično ne predstavljamo. Fotoreporterstvo je bistvena sestavina komercialnega uspeha, saj je fotografija lahko prva, ki pritegne bralca, da časopis kupi. Drzna in ustvarjalna uporaba privlačnih fotografij, skupaj z besedili, tvorita zmagovalno kombinacijo (Passow, 1998).

Ker ima fotografija torej močan vpliv na bralce, mnogi z njo znajo manipulirati in jo izkoriščati z določenimi nameni. Na tej ravni znova lahko pridejo na površje razlike med poročanjem o ženskem in moškem športu – tako kot se kažejo med besedami, se tudi preko fotografskega objektiv. Tudi na fotografijah so ženske prikazane kot šibke, nemočne, netekmovalne, nežne... V veliko primerih so prikazane v svoji »neaktivni« vlogi glede na svoj šport, s poudarkom na njihovem fizičnem izgledu in čustvih.

Eden takih primerov je iz leta 2000, ko je med stopnjevanjem napetosti pred začetkom Wimbledona tistega leta in pred hitrim izpadom takrat 19-letne Ane Kurnikove, britanski visokonakladni tisk objavil 52 fotografij Kurnikove (takrat 14. na svetovni lestvici), vse ostale teniške igralke skupaj pa so se pojavile na 46 fotografijah (Ropret, 2004), kar jasno kaže na prej omenjeno osredotočanje na videz, saj je Kurnikova veljala za eno najlepših športnic. Slika 1 prikazuje nekaj fotografij Ane Kurnikove, kjer je v ospredju njena privlačnost in ne športne sposobnosti.

Slika 1. Ana Kurnikova je bila v času svoje športne kariere magnet za fotografe (Anna Kournikova Photos & Posters; Happy Birthday, Anna Kournikova, 2009).

Podoben primer zabeležimo tudi v že omenjenem časniku »Sports Illustrated« leta 1979, ko je časnik ob 25-letnici obstoja izdal posebno številko časnika, ki je vsebovala galerijo fotografij športnikov in športnic, ki so zaznamovali vsa ta leta. Analiza teh fotografij je pokazala, da je bilo okoli 60 % vseh fotografij z ženskimi športnicami prikazanih v pasivni, »neatletski« vlogi in le 44% moških fotografij v podobni vlogi (Boutilier in SanGiovanni, 1979, v Greendorfer in Kane, 1994). Podobno raziskavo je izvedel tudi Hilliard, s tem, da se je osredotočil le na fotografije

ženskih igralk tenisa. Ugotovil je, da je poudarek predvsem na njihovem fizičnem izgledu in privlačnosti in ne na njihovih športnih dosežkih (Hilliard, 1984, v Greendorfer in Kane, 1994).

Tudi Doupona Topičeva (2004) navaja, da fotografije dostikrat hočejo »vzbuditi spolne fantazije pri moških« (str. 144), s tem, da fotografije prikazujejo športnice v ozkih ali celo pomanjkljivih oblekah ter izzivalnih pozah, primer katere je tudi slika 2. Prisoten je tudi finančni vpliv, ob že omenjenem dejstvu, da je večina bralcev športnih časnikov moških, ki naj bi jih tovrstne slike pritegnile. Športnice so pogostokrat ujete v fotografski objektiv v nešportni opravi, z urejeno frizuro in nakitom, medtem ko so športniki na fotografijah skoraj vedno v športnih oblačilih (Doupona Topič, 2004).

Slika 2. Primer fotografije, katere namen je vzbuditi spolne fantazije pri moških (Lakers Dump Sasha Vujacic, NJ Gets Maria Sharapova, 2010).

Športne fotografije pogostokrat »rade« prikazujejo domnevno žensko pretirano čustvovanje in reagiranje. Tako pridemo do razmerja, da so ženske prikazane objokane, pri moških pa sta v prvem planu moč in borbenost. Ob tem lahko dodamo, da šport že na splošno vzbuja izjemne emocije, saj gre lahko za dolgoletno prizadevanje športnice ali športnika za dosego vrhunškega rezultata. Ob realizaciji le-tega je nekako logično, da čustva privrejo na dan.

2.4 Tenis in Portorož

Portorož se je s teniškim turnirjem prvič srečal leta 1982. Takrat je bil tam odigran prvi turnir serije »Istrska riviera«, ki je spadal v sklop turnirjev, katere so letno prirejali v nekaterih istrskih mestih (Umag, Rovinj, Pula in Poreč). V naslednjih letih je tako »Istrska riviera« postala stalnica teniškega dogajanja v Portorožu. V zgodovini so denimo nastopili tudi tedanji jugoslovanski as Slobodan Živojinović, Čeh Petr Korda, Hrvat Goran Prpič in kasnejši zmagovalec v Wimbledonu Goran Ivanišević. Serija turnirjev je trajala vse do leta 1991 – le nekaj tednov po koncu jubilejne desete izvedbe turnirja se je namreč začela vojna. Z njo je za nekaj let ugasnil tekmovalni tenis v Portorožu (Devet let teniških dogodkov, devet let zvezd v Portorožu, 2010).

Teniška karavana se je v Portorož vrnila leta 1995, ko so portoroška peščena igrišča gostila srečanje prve evroafriške skupine Davisovega pokala (Davis cup). Slovenija je v prvem krogu gostila reprezentanco Zimbabveja, ki je bila za slovensko reprezentanco, v postavi Iztok Božič, Blaž Trupej in Jaka Božič ter kapetan ekipe Aleš Filipčič, takrat premočna. Kljub porazu se je tenis vrnil v Portorož (Iglič, 2007).

Že takoj naslednje leto se je iz Velenja v Portorož preselil turnir Nika Cristal Cup. Ta turnir serije challenger z denarnim skladom 25.000 amerških dolarjev je bil nato izpeljan novembra leta 1997 (Iglič, 2007).

Teniško leto 1998 je bilo za Portorož posebej bogato. Na turnirju serije futures so med ostalimi nastopili tudi Hrvat Ivan Ljubičić, Čeh Jan Vaček, sedmi nosilec Marko Tkalec in še osem slovenskih igralcev. Še zadnjič se je v novembru ponovil prej omenjeni turnir Nika Cristal Cup. Po tem je turnirsko dogajanje v Portorožu za nekaj časa znova odšlo v zakulisje, a le do leta 2002, ko se je v to obalno mesto vrnila karavana pokala Davis. Slovenija je premagala Irsko z izidom 3:2 ter kasneje z enakim izidom klonila proti poljski reprezentanci (Iglič, 2007).

Do leta 2002 so torej tenis v Portorožu zaznamovali predvsem moški predstavniki te igre, takoj zatem pa so v ospredje stopila dekleta. Tega leta je namreč v Portorožu potekal turnir pokala federacij (Fed Cup). Ta premierni dogodek je za slovenski ženski tenis postal v marsičem prelomen: šlo je namreč za prvo tekmo pokala federacij na slovenskih tleh, predvsem pa za prvi nastop Slovenije v kvalifikacijah za uvrstitev v elitno svetovno skupino tega tekmovanja. Na kvalifikacijskem turnirju sta se tedaj pomerili reprezentanci Slovenije in Ukrajine. Slovenske teniške igralko so v svojem prvem nastopu na domačih tleh zmagale z izidom 4:1. Slovenske barve so tedaj zastopale Maja Matevžič in Tina Pisnik med posameznicami ter Ajda Brumen in Petra Rampre v dvojicah. Kapetan reprezentance je bil Blaž Trupej (Iglič, 2007).

Slovenska ženska teniška reprezentanca se je na portoroška igrišča vrnila po letu dni, ko se je pomerila z ruskimi predstavnicami. Rusinje so nastopile v polni zasedbi: Anastazija Miškina, Jelena Dementijeva, Jelena Bovina in Vera Zvonareva, ki so bile tedaj v samem teniškem vrhu (Miškina in Dementijeva med prvih deset na lestvici, Bovina in Zvonareva pa med top 20 na lestvici WTA). Kljub okrepitvi s Katarino Srebotnik, je gostujoča ekipa gladko zmagala (Devet let teniških dogodkov, devet let zvezd v Portorožu, 2010).

Portorož je gostil tudi dvoboj prvega kroga pokala federacij leta 2004. Slovenija se je tedaj pomerila z reprezentanco Združenih držav Amerike, ki je prejšnje leto izgubila v finalu tega tekmovanja. Kapetanka Američank Zina Garrison je v Portorož pripeljala svojo najboljšo garnituro igralk, saj sta nastopili nekdanji številki ena svetovne lestvice Martina Navratilova in Venus Williams, poleg njiju pa še Lisa Raymond in Laura Granville. Te so bile za Slovenke prevelik zalogaj, saj so zmagale z rezultatom 4:1. Častno zmago za gostiteljice je dosegla Tina Pisnik, ki je premagala Raymondovo (Devet let teniških dogodkov, devet let zvezd v Portorožu, 2010).

Po porazu proti ameriški ekipi je Slovenija v Džakarti izgubila srečanje za obstanek v svetovni skupini proti Indoneziji. S tem se je ženska reprezentanca poslovila od elitne svetovne skupine, posledično pa tudi reprezentančni tenis iz Portoroža. A dejstvo, da je tedanja zelo obetavna generacija igralk, rojenih v letih 1980 in 1981, ki je vključevala Katarino Srebotnik (na lestvici WTA je bila najvišje uvrščena na 20. mesto), Tino Pisnik (29.) in Majo Matevžič (38.), spodbudila tedanjega predsednika Teniške zveze Slovenije (TZS) Andreja Polenca k razmišljanju o organizaciji WTA turnirja, ki bi potekal na portoroškem teniškem stadionu (Iglič, 2007).

2.4.1 Slovenia Open – teniški turnir v Portorožu

Ob koncu leta 2003 je Teniška zveza Slovenije (TZS) vložila vlogo za organizacijo WTA turnirja v sklopu turnirjev 4. kategorije – to so turnirji z nagradnim skladom 145.000 ameriških dolarjev. Leta 2004 je bil odobren termin in tudi vpisan v koledar Tura, 17. september leta 2005 pa je bil dan, ko so teniške igralke stopile na igrišča teniškega centra v Portorožu za prve kvalifikacijske dvoboje (Iglič, 2007).

Ker je bil ŠRC Marina Portorož že nekajkrat prizorišče teniških dogodkov in ker je sam geografski položaj Portoroža in teniških igrišč v neposredni bližini številnih hotelov, poleg tega pa ugodna obmorska klima ugodno deluje na udeležence in obiskovalce turnirja, je bil Portorož kot prizorišče za organizacijo turnirja povsem logična in primerna odločitev (Iglič, 2007).

Priprava tako velikega športnega dogodka je pomenila izredno promocijo v svetu, hkrati pa je zahtevala sodelovanje različnih organizacij in skupin, da bi omogočili kar najbolj nemoten potek dogajanja. Turnir je bil pomemben dogodek v športnem in družabnem dogajanju v Sloveniji in bližnjih regijah (Iglič, 2007).

Organizatorji turnirja so imeli smeje načrte že takoj na začetku. Hkrati so se zavedali, da bo turnir iz leta v leto pridobival na samem ugledu, tako s strani igralk tenisa, kot s strani gledalcev. Želeli so ustvariti gospodarski in družabni dogodek leta v Sloveniji, večjo medijsko promocijo samega tenisa, TZS, Portoroža in ne nazadnje Slovenije v svetu. S turnirjem so se ustvarjali tudi prihodki za financiranje aktivnosti TZS (Iglič, 2007).

Vse do leta 2008 je turnir potekal na peščeni podlagi v septembrskem terminu, leta 2009 pa je sledila sprememba. Turnir je potekal tretji teden v juliju na trdi podlagi. S to spremembo so želeli organizatorji privabiti več igralk, saj je tako Slovenia Open predstavljal prvi turnir na trdi plastični podlagi, ki je bila na las podobna tisti na tretjem turnirju za grand slam v New Yorku; US Open je namreč na teniškem koledarju naslednji v seriji velikih štirih turnirjev. Portorož bi tako služil kot odskočna deska za teniški del sezone na trdi podlagi. Poleg tega je v tem času v Portorožu vrh turistične sezone, kar bi pripomoglo k boljšemu obisku. In že prvo leto se je izkazalo, da je bila poteza pametna, saj je svoj nastop potrdila kar takratna prva igralka sveta Rusinja Dinara Safina.

2.4.2 Teniška igrišča v Portorožu

Ženski WTA turnir v Portorožu je potekal na treh igriščih – centralnem in igriščih 1 in 2. Centralno igrišče je osrednje igrišče, kjer so se odvijali vsi pomembni dvoboji, na ostalih dveh igriščih pa preostali boji, tako da so naenkrat lahko potekala tri srečanja. Igralke so imele na voljo tudi pomožna oz. ogrevalna igrišča, za osebje, sodnike in novinarje pa je bil postavljen poseben center, kjer so potekale tudi novinarske konference po dvobojih. Sliki 3 in 4 prikazujeta osrednje in stranski igrišči.

Slika 3. Različni pogledi na centralni stadion ŠRC Marina Portorož (osebni arhiv; Ponikvar, 2010c).

Slika 4. Vhod na igrišče 1 in pogled na igrišči številka 1 in 2 (osebni arhiv; Ponikvar, 2008).

2.4.3 Športni program in marketing

Na turnirjih, kjer je nagradni sklad 145.000 ameriških dolarjev, ponavadi nastopajo igralko od 20. do 120. mesta na lestvici WTA. Velikokrat je udeležba odvisna od geografske in terminske umeščenosti turnirja, saj WTA ne omogoča prisotnosti določenih igralk na turnirjih z nagradnim skladom 145.000 ameriških dolarjev ali manj (Iglič, 2007).

Dokler je imel turnir septembrski termin, v enakem terminu v Evropi ni bilo turnirja WTA, le v Pekingu je potekal turnir z nagradnim skladom 585.000 ameriških dolarjev. Zato je bilo za pričakovati, da se bodo nekatere igralkе raje odločale za turnir v Evropi, saj je turnir v Pekingu edini večji turnir v sklopu azijske turneje. Ob kandidaturi za organizacijo turnirja WTA in ob koncu leta 2003, so slovenske teniške igralkе zasedale mesta med 30. in 70. mestom na lestvici WTA. Zato je bilo realno pričakovati, da bodo uvrščene v glavni turnir ter da bodo med nosilkami. Prav to pa je povečalo zanimanje gledalcev za ogled tekem. Ob koncu sezone 2004 je bilo stanje slovenskih igralk na lestvici WTA spremenjeno (Srebotnik 88, Pisnik 125, Matevžič NR), zato je bilo pomembno, da se določijo dodatne aktivnosti, ki bodo povečale zanimanje za turnir med gledalci (Iglič, 2007).

Pomembno vlogo pri prepoznavnosti turnirja je odigralo tudi dejstvo, da je Portorož v neposredni bližini Italije predvsem zaradi velikega števila italijanskih igralk tenisa, ki so na lestvici uvrščene precej visoko (med prvih 100 jih je šest, od tega je Francesca Schiavone med prvo deseterico, bila pa je že šesta). S tem je turnir privabil večje število italijanskih gledalcev v Portorož. Podobna slika je s področjem nekdanje Jugoslavije (Hrvaška ima eno igralko med prvih 100 in še tri med 200, Srbija pa tri med najboljšo stoterico, nobena izmed igralk tenisa iz Bosne in Hercegovine pa ni uvrščena med prvih 300 na lestvici WTA – lestvica od 13.9.2010) (WTA lestvica, 2010). Prav turnir 2010 so mnogi časniki poimenovali za »*Državno prvenstvo Jugoslavije*«, saj so na turnirju nastopile skoraj vse najboljše igralkе iz Slovenije, Hrvaške in Srbije.

Omeniti velja tudi Rusijo, saj je slednja v svetu gospodarstva na velikem številu področij tesno povezana s Slovenijo. To se kaže v tem, da je vsako leto v Portorožu nastopilo vse več igralk z vzhodnega dela sveta. Vrhunec pa je seveda bil leta 2009, ko je v Portorožu nastopila Rusinja Dinara Safina, ki je bila v tistem času celo prva igralka sveta in posledično privabila veliko število gledalcev ter še dodatno pripomogla k prepoznavnosti turnirja. Sama prepoznavnost pa seveda vpliva na pridobivanje večjega števila sponzorjev in posledično na kakovost.

Žal pa se zaenkrat OP Slovenije poslavlja od Portoroža, saj je odbor direktorjev združenja poklicnih teniških igralk (WTA Tour Board of Directors) odločil, da bo v letu 2011 turnir v Azerbajdžanu. Zataknilo se je pri premajhni kapaciteti stadiona, saj portoroški ne izpolnjuje minimalnih zahtev po sediščih ob osrednjem igrišču. Pravila WTA pa določajo, da morajo te na turnirjih kategorije International sprejeti najmanj 2500 gledalcev; stadion v Portorožu premore zgolj 1500 sedišč (pretekla leta so organizatorji z namestitvijo dodatnih sedežev delno izpolnili zahteve po večjem številu sedišč, tokrat pa pri WTA niso popuščali). Licenco v »portoroškem terminu« (tretji teden v juliju) je tako dobilo azerbajdžansko glavno mesto Baku (A.G. in T.B., 2010).

2.4.4 Odmevnost dogodka

Potrditvev, da je turnir resnično pridobil na veljavi in ugledu, je tudi nagrada, ki so jo organizatorji že več let zapored prejeli na podelitvi priznanj najuspešnejšim športnikom občine Piran. Vsem je v spominu ostalo leto 2009, saj je bila peta izvedba turnirja najodmevnejša dotlej, odlično organiziran turnir so predvajali po celem svetu, v tednu dni pa se je zbralo preko 15.000 obiskovalcev. Zato je nagrado za najodmevnejši športni dogodek leta 2009 v imenu prirediteljev turnirja prevzel član organizacijskega odbora turnirja Franc Bizjak (Banka Koper Slovenia Open športni dogodek leta, 2009).

O vse večji odmevnosti turnirja priča tudi vse večje zanimanje tako v slovenskih kot tujih medijev, kot tudi obiskanost, ki je iz leta v leto naraščala.

2.4.4.1 Turnir v medijih

V zadnjem obdobju je bil za odnose z javnostmi zadolžen Simon Ličen, do vključno leta 2006 pa je področje medijev vodila Metka Glas. Teniška zveza Slovenije je z uspešno organizacijo izpolnila mnoge zastavljene cilje. V prvi vrsti gre za veliko medijsko odmevnost v slovenski in mednarodni javnosti. V spodnji tabeli 1 je razvidno število akreditiranih novinarjev, ki je iz leta v leto naraščalo.

Tabela 1
Število novinarskih akreditacij v letih od 2005 do 2010

Leto	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Število novinarskih akreditacij*	65	76	54	62	72	81

*Opomba: Podatki do leta 2006 vključujejo število oddanih vlog za novinarske akreditacije, od leta 2007 dalje pa število dejansko prisotnih predstavnikov medijev (S. Ličen, osebna komunikacija, 22.12.2010).

Konstantno naraščanje števila novinarjev je opaziti pri slovenskih predstavnikih sedme sile, saj je bilo v Portorožu leta 2007 slovenskih novinarjev le 30, že naslednje leto osem več, leta 2009 se jih je zbralo 44, zadnje leto pa 45. Število prisotnih tujih novinarjev se je gibalo okoli štiri, največ pa jih je bilo leta 2010, ko je bilo v Portorožu prisotnih osem tujih predstavnikov sedme sile, od tega šest fotografov. Število slovenskih fotografov, ki so prav tako zajeti v skupno število novinarskih akreditacij, je z 22 prisotnimi fotografi leta 2010 doseglo najvišje število (S. Ličen, osebna komunikacija, 22.12.2010).

Za neposredne televizijske prenose je v začetku skrbela nacionalna televizija, kasneje pa športni kanal Športklub.

Zaživela je tudi uradna internetna stran turnirja www.sloveniaopen.si, ki je bila zelo dobro obiskana.

2.4.4.2 Obiskanost

Teniški turnir Banka Koper Slovenia Open je v svoji šestletni zgodovini vztrajno pridobival na veljavi tudi v očeh obiskovalcev, število katerih je iz leta v leto naraščalo. V tabeli 2 je razvidno število prodanih vstopnic za osrednje igrišče v času glavnega turnirja.

Tabela 2
Število prodanih vstopnic po dnevih v od leta 2005 do 2010

Dan	PON	TOR	SRE	ČET	PET	SOB	NED	skupaj
število - 2005	898	980	1056	1190	1266	1349	1511	8250
število - 2006	1287	1350	965	1432	890	1020	1535	8479
število - 2007	1274	922	1147	1257	1550	1608	1674	9432
število - 2008	1350	987	1288	1507	1350	1498	1692	9672
število - 2009	1800	1883	2100	1671	1765	1730	1762	12711
število - 2010	1051	1754	1649	1455	1479	1730	1352	10470

V tabelo 2 niso vključeni gledalci, ki so vstopali z akreditacijami, niti gledalci, ki so si ogledali dvoboje na dveh igriščih pred stadionom, kjer vstopnine ni bilo. Skupno število obiskovalcev je tako nekoliko višje kot prikazujejo števila iz zgornje tabele, vendar organizatorji turnirja tega niso mogli statistično beležiti (S. Ličen, osebna komunikacija, 22.12.2010).

2.4.5 Pregled igralk in rezultatov turnirja Banka Koper Slovenia Open

Odkar v Portorožu poteka WTA turnir je le-ta vedno postregel z nekaj zvenečimi imeni, ki so še dodatno pritegnila pozornost teniške javnosti. V šestih letih smo dobili šest različnih zmagovalk med posameznicami ter štiri igralko, ki so v konkurenci dvojic portoroško lovoriko osvojile po dvakrat. Slovenija se na račun Katarine Srebotnik lahko pohvali z dvema finaloma med posameznicami in enim finalom dvojic.

2.4.5.1 Zveneča imena v Portorožu

Teniški turnir Banka Koper Slovenia Open je na igrišču športnega centra Marina privabil mnoge vrhunske igralki, med katerimi sta bili dve nekdanji številki ena in še dve igralki, ki sta bili uvrščeni med najboljših pet teniških igralk na svetu. Najbolj je vsekakor odmeval nastop Rusinje Dinare Safine, ki je bila v času turnirja 2009 prva igralka sveta. Takoj za njo je nastop Srbkinje Jelene Jankovič, ki je na turnirju leta 2010 kot prva nosilka turnirja na lestvici WTA zasedala 4. mesto, bila pa je že na samem vrhu lestvice in sicer 11. avgusta 2008, kjer je bila tudi ob koncu tistega teniškega leta (Najvišje uvrščene igralki na turnirju Banka Koper Slovenia Open, 2010).

Slika 5. Dinara Safina in Jelena Jankovič na igriščih Portoroža (osebni arhiv).

V Portorožu sta svoje znanje predstavili tudi Danka Caroline Wozniacki in Rusinja Vera Zvonareva, ki sta trenutno »vroči« imeni svetovnega tenisa (1. oz. 2. mesto ob koncu leta 2010 na lestvici WTA) Ne pozabimo na Rusinjo Ano Čakvetadze in Francozinjo Marion Bartoli, ki sta na lestvici WTA že bili med najboljšo deseterico. Tu so še Američanka Meghann Shaughnessy, Slovakinja Dominika Cibulkova, Francozinja Tatiana Golovin, Madžarka Agnes Szavay, Rusinja Marija Kirilenko, Argentinka Gisela Dulko, ki so prav tako pustile neizbrisan pečat Portorožu, na lestvici WTA pa so že bile med prvih 30, nekatere pa celo med 15 (Shaughnessy 11., Cibulkova 12., Golovin 12., Szavay 13., Kirilenko 18., Dulko 26. najvišje mesto na WTA lestvici) (Najvišje uvrščene igralki na turnirju Banka Koper Slovenia Open, 2010). Na OP Slovenije 2010 naj bi gledalce še dodatno pritegnila Francesca Schiavone, a je v zadnjem hipu nastop odpovedala zaradi poškodbe. Italijanka je v teniškem letu 2010 pri 30. letih prvič osvojila enega od turnirjev najboljše četverice, in sicer OP Francije v Parizu. Leta 2009 je nastop najavila Avstralka srbskih korenin Jelena Dokić, a tudi nje na koncu ni bilo v Portorož zaradi zdravstvenih težav.

V vseh šestih letih teniškega turnirja Banka Koper Slovenia Open je najuspešnejša posameznica Sara Errani (na sliki 6), ki je v štirih nastopih osvojila skupno 346 točk

za lestvico WTA, zaslužila pa je tudi 45.025 ameriških dolarjev (Deset »naj zaslužkaric« na turnirju Banka Koper Slovenia Open, 2010) Med letoma 2005 in 2010 je v Portorožu vsaj enkrat nastopilo kar 217 igralk iz 42 držav, od tega 21 ruskih predstavnic, 20 Nemk, Slovenke in Čehinje pa po številu sodelujočih igralk zasedajo tretje mesto (19 teniških igralk) (V šestih letih najuspešnejša Sara Errani, 2010).

Slika 6. Sara Errani je leta 2008 osvojila portoroški turnir (Sara Errani, grinta e carattere, 2009).

Niti ena igralka ni igrala na vseh šestih izvedbah turnirja, je pa zato sedem igralk, ki so zbrale po pet nastopov: zmagovalka prve izvedbe tekmovanja Čehinja Klara Zakopalova, Hrvatica Ana Vrljić, slovenske predstavnice Katarina Srebotnik, Polona Hercog, Maša Zec Peškirič in Andreja Klepač ter Italijanka Maria Elena Camerin (na sliki 7), ki prihaja iz bližnjih Benetk, zato jo je na tribunah vedno spremljalo veliko navijačev zaradi česar je Portorož smatrala kot »domači« turnir (V šestih letih najuspešnejša Sara Errani, 2010).

Slika 7. Maria Elena Camerin na portoroškem turnirju (osebni arhiv).

2.4.5.2 Zmagovalke v Portorožu

Omenili smo že, da je šest izvedb turnirja Banka Koper Slovenia Open dalo šest različnih zmagovalk med posameznicami, med dvojicami pa so štiri igralke dvakrat osvojile naslov najboljša v Portorožu. Skupaj torej 14 igralke z nazivom prvakinja Odprtega prvenstva Slovenije v tenisu. Med njimi je največ Čehinj (štiri) in nobene slovenske igralke. Še najbližje uspehu je bila Katarina Srebotnik, ki je dvakrat (leta 2005 in 2007) zaigrala v finalu turnirja posameznic, enkrat (leta 2005) pa tudi v finalu dvojic. Leta 2007 je v finalu dvojic nastopila tudi Andreja Klepač (Šest let, štirinajst prvakinj, 2010).

Pregled vseh zmagovalk (Uradni bilten, 2010):

2005

Finale posameznic: **Klara Koukalova (Zakopalova)** (Češ/4) - Katarina Srebotnik (Slo/6) 6:2, 4:6, 6:3.

Finale dvojic: **Anabel Medina Garrigues/Roberta Vinci** (Špa/Ita/4) - Jelena Kostanić/Katarina Srebotnik (Hrv/Slo/2) 6:4, 5:7, 6:2.

2006

Finale posameznic: **Tamira Paszek** (Aut) - Maria Elena Camerin (Ita/6) 7:5, 6:1.

Finale dvojic: **Lucie Hradecka/Renata Voracova** (Češ/Češ /4) - Eva Birnerova/Emilie Loit (Češ/Fra/3) brez boja.

2007

Finale posameznic: **Tatiana Golovin** (Fra/1) - Katarina Srebotnik (Slo/4) 2:6, 6:4, 6:4.

Finale dvojic: **Lucie Hradecka/Renata Voracova** (Češ/Češ/3) - Andreja Klepač/Jelena Lihovčeva (Slo/Rus) 5:7, 6:4, 10:7.

2008

Finale posameznic: **Sara Errani** (Ita/8) - Anabel Medina Garrigues (Špa/4) 6:3, 6:3.

Finale dvojic: **Anabel Medina Garrigues/Virginia Ruano Pascual** (Špa/Špa/1) - Vera Duševina/Jekaterina Makarova (Rus/Rus) 6:4, 6:1.

2009

Finale posameznic: **Dinara Safina** (Rus/1) - Sara Errani (Ita/5) 6:7 (5), 6:1, 7:5.

Finale dvojic: **Julia Görges/Vladimira Uhlirova** (Nem/Češ/3) - Camille Pin/Klara Zakopalova (Fra/Češ) 6:4, 6:2.

2010

Finale posameznic: **Ana Čakvetadze** (Rus) - Johanna Larsson (Šve) 6:1, 6:2.

Finale dvojic: **Marija Kondratijeva/Vladimira Uhlirova** (Rus/Češ/2) - Ana Čakvetadze/Marina Eraković (Rus/Fra) 6:4, 2:6, 10:7.

2.4.5.3 Slovenke in portoroški turnir

Na teniškem turnirju Banka Koper Slovenia Open je od leta 2005 do 2010 slovenske barve zastopalo 22 igralk, ki so skupno zabeležile 107 nastopov – od tega je 19 posameznic, ki so nastopile 82-krat, 25-krat pa je zaigrala dvojica, v kateri je bila najmanj ena slovenska predstavnica (skupno 17 slovenskih igralk v konkurenci dvojic) (Skupno 107 slovenskih nastopov, 2010).

Največ nastopov je zbrala Katarina Srebotnik (na sliki 8), ki je edina slovenska predstavnica, katera se je prebila do finala med konkurenco posameznic (2005, 2007) in dvojic (2005). Zadnji korak do osvojitve portoroške titule ji ni uspel. Prvo leto je bilo zanjo še posebej uspešno, saj si je kar takoj priigrala dvojni finale, vendar je nato med posameznicami morala priznati premoč Klari Zakopalovi, v svojem sploh edinem nastopu med dvojicami pa sta skupaj s Hrvatico Jeleno Kostanić za zmago morali čestitati špansko-italijanskemu paru Anabel Medina Garrigues/Roberta Vinci. Dve leti kasneje se je velenjska teniška igralka znova prebila do finala, kjer je bila po treh nizih boljša tedanja prva nosilka turnirja Tatiana Golovin. Srebotnikova je zaradi poškodbe morala izpustiti portoroški turnir leta 2009. Z omenjenimi dosežki je tudi najuspešnejša Slovenka na WTA turnirju v Portorožu.

Slika 8. Katarina Srebotnik v Portorožu (osebni arhiv).

Finalni nastop je med dvojicami okusila tudi Andreja Klepač (na sliki 9), leta 2007, ko je nastopila v paru z Rusinjo Jeleno Lihovčevo, a takrat je zmagal češki par Lucie Hradecka/Renata Voracova. V paru s Hradeckovo se je leta 2008 uvrstila v četrtfinale, prav tja pa tudi leta 2010 skupaj z Rusinjo Jeleno Bovino. Najboljši uspeh med posameznicami je dosegla leta 2006, ko se je prebila med osem najboljših, a jo je v boju za polfinale premagala kasnejša zmagovalka turnirja Avstrijka Tamira Paszek. Vedno je nastopila v obeh konkurencah, razen leta 2009, ko ji je nastope preprečila poškodba.

Slika 9. Andreja Klepač v Portorožu (Ponikvar, 2010a).

Tretja slovenska teniška igralka, ki je pustila viden pečat v zgodovini portoroškega turnirja, je Polona Hercog (na sliki 10), ki je največji uspeh zapisala na zadnji izvedbi turnirja. Uvrstila se je v polfinale, kjer jo je premagala kasnejša zmagovalka Rusinja Ana Čakvetadze. Uspešna je bila tudi med dvojicami, kjer se je skupaj s Petro Martić prebila v četrtfinale. Identičen uspeh je slovensko-hrvaška naveza dosegla tudi leto poprej. Hercogova je na igriščih ŠC Marina Portorož prvič nastopila leta 2006, ko se ji preboj v glavni del turnirja ni posrečil, saj je obstala v tretjem krogu kvalifikacij. Od tega leta naprej pa je redno nastopala tako med posameznicami kot dvojicami.

Slika 10. Polona Hercog v Portorožu (osebni arhiv).

V Portorožu sta nastopili tudi dve nekdanji odlični igralki Tina Križan in Maja Matevžič. Omeniti pa velja tudi vse ostale slovenske predstavnice, ki so nastopile v glavnem žrebu turnirja: Maša Zec Peškirič (na sliki 11), Tadeja Majerič ter Nastja Kolar med posameznicami in Jasmina Kajtazovič, Teja Mohorič, Tina Obrez, Petra Pajalič, Anja Prisljan ter Maja Kambič med dvojicami.

Slika 11. Maša Zec Peškirič v Portorožu (Ponikvar, 2010b).

V šestih letih je bil Portorož priča šestim »slovenskim derbijem« Slovenke so se trikrat srečale v glavnem turnirju: leta 2010 je Polona Hercog v drugem kolu premagala Katarino Srebotnik (fotografija z dvoboja na sliki 12), slednja pa je leta 2007 v prvem kolu premagala Mašo Zec Peškirič. Leta 2006 je bila Andreja Klepač v prvem kolu turnirja boljša od Tadeje Majerič. Ostali trije dvoboji, ko sta loparja prekrizali dve Slovenki, so se odvijali v okviru kvalifikacij za nastop na glavnem delu turnirja.

Slika 12: Dvoboj Katarine Srebotnik in Polone Hercog leta 2010 (osebni arhiv).

3 CILJI IN HIPOTEZE

3.1 Cilji

Cilji diplomske naloge so:

- Predstaviti teniški turnir Banka Koper Slovenia Open v Portorožu.
- Ugotoviti namen poudarka pri poročanju.
- Ugotoviti ali se pojavljajo značilni pristopi poročanja o ženskem športu (poudarjanje šibkosti in nemoči, telesnega izgleda, čustev in privatnih zadev).
- Oceniti odmevnost dogodka.

3.2. Hipoteze

H1 – Poudarek pri poročanju je namenjen Dinari Safini in slovenskim igralkam.

H2 – Značilni pristopi poročanja o ženskem športu so prisotni v veliki meri (poudarjanje šibkosti in nemoči, telesnega izgleda, čustev in privatnih zadev).

H3 – Značilen izbor fotografij za prikaz športnic je prisoten v večini primerov (pasivnost, čustvenost, fizični izgled).

H4 – Turnir se na naslovnih straneh časopisja ne izpostavlja.

4 METODE DELA

4.1 Vzorec analize predmeta raziskave

V analizo je bilo zajetih 70 člankov časopisov **Ekipa, Delo, Dnevnik, Primorske novice** iz obdobja teniškega turnirja v Portorožu iz leta 2009 (obdobje od 13. do 28. julija 2009 ter 2. in 10. junij 2009) – od tega je bilo 17 prispevkov objavljenih v Delu, 13 v Dnevniku, 22 v Ekipi in 18 v Primorskih novicah. Analiza je bila izvedena tako, da so bile analizirane značilne povedi, ki so ponazarjale iskane deskriptorje. Ker je bilo leta 2010 objavljenih manj člankov, je bila sama analiza opravljena iz člankov leta 2009, a pregled fotografij in števila člankov je bil izveden tudi za leto 2010 (obdobje od 14. do 26. julija 2010 ter 29. marec 2010, 31. marec 2010 in 10. junij 2010), kjer je bilo objavljenih 50 člankov – od tega 14 v Delu, 12 v Dnevniku, 11 v Ekipi in 13 v Primorskih novicah.

4.2 Vzorec spremenljivk oz. postopek kodiranja

Vsebina novinarskega diskurza je bila analizirana z diskurzivno analizo, ki smo jo opravili na osnovi deskriptorjev, oblikovanih po Vincentu in drugih (2007), Milesu in Hubermanu (1994) ter Doupona Topičevi (2009), katere smo prilagodili našemu raziskovalnemu vprašanju oz. hipotezam.

Tako so bili oblikovani naslednji kriteriji za analizo vsebine časopisnih prispevkov:

- telesni izgled (videz),
- športnikove slabosti, napake in šibkosti,
- športnikova moč in spretnosti,
- pozitivna čustva,
- negativna čustva,
- privatne zadeve,
- humor,
- zvezdnštvo,
- posmeh.

Pri analizi fotografij so bili uporabljeni naslednji kriteriji:

- pasivna/aktivna vloga športnika,
- šibkost in nemoč športnika,
- fizični izgled in privlačnost,
- pretirano čustvovanje.

4.3 Metode izvedbe analize

Teoretični del sloni na osnovi strokovne literature, osebnih izkušenj, pridobljenih informacij iz turnirja in drugih virov (internet).

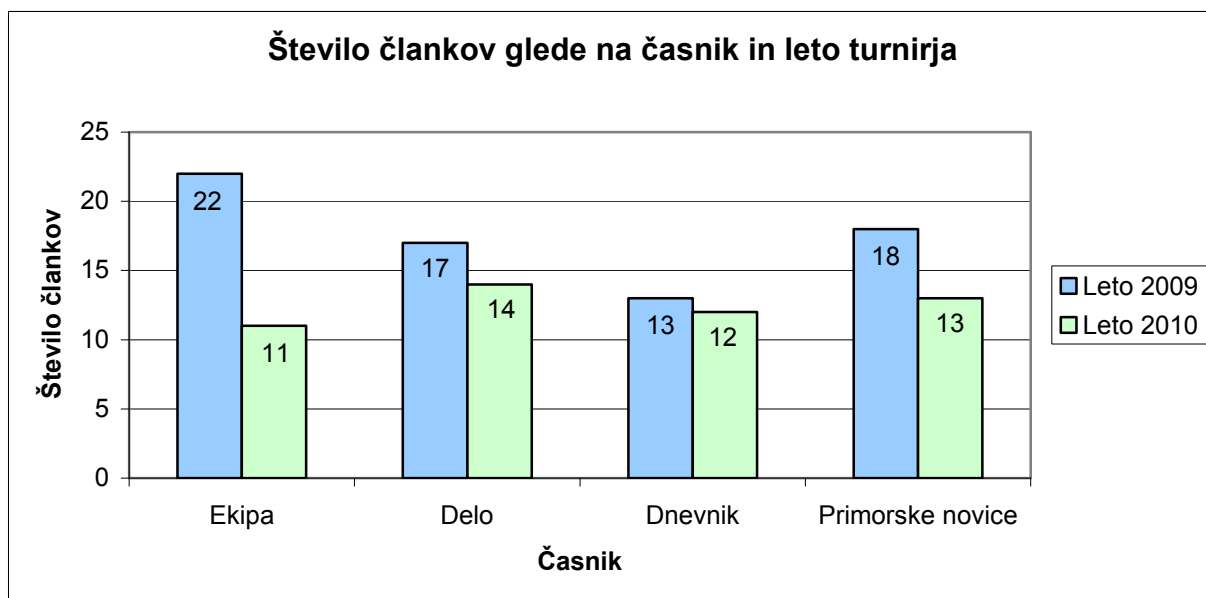
Za analizo poročanja smo uporabili kritično diskurzivno analizo, katera se osredotoča na jezik v medijih in je zelo uporabna za analizo časopisnih besedil, saj »besede sporočajo družbene vtise in vrednote, ki jih lahko zaznamo kot denotativne in konotativne pomene« (Erjavec in Poler Kovačič, 2007, str. 55), kjer se denotativni pomen nanaša na nevtralnost in objektivnost, konotativni pomen pa govori o imenovanem z vnosom čustev in ostalih stranskih dogodkov, ki vplivajo na pisca (Erjavec in Poler Kovačič, 2007). S kritično diskurzivno analizo smo torej zagotovili dokaj objektivno in nepristransko analizo značilnih povedi, ki so predstavljale iskane deskriptorje. Pozorni smo bili na kontekst v katerem so bile besede uporabljene in zgradbo stavkov.

Za prikaz frekvence pojavljanja posameznih iskanih kriterijev in števila slik v člankih smo si pomagali s programom Microsoft Excel.

S pregledom člankov in naslovnih strani posameznih dnevnih časopisov uporabljenih v analizi smo izvedli analizo fotografij in naslovnih strani.

5 REZULTATI IN RAZPRAVA

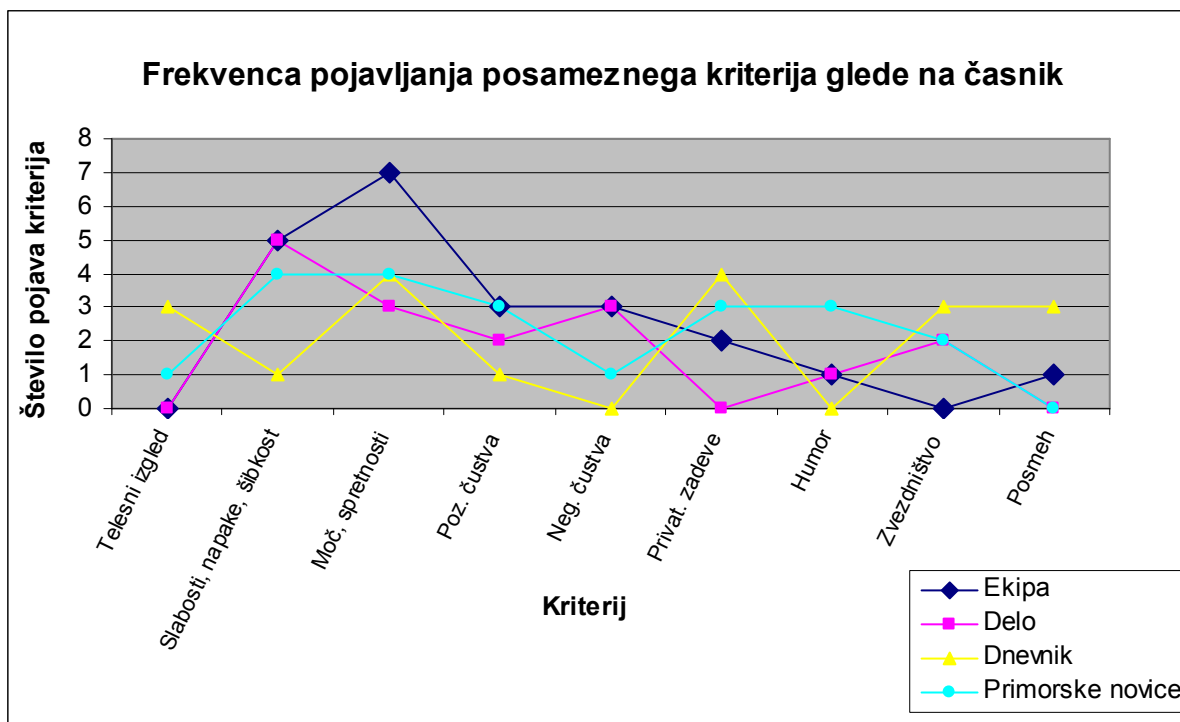
5.1 Analiza tekstualnega dela poročanja s teniškega turnirja v Portorožu

Graf 1. Pregled števila objavljenih člankov na temo teniškega turnirja v Portorožu glede na posamezni časnik in leto turnirja.

Iz zgornjega grafa 1 je razvidno, da je imel turnir v medijih večjo pozornost leta 2009 kot 2010, ko je bilo objavljenih skupno kar 20 člankov več. Zaradi tega razloga je diskurzivna analiza izvedena le iz člankov iz leta 2009, saj je tam prihajalo do izrazitejših primerov posameznega kriterija iskanja. Njihova frekvenca pojavljanja je razvidna na grafu 2.

Graf 2. Prikaz frekvenca pojavljanja posameznega iskanega kriterija v analizi člankov posameznega časnika.

5.1.1 Analiza primerov: telesni izgled (videz)

- *»Plavolasa športnica«* (Dnevnik, 24.7.2009)
- *»Ni plavolasa, nima manekenskih ambicij, ne pojavlja se v reklamah za kopalke«* (Dnevnik, 25.7.2009)

Kot smo že zapisali mediji ženske športnice velikokrat predstavljajo kot spolne objekte. Opisuje se njihov videz, prikazuje se jih kot vizualno atraktivne, šele nato so na vrsti njihove sposobnosti in športni dosežki (Ropret, 2004, str. 29). Nekaj takih primerov smo našli tudi v naši analizi, čeprav lahko poudarimo, da niso bili pogosti. O Mateji Majerič so v Dnevniku zapisali *»plavolasa športnica«*. Blond barva las se v večini primerov smatra kot simbol privlačnosti, seksapila in lepote, s tem namenom pa je bila omenjena tudi v tem primeru. Barva las nima nikakršnega vpliva na športne dosežke zato lahko trdimo, da gre za tipično uporabo simboličnosti v povezavi z blond barvo las. To povezavo zasledimo še enkrat, a ravno v nasprotnem smislu: *»Ni plavolasa, nima manekenskih ambicij, ne pojavlja se v reklamah za kopalke in ni v ničemer podobna Ani Kurnikovi ter Mariji Šarapovi, ki sta ruskemu tenisu dodali nove dimenzije.«* Ponovno dobimo potrditev simboličnosti »plavolaske«. Pisec je celo spomnil na Kurnikovo in Šarapovo, ki sta nase velikokrat opozorili ne zgolj s tenisom. Šarapova je sicer dosegla nekaj zavirljivih uspehov, vendar pisci nikoli niso

istochasno pozabili povedati kako je bila oblečena. Pisec je verjetno želel poudariti tudi lepoto ruskih igralk tenisa, a Dinaro Safino ni uvrstil v to skupino igralk, saj je o njej zapisal, da *»prisega na boj, nepopustljivost in predanost življenjskemu slogu, ki ga narekuje tenis.«* Več pozornosti je bil pri tej temi deležen Dinarin brat Marat Safin, za katerega je v času turnirja za Ekipo celo sama dejala, da je najlepši oz. najbolj privlačen med tenisači.

- *»Sloka ženska postava, brez odvečne maščobe in s širokimi rameni«* (Dnevnik, 25.7.2009)
- *»Drobna Italijanka«* (Primorske novice, 28.7.2009)

Poleg barve las pa pisci člankov o ženskem športu opazijo tudi postavo športnic. Podroben opis je tako podal avtor članka v Dnevniku: *»Pojavila se je sloka ženska postava, brez odvečne maščobe in s širokimi rameni. Ozke rjave oči so bile hladne.«* V tem primeru ne gre za tipičen opis ženske postave, saj posamezne lastnosti podajajo športne attribute, ki odražajo moč, bojevitost in osredotočenost. Ravno nasprotno pa bi lahko dejali za opis Sare Errani z besedami *»drobna Italijanka«*. Res da Erranijeva ni ravno najvišja, vendar jo vseeno ne bi pripisali v rang drobnih. Za besedami se verjetno skriva njena ranljivost, šibkost, ob tem, da je ob porazu v finalu odkrito pokazala razočaranje. Kdor je označen, da je droben je ponavadi mišljeno tudi simpatičen, prisrčen kar ponovno ne izraža športne tekmovalnosti.

5.1.2 Analiza primerov: športnikove slabosti, napake in šibkost

- *»Če se stanje v kratkem ne bo izboljšalo, pa bo operacija tudi vedno bolj realna (in nujna?) možnost«* (Delo, 16.7.2009)
- *»Z 28 leti ni več najmlajša za športnico«* (Delo, 16.7.2009)

Športni novinarji velikokrat želijo prikazati svoje strokovno mnenje, ki pa ni vedno pravilno ali upravičeno. Tudi v naši analizi smo zaznali, kako je pisec nastopil v vlogi zdravnika: *»Kar je bilo jasno že nekaj časa, a nihče tega ni hotel javno potrditi, je včeraj vendarle postalo tudi uradno: največji ženski teniški turnir pri nas, Banka Koper Slovenia Open, je ostal brez najboljše slovenske igralk Katarine Srebotnik.«* Avtor je očitno že v naprej vedel kako se bo razpletlo, čeprav so organizatorji turnirja napovedovali, da se bo Katarina Srebotnik po poškodbi vrnila ravno v Portorožu. Nekaj časa so se v medijih pojavljale optimistične informacije, da se resnično utegne vrniti ravno na domačem prizorišču, zato zapis, da je *»bilo jasno že nekaj časa«* ni

upravičen. V nadaljevanju je avtorjevo »zdravniško oz. strokovno mnenje« še izraziteje: »[...] če se stanje v kratkem ne bo izboljšalo, pa bo operacija tudi vedno bolj realna (in nujna?) možnost. To pa bi stvari seveda dodatno zapletlo, saj »Kata« z 28 leti ni več najmlajša za športnico, okrevanje pa bi nato spet terjalo svoj čas.« Pisec ne more vedeti kaj točno je narobe z ramo Srebotnikove in zato tudi ne, ali potrebuje operacijo ali ne. Poleg tega jo je označil, da je med starejšimi in bo njena rehabilitacija dolgotrajna. Poudarimo, da nobena rehabilitacija po poškodbi ni lahka ali kratka, ne glede na starost športnika. V nadaljevanju pisec Srebotnikovo opraviči »[...] če se je to že moralo zgoditi, je letos najprimernejši čas,« predvsem zaradi nastopa Safine, čeprav ni nastopila niti Andreja Klepač, vendar je njena odsotnost omenjena le v kratkem stavku pod novico o Srebotnikovi. Ker gre za eno najboljših slovenskih igralk tenisa, bi pričakovali, da bo njeno igranje oz. neigranje deležno določene pozornosti, a za razliko od Ekipe in Dela, sta Dnevnik in Primorske novice temu podatku posvetila minimalno pozornost, zgolj v rubriki Športne drobtinice oz. Od tu in tam.

- **»Ženske težje prenašajo pritisk in stres, povezan z vrhunskim tenisom«** (Primorske novice, 18.7.2009)
- **»Mešanica poškodb, nesrečnih ljubezenskih zgodb in težav s trenerji jo je ustavila na pohodu proti vrhu«** (Ekipa, 18.7.2009)

Po besedah številnih avtorjev, so ženske športnice šibke, ranljive, pasivne... V intervjuju za Primorske novice je le-to potrdil sam trener Dinare Safine Željko Krajan: **»Ženske težje prenašajo pritisk in stres, povezan z vrhunskim tenisom.«** Po njegovih besedah naj bi se moški bolj znali sprostiti, ko niso na igrišču, saj naj bi bilo neprestano razmišljanje o tenisu utrujajoče. Sam trener da vedeti, da so ženske šibkejše, se prej zlomijo. A pri teh besedah moramo upoštevati dejstvo, da ne pozna prav vseh igralk tenisa in težko posplošuje po svojih izkušnjah z eno igralko. Kako naj bi bile šibke in ne dovolj močne priča tudi zapis v Ekipi o Hrvatici Karolini Šprem: **»Karolina je ob začetnem napredovanju s svetlobno hitrostjo nenadoma zastala. Mešanica poškodb, nesrečnih ljubezenskih zgodb in težav s trenerji jo je ustavila na pohodu proti vrhu [...].«** Avtor članka očitno meni, da so nesrečne ljubezenske zgodbe vplive na njene teniške uspehe, čeprav je bolj verjetno da so bile v ospredju poškodbe in trenerji. Pisec ne more poznati njenih osebnih tegob, sploh pa ne do te mere, da bi jih lahko sodil kot vzrok za neuspehe.

- **»Misija nemogoče«** (Ekipa, 21.7.2009)
- **»Trema spodrezala roke in noge«** (Ekipa, 21.7.2009)
- **»Na igrišču ji je pripadla le vloga statistke«** (Delo, 21.7.2009)

Kadar v izidu dvoboja pride do izrazite zmage ene od igralk, se pisci osredotočijo ali na »superiorno igro« zmagovalke, ali »popolno nemoč« poraženke. V tem primeru je prišlo do drugega primera: *»Zmaga 19-letne Majeričeve proti Safini je bila seveda misija nemogoče, saj je Safina številka ena na svetu, Tadeja pa številka 275. Tudi razlika v kakovosti tenisa, ki sta ga pokazali igralki, je velika, poleg tega pa je imela na lepo zapolnjenih tribunah osrednjega igrišča Majeričeva tudi nekaj treme, ki ji je predvsem v prvem nizu kar malce spodrezala roke in noge.«* S tem, da pisec poudari, da je bila Tadeja Majerič pred misijo nemogoče, poudarja kakovost Safine, s tem pa zmago že v naprej pripiše Safini. Šibkost in nemoč Majeričevi pripiše tudi tremi, zaradi katere ni sledila igri na dovolj visokem nivoju, ker pisec »poetično« opiše z besedami, da ji je trema *»spodrezala roke in noge«*. Zaznati je tudi poudarjanje mladosti slovenske igralk s tem, da pisec omeni njeno starost in jo imenuje po imenu, česar se pisci v ženskem športu zelo pogosto poslužujejo. V analizi člankov turnirja v Portorožu so pisci z imeni pisali večinoma le o slovenskih igralkah, o tujih pa le izjemoma.

O porazu Majeričeve v 1. krogu proti Dinari Safini so bile uporabljene tudi naslednje besede: *»[...] s strahospoštovanjem odigrala prvi niz, Majeričeva igrala v takšnem krču, da ji je na igrišču pripadla le vloga statistke, imela takšno tremo, da je naredila šest dvojnih napak.«* S tem je pisec verjetno želel opisati, kako bolje se je na igrišču znašla Safina in poudaril dejstvo, da se je slovenska igralka pomerila s številko ena. Primerjal jo je celo s statistko, ki je prisotna povsem v ozadju. Če besede dobesedno prenesemo v gledališče, bi lahko rekli, da je Majeričeva igrala stransko vlogo, Safina pa glavno, nikakor pa ne vlogo statistke, saj bi le-to lahko pripisali pobiralcem žogic. Vendar pisec najde opravičilo za nekoliko slabšo igro Majeričeve – *»nekoliko krivde gre pripisati nedavni poškodbi rame in zapestja«*. V drugem nizu se je Majeričeva znašla precej bolje in pisec zato najde opravičilo tudi za Safino, češ, da je bil to njen prvi dvoboj po Wimbledonu in je zato storila več napak. Slutiti je, da je pisec obe opravičili le izkoristil, da je omenjena podatka uporabil v članku. Z opravičevanjem znova razberemo nemoč in šibkost, ki se rada poudarja v ženskem športu.

- **»Na robu solz«** (Delo, 21.7.2009)

Ničkolikokrat v novicah o ženskem športu pisci radi poudarijo žensko pretirano čustvovanje, predanost v usodo, primer pa smo našli tudi v enem od člankov o portoroškem turnirju iz leta 2009. Takrat se je v prvem krogu poslovila Maša Zec

Peškirič, ob izjavah po koncu dvoboja pa naj bi bila po besedah pisca »na robu solz«, s čimer je želel poudariti njeno razočaranje, v nobenem od ostalih časnikov pa tega podatka niso zapisali. Pisec pa nadaljuje še »kljub vsem težavam med dvobojem se ni spomnila, da bi lahko k sebi na pomoč poklicala trenerja«. Dokaj malo verjetno je, da se igralka ni spomnila, saj vsak igralec ve, kaj ima med dvobojem na voljo, sploh pa niso bile težave v dvoboju krive za to, ravno nasprotno, verjetno bi jo le-te lahko spomnile, da pokliče na pomoč trenerja. Pisec je gotovo želel omeniti trenerja Marka Tkalca, ki je v času turnirja prvič opravljal vlogo trenerja, čeprav začasnega, Zec Peškiričeve.

- **»Precej nervozna in v odločilnih trenutkih zelo rada odpove«** (Ekipa, 27.7.2009)
- **»Rusinja je bila vseskozi v psihološki defenzivi«** (Primorske novice, 28.7.2009)

Dinara Safina je po skoraj treh urah z izidom 6:7(5), 6:1, 7:5 v finalu premagala Saro Errani. Ves čas turnirja je Safina veljala za absolutno favoritko, vsi so jo »kovali v zvezde«, ji skorajda pripisali zmago pred začetkom turnirja, nato pa je bil finale zelo izenačen in dolg, kar potrjuje, da je tenis nepredvidljiv in vsak lahko premaga vsakega. A v Ekipi je bil uvodni stavek besedila sledeč: *»Rezultat za poznavalce tenisa niti ni tako veliko presenečenje, saj je znano, da je Safina igralka, ki je precej nervozna in v odločilnih trenutkih zelo rada odpove.«* Torej po eni strani je Safina absolutna favoritka, nato pa je nekaj normalnega, da do zmage ni prišla na lahek način, pred tem pa o tem ni bilo zapisanega kaj dosti. V Primorskih novicah smo zasledili celo, da je *»psihično močna igralka«*, kar nikakor ne drži, saj je njen trener Željko Krajan večkrat potrdil, da je ravno psihična pripravljenost in nestabilnost njena največja težava. Avtorji očitno pišejo o tem, kar je v tistem trenutku aktualno, »tisto kar se bere«, pa četudi ni v skladu s celotno zgodbo. Da je temu res tako, dokazuje zapis o finalnem obračunu Dinare Safine in Sare Errani v Primorskih novicah: *»Rusinja je bila vseskozi v psihološki defenzivi. Vse drugo kot zmaga, bi bila zanjo velika blamaža, in podlegla je pritisku.«* Pisec je veliko vlogo v finalu pripisal psihološki pripravi in se očitno zmotil glede na predhodno zapisane besede, da je Safina *»psihično močna igralka«*. Pisec si je očitno premislil in prednost v tem elementu pripisal Erranijevi. Ne pozabi pa zapisati, kakšen neuspeh bi bil za Safino, če ne bi zmagala – *»velika blamaža«*. Res je, da je Rusinja veljala za glavno favoritinjo, pa vendarle je bila Sara Errani branilka portoroškega naslova, ker priča o njeni kakovosti in dejstvu, da se na slovenski obali dobro znajde, zato poraz vsekakor ne bi bil blamaža. Mogoče presenečenje, nikakor pa ne blamaža.

5.1.3 Analiza primerov: športnikova moč in spretnosti

- *»Konkurenca na največjem slovenskem turnirju za Safino ne bo huda«* (Primorske novice, 13.7.2009)
- *»Uresničitev cilja, ki ji kot prvi nosilki pritiče: zmaga«* (Delo, 17.7.2009)

Pred začetkom teniškega turnirja Banka Koper Slovenia Open je potekala novinarska konferenca, kjer je bila prisotna tudi takratna prva igralka sveta in prva nosilka na turnirju, Rusinja Dinara Safina. V Primorskih novicah so nato zapisali, da konkurenca na največjem slovenskem turnirju zanjo ne bo huda, a sledi izjava Safine: *»Želim zmagati. Na vsakem turnirju dam vse od sebe, kako daleč bom prišla, pa ve le bog. Ne maram izgubljati, zato se vedno potrudim«*. Pisec je torej skorajda zmago že pripisal Safini, čeprav se turnir sploh še ni začel. Safina je na drugi strani bolj previdna, a odgovor o zmagi pripiše bogu in ne svojim sposobnostim. Ob koncu novice pisec zapiše, da Safina slovi kot *»psihično močna in bojevita igralka«*. Delno se z zapisom lahko strinjamo, a v zadnjem času je bila ob njenem imenu zapisana psihična nestabilnost, saj naj bi ji le-ta preprečila osvojiti katerega od največjih turnirjev. Pisec je z lastnostmi verjetno želel le poudariti njeno moč in superiornost, saj se z delom zapisa, da je bojevita igralka povsem strinjamo. Ne glede na to, ali so zapisane lastnosti Safine resnične ali ne, je res, da ti dve lastnosti poudarjata športnikovo moč in tekmovalnost, kar zanika značilno pisanje o ženskem športu.

V Delu so po omenjeni novinarski konferenci zapisali naslednje besede: *»[...] prihodnji teden nared za uresničitev cilja, ki ji kot prvi nosilki pritiče: zmago. Safina bo seveda absolutna favoritinja turnirja, saj je naslednja med prijavljenimi Španka Anabel Medina Garrigues, 21. z lestvice WTA«*. Pisec ji že v naprej pripisuje zmago, in sicer na način, kot da je to edini možni razplet, čeprav Safina v svoji izjavi v nadaljevanju poudarja, da se bo *»na vsak dvoboj posebej pripravila«* in dodaja, da *»če bo katera tekmica boljša, ji bo seveda stisnila roko«*, kajti zaveda se, da v tenisu ne zmagujejo vedno favoriti, a je poudarila, da *»če bo na igrišču vsakič stoodstotna, jo bo težko premagati«*. Dinara Safina se ne želi prenageliti pri svojih napovedih, so pa zato pisci zelo konkretni. Verjetno jih je povsem zaneslo dejstvo, da bo na turnirju zaigrala takratna številka ena ženskega tenisa in ji kaj drugega kot zmaga ne preostane, a v ženskem tenisu radi vsi poudarjajo, da lahko vsaka igralka lahko premaga vsako.

- **»Najboljša loparja pod Tartinijem«** (Primorske novice, 18.7.2009)

Pred začetkom turnirja v Portorožu sta Katarina Srebotnik in Dinara Safina v Piranu odigrali simbolični dvoboj na pomanjšanem igrišču. V Primorskih novicah so tej novici dali naslov *»Najboljša loparja pod Tartinijem«*. Gre za metonimijo (dogodek je nadomestil predmet), saj tam nista dobesedno bila najboljša loparja, ampak najboljša igralka sveta in najboljša slovenska teniška igralka.

- **Tri mušketirke** (Ekipa, 18.7.2009)

V člankih se pogosto uporabljajo tudi metafore, ki popestrijo običajne zapise. *»[...] morda pa jo bo katera od naših treh mušketirk prehitela?«* Pisec s tem misli na to, da je Srebotnikova že dvakrat igrala v finalu, a ji ni uspelo in ker na tem turnirju ni mogla nastopiti, bi jo lahko ostale Slovenke prehitela. Vendar najbolj zanimivo je poimenovanje *»treh mušketirk«*, s čimer so verjetno mišljene Hercogova, Zec Peškiričeva in Klepačeva (čeprav slednja ni nastopila, vendar sklepamo, da je šla priloga v tisk pred objavo novice o odpovedi Klepačeve), saj bi bili običajno prej moški športniki poimenovani kot mušketirji in ne ženske, saj mušketirji veljajo za pogumne, naustrašne, bojevite...

- **»Fizična moč«** (Ekipa, 18.7.2009)
- **»Strah in trepet«** (Ekipa, 18.7.2009)
- **»Izjemna borka«** (Ekipa, 18.7.2009)
- **»Zna zaigrati tudi prek meja svojih zmožnosti«** (Ekipa, 18.7.2009)

Članek v Ekipi, ki je v celoti namenjen Dinari Safini. Pisec o njej zapiše naslednje besede: *»[...] igralka, ki stavi predvsem na fizično moč. Strah in trepet za tekmice so njeni zelo močni začetni udarci ter izjemno natančen forehand. [...] večkrat pokazala, da je med drugim tudi izjemna borka, ki da na igrišču vse od sebe in zna zaigrati tudi prek meja svojih zmožnosti.«* Naštete lastnosti se le redko uporabijo pri opisu sposobnosti športnic, sploh pa ne vse skupaj, kar nam daje vedeti, da je pisec želel poudariti igralkino kakovost v vseh razsežnostih. Kadar se želi poudariti moč športnika, se pogostokrat uporablja besedna zveza, da je *»strah in trepet«* za nasprotnike. Razumljivo je, da se športniki ali športnice nikoli dobesedno ne bojijo svojih nasprotnikov, a gre za stereotipno frazo moči posameznika.

- **»Pokosila kar prvo nosilko«** (Ekipa, 18.7.2009)

Novica o Maši Zec Peškirič pred začetkom turnirja v Portorožu. » [...] v prvem krogu pokosila kar prvo nosilko in petnajsto igralko sveta Italijanko Flavio Pennetto«. Seveda Zec Peškiričeva ni dobesedno pokosila Pennette, pač pa je pisec s tem želel poudariti njen uspeh, potem ko je premagala tako visoko uvrščeno igralko na lestvici WTA. Znova netipične besede za uspehe ženskih igralk tenisa.

- **»Pot do zmage za Dinaro sproščen sprehod«** (Ekipa, 18.7.2009)
- **»Težko, vendar ne nemogoče«** ((Ekipa, 18.7.2009)

Pisec poudarja superiornost Dinare Safine, za katero uporablja besede, kot da je turnir že osvojila, čeprav je zraven čutiti še kanček previdnosti, ki pa ga večina pripisuje nezbranosti Safine in ne boljši igri katere od drugih igralk: »[...] večina strokovnjakov je prepričana, da bo pot do zmage na turnirju za Dinaro sproščen sprehod. Toda, če vse skupaj vzameš prelahko, tudi na sprehodu lahko na pol poti obsediš na klopici.« Zanimiva je prisposoba s sprehodom in klopco. Osvojitev turnirja naj bi bila tako preprosta, sproščujoča in predvsem nenaporna kot sprehod, na katerem lahko ob vsem uživanju za trenutek obsediš na bližnji klopici in opazuješ naravo okrog sebe, medtem pa se ne zavedaš kaj se dogaja okrog tebe. Vendar Safini bi se to bolj težko zgodilo, saj je ves čas poudarjala svojo osredotočenost na turnir in dejala, da bo v vsakem dvoboju dala od sebe, svoj maksimum. V povzetku tega članka je bilo zapisano, da bodo ostale igralko poskušale »[...] prvi igralki sveta onemogočiti zmago na turnirju – Težko, vendar ne nemogoče«. Naslov članka je »Odprt lov na Dinaro«, ki lepo povzame izbrana citata iz članka. Safini je bila očitno pripisana prednost, ker je bila takrat prva na lestvici WTA, ostalim pa ostane le še lov.

- **»Kot bi se levinja prebudila iz spanca«** (Dnevnik, 21.7.2009)
- **»Se je pogumno borila«** (Dnevnik, 21.7.2009)
- **»Mojstrska igra«** (Ekipa, 24.7.2009)

V prvem krogu turnirja se je slovenska igralka Tadeja Majerič pomerila z Dinaro Safino. V prvem nizu je gladko izgubila s 6:0, v drugem pa je dvoboj postal bolj zanimiv. V Dnevniku so potek dogodkov opisali takole: »Kot bi se levinja prebudila iz spanca, je Majeričeva začela borbena teči od enega konca igrišča do drugega, pa do mreže in nazaj. Med potjo brez konca je polovila veliko žogic in jih tudi uspešno

vračala.« Pisec je Majeričevo primerjal z levinjo, ki ima v svetu živali vodilno vlogo in izraža moč, ponos in neustrašnost. Pisec še zapiše, da je borbeno tekla za vsako žogo in s tem poudaril tudi njeno borbenost in nepopustljivost in nato njeno igro označil za *»pot brez konca«*. Vendar tu je pomen besed nekoliko skrit. Pisec je morda mislil, da se ne bo predala do konca, ali pa bo ves njen trud na koncu kljub vsemu zamen. V nadaljevanju pisec zapiše še: *»Do konca niza se je pogumno borila in gledalce večkrat pripravila, da so ji zaploskali.«* Res je, da avtor članka Majeričevi pripiše, da se je pogumno borila, a v prvi vrsti je verjetno želel poudariti, da njen trud ni bil zamen, saj je prihajala do točk, kar so gledalci znali nagraditi z aplavzom, za razliko od prvega polčasa, ko je bila proti Safini povsem nemočna. V Ekipi so njeno igro celo označili za *»mojstrsko«*. Gre za pridevnik, ki ni velikokrat uporabljen v ženskem športu, prav tako ne omenjene besede o Majeričevi.

- *»Z robotsko predvidljivostjo, brez naglih kretenj, brez sunkovitih trezljajev«* (Dnevnik, 25.7.2009)
- *»Sodobne gladiatorje loči od navadnih ljudi«* (Dnevnik, 25.7.2009)

V Dnevniku so zapisali naslednji opis Dinare Safine z novinarske konference pred začetkom turnirja v Portorožu: *»Govorila je mirno, z robotsko predvidljivostjo, brez naglih kretenj, brez sunkovitih trezljajev. Iz tira bi jo težko spravilo karkoli. [...] Naklonjenost človeškemu stiku je bila jasna, a le do meje, do zidu, ki sodobne gladiatorje loči od navadnih ljudi.«* Opis, ki ni značilen za profesionalno žensko športnico, še posebej primerjanje z gladiatorji, kar bi zagotovo večkrat našli pri moških športnikih. Gladiatorji namreč veljajo za skorajda nepremagljive, izjemno borbene, brez popuščanja, za zmago gredo preko svojih zmožnosti.

- *»Ruski zmagovalni stroj«* (Primorske novice, 25.7.2009)

Dinara Safina je s 6:3 in 6:0 premagala Italijanko Mario Eleno Camerin. Ob tem pa so v Primorskih novicah zapisali naslednje: *»Izraz na obrazu Marie Elene Camerin je povedal vse. Bila je obupana, trudila se je, a proti Safini ni našla pravega orožja. Na igrišče je poklicala trenerja, ki ji tudi ni znal povedati kaj zelo tehtnega. [...] Na drugi strani je ruski zmagovalni stroj mirno mlel naprej.«* Prikaz kontrasta kakovosti. *»Zmagovalni stroj«* ni tipičen način kako opisati igro ženske igralke, je pa zato opis Camerinove, ki je bila obupana, se je trudila in še vedno dajala vse od sebe, vendar je bila nasprotnica boljša. Posebej beseda obup je zelo *»močna«*, saj daje vedeti, da se je Italijanka skorajda predala. *»Zmagovalni stroj«* pa seveda izraža nepremagljivost, kateri nihče ne more priti blizu, saj melje brez prestanka.

- *»Izjemno močni udarci«* (Delo, 27.7.2009)
- *»Izjemna vzdržljivost«* (Delo, 27.7.2009)
- *»Pokazala neverjetno trmo«* (Delo, 27.7.2009)
- *»Dvoboj spominjal na maratonski tek«* (Dnevnik, 27.7.2009)

Finalni obračun med Dinaro Safino in Saro Errani je bil deležen velike pozornosti, a ne le zaradi dejstva, da je šlo za finale, ampak tudi zaradi napetega in dolgega dvoboja. V Delu smo tako zasledili: *»[...] z osnovne črte nizala izjemno močne udarce, a branilka lovorike se je izkazala z izjemno vzdržljivostjo, saj je odbila zares številne napade prve igralka sveta.«* Besede, s katerimi je pisec v bistvu zajel celotno dogajanje v finalu med Safino in Erranijevo. Znova je poudarjena fizična moč Safine, tokrat pa tudi vzdržljivost Erranijeve. Gotovo gre za pridevnike oz. lastnosti, ki niso zelo pogosto uporabljeni v ženskem športu. V nadaljevanju članka še, da je Italijanka *»pokazala neverjetno trmo«*, kar še dodatno okrepi prejšnji zapis o vztrajnosti. Lahko pa bi dejali, da so športnice večkrat označene za »trmaste« namesto vztrajne ali nepopustljive. S tem je poudarjena njihova čustvena plat in ne toliko športne sposobnosti. V tem primeru torej lahko tudi rečemo, da je zaznati določene značilnosti pisanja o ženskem športu. Do tega pa nikakor ni prišlo v zapisu v Dnevniku: *»Erranijeva se je sloviti Rusinji zelo dobro upirala in poskrbela, da je bil prvi niz maratonski. Nobena od tekmic ni popuščala, zato je dvoboj spominjal na maratonski tek.«* V prvem stavku primerjava z maratonom cilja predvsem na dolžino oz. v tem primeru čas trajanja prvega niza, v drugem primeru pa ima maratonski tek prizvok vzdržljivosti, napora. Vemo, da je maraton ena najbolj cenjenih atletskih disciplin, zmagovalec pa je v zgodovino atletike zapisan z »zlatimi črkami«.

5.1.4 Analiza primerov: pozitivna čustva

- *»Pomembno je, da jo fotografirate, da imamo materialni dokaz, da je res prišla. Saj veste, ljudje mi ne verjamejo«* (Primorske novice, 13.7.2009)

Direktor teniškega turnirja v Portorožu Andrej Bizjak je na prvem treningu Dinare Safine na igriščih ŠRC Marine Portorož za Primorske novice dejal: *»Pomembno je, da jo fotografirate, da imamo materialni dokaz, da je res prišla. Saj veste, ljudje mi ne verjamejo. V Umagu že tri leta napovedujejo Rafaela Nadala, pa potem nikoli ne igra.«* Izjava daje še dodaten pomen prisotnosti prve igralka sveta v Portorožu, češ, nihče ne verjame, da je zares na slovenski obali. Poveličevanje njenega imena predstavlja tudi primerjava z Rafaelom Nadalom, ki v svetu tenisa pomeni enega največjih imen in je bil v tem času celo številka ena svetovnega tenisa. Iz izjave je čutiti veselje in hkrati olajšanje ob prihodu Safine.

- **»Vsi se počutimo zelo sproščeno«** (Primorske novice, 13.7.2009)
- **»Zaljubljena v Portorož«** (Ekipa, 18.7.2009)

V Primorskih novicah so ob prihodu Safine v Portorož zapisali naslednjo njeno izjavo: *»[...]Prav to je tisto kar potrebujem. V Wimbledonu je bilo vse kaotično in zelo stresno, tukaj pa bom dva tedna lahko preživela z mamo, tudi oče pride čez dva ali tri dni. Tudi moj trener je tukaj z družino, tako da se vsi počutimo zelo sproščeno[...]«*. Izjava Safine, po kateri izgleda kot da bo v Portorožu povsem sproščeno, v družinskem krogu, prijetno, torej daleč od tega da bi bilo vzdušje tekmovalno. Poudarjena so le pozitivna čustva, čustva olajšanja po napornih dnevih v Wimbledonu. V Ekipi so celo enega izmed odstavkov v katerem Dinara Safina govori o Portorožu, o pripravah na turnir, o ciljih, poimenoval kar *»Zaljubljena v Portorož«*, pa čeprav tako močnega čustva iz njene izjave ni zaznali: *»Portorož mi je zelo všeč, vsako jutro tečem do igrišč. Sem se bom zagotovo še vrnila. Če ne prej, pa po upokojitvi, ko bom imela končno čas za počitnice.«* Pisec je verjetno želel poudariti le njeno dobro počutje v Portorožu. Ponovno se pojavi ena od značilnosti pisanja o ženskem športu, saj zaznamo pretirano izpostavljanje čustev.

- **»Ljubiteljem tenisa pokaže, da je bila predolgo in nezasluženo na stranskem tiru«** (Ekipa, 18.7.2009)
- **»Trdo delo rojeva sadove«** (Ekipa, 18.7.2009)

Članek v Ekipi, kjer so o Maši Zec Peškirič zapisali naslednje: *»Maša zna in zmore, kakšen manjko v teniški lucidnosti pa nadomesti z veliko borbenostjo in vztrajnostjo, kar velikokrat nasprotnicam vzame voljo do igre. Portorož je za Mašo velika priložnost, saj lahko slovenskim ljubiteljem tenisa pokaže, da je bila predolgo in nezasluženo na stranskem tiru.«* S tem zaključkom stavka je pisec verjetno želel upravičiti naslov članka *»Trdo delo rojeva sadove«*. Lahko pa rečemo, da borbenost in vztrajnost nista tisti, ki bi jemali voljo nasprotnicam, razen če s tem nasprotnika nadigramo, kar pa pisec ni izpostavil. S tem, da je Zec Peškiričeva bila na stranskem tiru, je pisec želel opomniti, da so v slovenskem ženskem tenisu imena, ki se vedno bolj v ospredju kot Zec Peškiričeva, a poudarimo, da so običajno uspehi merilo za izpostavljanje, le-teh pa imata Srebotnikova in Hercogova več. Pri vsem tem pa je ironija, da velikokrat ravno športni novinarji s pisanjem novic in izpostavljanjem posameznika oz. posameznice opozorijo na tega športnika oz. športnico, tukaj pa je novinar tisti, ki je zapisal, da je Zec Peškiričeva na stranskem tiru. Malce nerodno je uporabljena beseda *»teniška lucidnost«*, saj gre za tujko, ki je marsikdo ne pozna, in zaradi tega ni najbolj primerna. Lucidnost sicer pomeni bistrost, razumnost, inteligenca.

- **»Že uvod bo eksploziven«** (Primorske novice, 20.7.2009)
- **»Prvi vrhunec turnirja«** (Primorske novice, 20.7.2009)
- **»Poseben čar«** (Delo, 20.7.2009)

Naslov v Primorskih novicah *»Že uvod bo eksploziven«* se nanaša na dvoboj prve nosilke Dinare Safine s Slovenko Tadejo Majerič. V nadaljevanju je zapisano, da bo to *»prvi vrhunec turnirja«*. V Delu pa so zapisali, da gre za dvoboj, ki ima *»poseben čar«*, čeprav *»o vlogi absolutne favoritinje ni prav nikakršnega dvoma«*. Gre torej za izrazito poudarjanje pomembnosti določenega dvoboja, vendar ne toliko zaradi kakovosti, ampak zaradi povečevanja dejstva, da se bo prva igralka sveta v prvem krogu pomerila s slovensko igralko.

- **»Portoroški turnir ne predstavlja metra, s katerim bi lahko izmerili nadarjenost mladenk«** (Dnevnik, 24.7.2009)

V Dnevniku se je avtor članka razpisal na temo hitrega izpada vseh Slovenk, ki niso uspele priti mimo prvega kroga. Kljub temu da pisec poudarja, da so nekatere imele možnosti, je optimistično zapisal da *»[...] portoroški turnir ne predstavlja metra, s katerim bi lahko izmerili nadarjenost omenjenih mladenk.«* V ospredje je postavil druge dejavnike in ne pomanjkanje teniškega znanja. Zanimiv je izbor besed, saj je turnirju dal prenesen pomen metra nadarjenosti. Ob tem pa je znova prišlo do poudarjanja mladosti igralk – avtor članka jih označi za *»mladenke«*. V tenisu se sploh rado poudarja mladost posameznic, omenili pa smo celo raziskave, ki so dokazale, da se pretirano poudarja starost športnic zlasti teniških igralk. Kot mlade naj bi bile še nezrele in se jih še ne da jemati resno dokler ne odrastejo (Hilliard, 1984, v Greendorfer in Kane, 1994)

- **»S prihodom Rusinje 'ustrelili kapitalca'«** (Delo, 28.9.2009)

V Delu so novici o koncu turnirja v Portorožu in vsem dogajanjem na njem dali naslov *»Z Dinaro Safino ustrelili kapitalca«*, v nadaljevanju članka pa zapisali: *»[...] s prihodom Rusinje 'ustrelili kapitalca'«* Verjetno mišljeno pomeni zadetek v polno, tako glede odmevnosti, kot števila gledalcev, prodanih vstopnic. Zanimiva izbira besed, ki vseeno pušča nekaj vprašanj, kaj točno je pisec želel povedati.

5.1.5 Analiza primerov: negativna čustva

- **»Tadeja Majerič: Težje ne bo nikoli«** (Delo, 20.7.2009)

Novica po žrebu glavnega dela turnirja v Portorožu, ki ima v Delu naslov *»Tadeja Majerič: Težje ne bo nikoli«*, ne povzema ravno njenih besed izrečenih, potem ko si je za nasprotnico izžrebala Dinara Safino, kajti takrat je rekla: *»Težje nasprotnice si res ne bi mogla izžrebat«* in dodala, da skoraj ni mogla verjeti, ko je videla ime Dinara Safina. Takoj za tem je na dvoboj pogledala s pozitivne strani: *»[...] zame bo ta dvoboj vsekakor nekaj posebnega, igrati proti prvi na svetu je čast in lepa spodbuda zame. [...] nimam česa izgubiti.«* Po vsem tem lahko trdimo, da naslov ni primeren in zajema negativna čustva, saj Majeričeva tega ni izrekla, pisec pa ne more določiti, da ji težje ne bo nikoli.

- **»Portorož teniško Kosovo polje«** (Ekipa, 22.7.2009)
- **»Pa smo Slovenci res malo mazohisti«** (Ekipa, 22.7.2009)

»Tako kot je za Srbe zgodovinsko Kosovo polje, ki ga opevajo kljub temu, da so bili poraženi do tal, tako je za slovenski tenis Portorož teniško Kosovo polje. Turnir opevamo, kljub temu, da nam zadaja bolečine po tekmovalni plati. Pa smo Slovenci res malo mazohisti.« To so zaključne besede pisca v novici v Ekipi o izpadu Polone Hercog in Nastje Kolar, potem ko sta dan prej izpadli tudi Tadeja Majerič in Maša Zec Peškirič. Vsekakor gre za zelo »težke besede«. Verjetno kdor ljubi tenis, turnirja ne ocenjuje le preko rezultatov slovenskih predstavnic. Enkrat jim uspe, spet drugič ne. Mogoče res ni bilo zmage, je pa zato Srebotnikova dvakrat igrala v finalu posameznic, uspehe pa so Slovenke dosegle tudi med dvojicami. Lahko bi rekli, da pisec zelo ozko gleda na sam uspeh. Dejstvo je, da gre za vrhunski turnir, kjer tudi »domač teren« ni dovolj, da bi prevesil tehtnico v slovensko korist. Da smo Slovenci mazohisti, so kar malce pretirane besede. Gotovo kdor spremlja teniško dogajanje v Portorožu, ga ne zanimajo zgolj slovenski dosežki, ampak tenis kot šport. Nekoliko pretirana je primerjava s Kosovim poljem, kjer je v zgodovini potekala zgodovinska bitka. Ne gre za življenje in smrt, pač pa za uspeh ali neuspeh, s tem da imajo igralke še veliko priložnosti za dokazovanje in popravo vtisa.

- **»Doma slabše ne more biti«** (Delo, 23.7.2009)

V Delu so objavili novico z naslovom *»Doma slabše ne more biti«*, ki je vsebovala predvsem oceno nastopov slovenskih igralk v Portorožu 2009. Vse po vrsti so namreč hitro zaključile za nastopi. Avtor pozitivni pogled oz. tolažbo vidi v tem, da

slabše ne more biti. Lahko bi dejali, da je tako slabo, da je v bistvu na najnižji stopnji uspešnosti in se nižje ne da. Nadaljevanje članka je namenjeno Katarini Srebotnik, ki je sporočila, da se je razšla s trenerko Biljano Veselinović. S tem je pisec še dodatno »začinil« novico in ji dodal še eno »slabost«.

- *»Oblile solze razočaranja, ki jih kar ni in ni mogla ustaviti«* (Ekipa, 28.7.2009)
- *»Zajeten kupček denarja ni mogel ublažiti bolečine«* (Primorske novice, 28.7.2009)

V Ekipi so zapisali podroben opis razočaranja Erranijeve, potem ko je izgubila finalni obračun in bila blizu zmage: *»Erranijevo so po dvoboju oblile solze razočaranja, ki jih kar ni in ni mogla ustaviti.«* V ženskem športu pisci radi napišejo, da so športnice jokale. Prav tako v tem primeru, kjer so solze še dodatno poudarjene s tem, da je pisec zapisal, da jih *»ni in ni mogla zaustaviti«*. Pisec je namenoma želel izpostaviti čustva Erranijeve. V Primorskih novicah pa so šli še korak dlje, saj je bil uvodni povzetek v celoti namenjen žalosti Sare Errani: *»Tako žalostnega človeka, ki so mu pravkar izročili ček za 19.000 ameriških dolarjev, kot je bila v nedeljo zvečer Sara Errani, še nisem videla. Zajeten kupček denarja ni mogel ublažiti bolečine, da je v zadnjih minutah dramatičnega finala na teniškem turnirju v Portorožu iz rok spustila priložnost, da premaga prvo igralko sveta Dinaro Safino. In bila je blizu. Zelo blizu.«* Žalost Erranijeve je seveda razumljiva, a verjetno je bila razočarana nad dejstvom, da ni osvojila turnirja, kjer je zmagala leto poprej, čeprav je bila tudi tokrat zelo blizu in ne toliko zaradi tega, ker ni premagala prve igralko sveta. Pisec je verjetno v povzetku želel omeniti še Safino, je pa zato, za razliko od vseh ostalih časnikov, pozornost namenil Erranijevi in ne Safini, torej poudarjanje razočaranja napram veselja ob zmagi.

5.1.6 Analiza primerov: privatne zadeve

- *»Z mamó čakata očeta«* (Ekipa, 13.7.2009)

V Ekipi so podali izjavo Safine ob njenem prvem treningu: *»Tukaj sem prvič in resnično je zelo lepo. Imam vse kar potrebujem. Igrišča so dobra, plaža je blizu in hrana je izvrstna. Vesela sem, da je tukaj tudi moja mama, oče pa se nama bo pridružil čez nekaj dni. Tako bom nekaj časa tudi z njima.«* Gre za novico, da je Safina opravila prvi trening v Portorožu, a v novici je v ospredju njeno počutje in družina. Kot da ni prišla na turnir igrati tenis, ampak na dopust z mamó, s katero čakata samo še očeta, kar nakazuje tudi naslov novice *»Z mamó čakata očeta«*,

čeprav naj bi bil v ospredju njen prvi trening. Po izjavi, da ima vse kar potrebuje, so v nadaljevanju navedena igrišča, plaža in hrana, po čemer lahko sklepamo, da je to vse kar potrebuje. Šele nato je poudarjeno njeno fizično počutje *»[...] tudi telesno se dobro počuti in pravi, da bo dala vse od sebe, saj želi zmagati. [...]«*. Ker je šlo za prvo zvezdnico turnirje je bilo na prvem mestu njeno počutje v Portorožu, šele nato fizično počutje in tenis.

- *»Bila sem pri svoji najboljši prijateljici v Italiji, ki je pred kratkim rodila. Tudi moja mama je bila z mano«* (Primorske novice, 13.7.2009)
- *»Raje poležavam na plaži in se kopam v bazenu«* (Primorske novice, 13.7.2009)

Dinara Safina, ki je pred prihodom v Portorož imela teden dni počitka po Wimbledonu, je za Primorske novice dejala: *»Ni lahko začeti s treningi po nekaj dneh premora. Bila sem pri svoji najboljši prijateljici v Italiji, ki je pred kratkim rodila. Tudi moja mama je bila z mano. Zelo sem uživala, poležavala sem na plaži in počivala.«* V zapisani izjavi je zaznati kar nekaj prvin značilnega poročanja o športnicah. Ker je počivala in ni trenirala, obiskala prijateljico, vse skupaj nakazuje na netekmovalnost in na *»nežno žensko stran«*, mogoče celo na vlogo matere, saj je v istem stavku omenjeno tako rojstvo kot mama. V nadaljevanju je izpostavljeno še, kaj dela v prostem času: *»Priznam, da raje poležavam na plaži in se kopam v bazenu. V morju ne plavam rada, ni mi všeč, da sem vsa slana, ko pridem iz vode in se moram potem stuširati. V bazenu je enostavneje.«* Safina je v Portorož prišla na teniški turnir in kaj veliko prostega časa ji gotovo ni ostalo, pisca pa zanima ali se bo kopala v morju?! Ponovno je razvidno, kot da bo Safina s turnirjem opravila z levo roko.

- *»Moj brat, kdo pa drug?«* (Ekipa, 18.7.2009)

Ekipa je podala podatek *»[...] kdo se ji v teniških krogih zdi najbolj privlačen, je v smehu odgovorila: 'Moj brat, kdo pa drug?«* Kdo se Dinari Safini zdi najprivlačnejši v teniški karavani, se zdi, da ravno ne sodi v predstavitveni članek o Safini. Vendar kadar gre za športne zvezde, bralce vedno zanimajo podatki iz zasebnosti.

- *»Sproščeno kramljala s prijateljicami«* (Dnevnik, 21.7.2010)

Pisec v članku omeni, da je Tadeja Majerič tik pred dvobojem z Dinaro Safino svojim prijateljicam želela priskrbeti vstopnice *»[...] do dvoboja je manjkalo le še okoli pol*

ure, [...] je sproščeno kramljala s prijateljicami. Nato jim je hotela še ustreči, ko je stekla do medijskega centra in povpraševala po vstopnicah«. Sicer zanimiv podatek »z roba igrišča«, vendar vseeno nima ravno veze s tenisom oz. tekmovanjem. Znova vidnih nekaj značilnih oblik ženskega poročanja, ko je prikazana skrbnost, netekmovalnost, mladost. Pogovor s prijateljicami se je verjetno nanašal prihajajoči dvoboj, saj je Majeričeva v svojih izjavah poudarjala, da je to zanjo zelo pomemben trenutek. S tem, ko pisec zapiše, da je »kramljala s prijateljicami«, pa se sliši, kot da se je z njimi pogovarjala o vsem ostalem, samo o tenisu ne.

- **»Kot čisto običajno dekle ji ni prav nič odveč likati ali prati, niti sami sestiti za volan«** (Dnevnik, priloga Nika, 28.7.2009)

V prilogi Dnevnika Nika je bil objavljen intervju z Dinaro Safino, a po pogovoru o uspehih, družini, bratu, načrtih, je piscu očitno najbolj všeč podatek o gospodinjstkih delih in jih je umestil v povzetek pred intervjujem: *»Kot čisto običajno dekle ji ni prav nič odveč likati ali prati, niti sami sestiti za volan (le da je njen avto porsche cayenne, oblačila pa nimajo prave možnosti, da bi od pranja zbledela)«* Pisec najde tudi prostor za nekaj sarkazma (o avtu in oblačilih).

5.1.7 Analiza primerov: humor

- **»Upam, da bom v Piranu jedla zadnjo večerjo pred odhodom«** (Primorske novice, 18.7.2009)

Izjava Dinare Safine ob ekshibicijskem dvoboju s Katarino Srebotnik v Piranu: *»Upam, da bom v Piranu jedla zadnjo večerjo pred odhodom.«* Pisec povpraša Dinaro kako ji je všeč Piran in poudari, da je nad njim navdušena. V izjavi je slutiti kanček dvoumnosti, saj se »zadnja večerja« sliši kot svetopisemski simbol, obenem pa tudi, da Safina cilja na zadnjo večerjo po finalnem obračunu, torej da cilja na uvrstitev v finale in na zmago. Ravno zaradi večpomenskosti izjavo lahko uvrstimo med humor.

- **»Če želiš mojo pozornost, me raje povabi ven«** (Ekipa, 25.7.2009)

V Ekipi so opisali dogodek ko je eden od sodnikov Dinaro Safino spravljal ob živce z dosojanjem prestopov pri začetnih udarcih. Ob tem je avtor članka zapisal tudi

komentar Safine, ki je po besedah pisca »[...] zabrusila sodniku pri enem od prestopov: 'Če želiš mojo pozornost, me raje povabi ven.'« Zanimiv podatek, ki nekako razbije monotonost pisanja o izidih. V Delu je isti pripetljaj zapisan takole: »Še največ težav ji je povzročal sodnik na črti, ki ji je večkrat dosodil prestop in zavoljo tega slišal kar nekaj duhovitih iz Dinarinih ust, saj je Rusinja prepričana, da napake ne dela in na drugih turnirjih takšnih odločitev ni vajena.« Njeni komentariji so bili verjetno za publiko res duhoviti, sami Safini pa verjetno ni bilo do smeha.

- **»To je za ženski tenis povsem normalno«** (Delo, 27.7.2009 in Ekipa, 28.7.2009)

V Delu in Ekipi so po osvojeni portoroški lovoriki zapisali izjavo Safine na podelitvi nagrad finalistkama: »Morda se je vam, gledalcem, ta dvoboj zdel prava drama, a povem vam, da je to za ženski tenis povsem normalno.« Pisec ne pozabi omeniti, da se je »pošalila« oz. da je bila »vidno dobre volje«. Finalni dvoboj je bil namreč dolg, Erranijeva pa je celo servirala za zmago, a se je Safina na koncu izvlekla in slavila pričakovano zmago. Safina je s svojo izjavo verjetno želela poudariti ravno to nepredvidljivost ženskega tenisa – hitri preobrati.

- **»Tako velika je, da igrišče izgleda majhno«** (Primorske novice, 28.7.2009)

Po finalnem obračunu Dinare Safine in Sare Errani so v Primorskih novicah zapisali izjavo slednje: »Tako velika je, da igrišče izgleda majhno.« Erranijeva je verjetno želela poudariti kakovost Safine, za to pa je uporabila zabavno primerjavo z igriščem.

5.1.8 Analiza primerov: posmeh

- **»Safini se je malo zatreslo krilo«** (Dnevnik, 21.7.2009)
- **»Lačni želodci so pozabili na lakoto«** (Dnevnik, 21.7.2009)

Komentar pisca v Dnevniku ob tem, da je Tadeja Majerič v srečanju 1. kroga proti Dinari Safini po slabem prvem nizu, v drugem zaigrala bolje: »Igrala je tako dobro, da se je tudi Safini malo zatreslo krilo. Celo tako je navdušila, da so lačni želodci, ki so ob vonju po morskih specialitetah upali na čim prejšnji konec in skok v sosednjo restavracijo, pozabili na lakoto.« Na začetku razberemo najprej starodavno pogovorno besedno zvezo »se je zatreslo krilo«, katere pomen je, da se je nekdo

ustrašil, zbal, v našem primeru Dinara Safina, ki velja za močno, borbeno in nepopustljivo igralko, vendar je pisec verjetno želel poudariti, da kljub vsem tem svojim lastnostim, ni mogla zaustaviti Majeričeve. S posmehljivim izrazom, da se je Safini zatreslo krilo, je torej verjetno želel izpostaviti kako dobro je zaigrala Majeričava. Pisec nato še stopnjuje svoje besede. Zapiše, da naj bi gledalci ob vonju na morsko hrano upali na čimprejšnji konec dvoboja, a jim je Majeričeva z boljšo igro pokvarila načrte o večerji. Tu je posmeh usmerjen predvsem na Majeričevo, saj naj bi gladko izgubila, gledalci so pričakovali časovno kratek dvoboj, a pisec ni poudaril, da se je Majeričeva borila proti prvi igralki po svojih najboljših močeh, pač pa da so *»lačni želodci pozabili na lakoto«*. Pisec je uporabil metonimijo, saj je želodec dobil vlogo osebkov v stavku in je zamenjal osebo, saj bi se stavek običajno glasil, da so gledalci pozabili na lakoto. Ob tem je bil celo naslov članka *»Odmislili so morske specialitete«*, ki je skorajda neprimeren, saj nam ne razkriva za kaj naj bi v članku sploh šlo.

- *»Ko se je dvoboj začel, je zadonela druga pesem«*
(Dnevnik, 21.7.2009)
- *»Navdiha za prefinjene udarce ni bilo od nikoder«*
(Dnevnik, 21.7.2009)
- *»Dvojne napake so bile pogoste kot barke v portoroški marini«* (Dnevnik, 21.7.2009)
- *»Želja se ji je izpolnila - gledalci so uživali«*
(Dnevnik, 21.7.2009)

Primerov posmeha smo v zgoraj omenjenem članku našli še kar nekaj. Pisec je namreč zapisal: *»Ko se je dvoboj začel, je zadonela druga pesem. Takrat je bilo sproščenosti konec, tudi navdiha za prefinjene udarce ni bilo od nikoder. Evidentno je bilo, da je trema naredila svoje. Majeričeva je servirala slabo, dvojne napake so bile pogoste kot barke v portoroški marini.«* Pisec je najprej poudarjal sproščenost Majeričeve, a nato naj bi *»zadonela druga pesem«*. Gre za dokaj staro frazo, ki predstavlja neko spremembo. V tem primeru je iz besed moč razbrati posmeh, saj naj bi, če povemo v prenesenem pomenu, Safina Majeričevi *»vsilila svojo pesem«*. Ravno zaradi tega pisec nadaljuje, da pri Majeričevi *»navdiha za prefinjene udarce ni bilo od nikoder«*. S tem je verjetno želel povedati, da prav noben od udarcev ni bil uspešen, za to pa je izbral dokaj *»poetične«* besede, saj naj bi za uspeh potrebovala navdih, a v športu ima običajno motivacija vlogo navdiha. Lahko bi dejali, da gre za metaforo. Posmeh se nadaljuje za zapisom, da so bile *»dvojne napake pogoste kot barke v portoroški marini«*. Pisec je s tem želel poudariti slab servis Majeričeve, a za to uporabil primerjavo s številom bark v marini. Zelo očitne besede posmeha.

V samem zaključku članka v Dnevniku je zapisano: *»Ob tretji zaključni žogi je morala Majeričeva priznati poraz, a se je ji je želja izpolnila – gledalci so uživali«* Majeričeva je pred dvobojem s Safino sicer dejala, da si želi, da bi gledalci uživali, a vseeno to verjetno ni bil njen prvi cilj, zato je iz besed pisca v tem stavku slutiti nekaj posmeha.

- *»Pleše samo še Maša«* (Ekipa, 23.7.2009)

V Ekipi so enemu izmed člankov podali naslov *»Pleše samo še Maša«*, ki se nanaša na Mašo Zec Peškirič, ker je med dvojicami ostala še edina slovenska predstavnica, med posameznicami pa so že vse izpadle. Zec Peškiričeva na igrišču verjetno bolj malo pleše, zato je pisec s tem zagotovo ciljajl prisposodbo, da je v igri ostala le še ona. Še bolj sporno pa je to, da je skoraj celoten članek namenjen Katarini Srebotnik, ki je naznanila, da se razhaja z dosedanjo trenerko Biljano Veselinović, ob samem zaključku pa je beseda namenjena še dogajanju na turnirju – o tem, da je Safina brez težav napredovala v četrtfinale in o ostalih dvobojih, ter o že omenjeni Zec Peškiričevi. Torej glede na vsebino in naslov, v katerem je prednost dobila Maša, lahko rečemo, da je pisec želel podati nekaj sarkazma. Zaznamo pa tudi eno od značilnosti tipičnega poročanja o ženskem športu, in sicer imenovanje igralke po imenu in ne priimku. Tudi v ostalih člankih smo zasledili, da so avtorji predvsem slovenske predstavnice zelo pogostokrat zapisali z imenom, medtem ko so podobno za ostale igralke storili redko.

5.1.9 Analiza primerov: zvezdnštvo

- *»Prav nič zvezdniško sama pobirala žogice«* (Primorske novice, 13.7.2009)

Kot smo že zapisali, so se s popularizacijo športa pojavile tudi športne zvezde, o katerih avtorji člankov zelo radi kaj napišejo, saj se s tem na nek način izognejo suhoparnemu navajanju podatkov, bralce pa zanimajo podatki o zvezdah. Ker je v Portorož na teniški turnir prišla takratna prva igralka sveta, se vsekakor besedam o zvezdnštvu ne moremo izogniti. Tako so v Primorskih novicah že takoj ob njenem prvem treningu v Portorožu zapisali: *»[...]Med treningom je prav nič zvezdniško sama pobirala žogice, tudi tiste, ki so padle daleč za tribuno.«* Pisec poudari, da gre za športno zvezdo, ki naj bi se temu primerno zvezdniško obnašala, vendar se na njegovo presenečenje ne. Sledi izjava, ki ji pisec pripisuje pojasnjevalno vlogo zgornjega stavka: *»[...]Danes sem se še ogrevala, jutri pa bom že maksimalno trenirala, pojasni Safina [...].«* Vsekakor njen manj zahteven trening nima nobene zveze z nezvezdnškim obnašanjem. Torej če bi bil trening bolj naporen, žogic ne bi

pobirala, kar bi za pisca posledično pomenilo, da se obnaša zvezdniško. V zvezi z zvezdništvom, je v nadaljevanju članka poudarjeno, da jo je pred stadionom pričakala gruča otrok, ki so želeli njen avtogram, z veseljem jim je ustregla in pisca znova navdušila z nezvezdniškim obnašanjem. Zvezde morajo biti nekaj posebnega, da so privlačne za širšo javnost, hkrati pa morajo biti dovolj človeške in tipične, da se nam zdijo dostopne in ta kriterij je Safina izpolnila, zato je pisec to želel povedati tudi bralcem.

- **»S povsem nezvezdniškim vedenjem«** (Delo, 17.7.2009)
- **»Brez posebnih zapletov in rade volje ustreže in nasploh deluje izredno priljudno, skromno in prijazno«** (Dnevnik, priloga Nika, 28.7.2009)

Avtor članka v Delu zapiše, da je Safina pol ure zamudila na novinarsko konferenco, a se je nato *»predstavila kot zelo prijazna, simpatična oseba, s povsem nezvezdniškim vedenjem«*. Sklepamo lahko torej, da ji avtor zamudo pripiše zato, ker je zvezdnica, a jo hitro opraviči s tem, da je prijazna in simpatična. Pisca verjetno ni toliko zmotila sama zamuda, ampak je želel poudariti celotno dogajanje novinarske konference prve igralka sveta. Želel je poudariti njeno zvezdništvo.

Njena prijaznost je bila posebej prikazana tudi v dnevnikovi prilogi Nika, kjer so zapisali pohvale na račun Dinare Safine, ki se naj ne bi obnašala zvezdniško in na želje po avtogramih in skupnem fotografiranju *»brez posebnih zapletov in rade volje ustreže in nasploh deluje izredno priljudno, skromno in prijazno«*.

- **»Ostala je preprosto dekleta«** (Primorske novice, 18.7.2009)

V Primorskih novicah so objavili pogovor s trenerjem Dinare Safine Željkom Krajanom, za naslov pa so zapisali del izjave Krajana *»Ostala je preprosto dekleta«*. Pisec je želel poudariti, da je povsem običajna igralka tenisa, da kljub temu da je številka ena, ni drugačna od drugih. To je pisec želel slišati tudi od trenerja. Ker gre za teniško zvezdnico, je pisec želel izpostaviti ravno ta del izjave trenerja Krajana. Znova pa se pojavi beseda *»dekleta«*. Zapisali smo že, da se za ženske vedno poudarja, da so dekleta, ne glede na njihovo starost. V tem primeru gre za Dinaro Safino, ki je bila v času turnirja stara 23 let, kar zagotovo ne sodi med *»dekleta«*, ki jih smatramo kot mlajše, celo najstnice. Preko celotnega turnirja je zelo velikokrat uporabljena beseda *»dekleta«*.

- **»Safina se je izkazala za zadetek v polno«** (Delo, 24.7.2009)
- **»V Portorož je prinesla delček zvezdniškega prahu«** (Dnevnik, 25.7.2009)

V igri sta ostali le še dve nosilki (Safina in Errani) in po izpadu vseh Slovenk, je pisec v Delu zapisal, da je še sreča, da je prisotna Dinara Safina, ki je magnet za publiko. *»Safina se je – četudi ne gre za zvezdnico kot so Marija Šarapova, Ana Ivanović ali pa sestri Williams – namreč izkazala za zadetek v polno, obiskanost je letos rekordna in očitno je bil vsak vložen evro odlična naložba.«* Dobimo dokaz, da športne zvezde vedno pritegnejo in privlačijo pozornost, kar je želel izpostaviti tudi pisec. Ker sta v igri od nosilk ostali le še Safina in Erranijeva, je vsa pozornost v članku namenjena le njima, predvsem pa Rusinji. Za ostale izide četrtfinalnih dvobojev v besedilu izvemo skorajda v enem stavku. To znova dokazuje, da so običajno zvezde v ospredju. V povezavi s Safino in gledalci so pisali tudi v Primorskih novicah (21.7.2009), ko sta se med seboj pomerili slovenska igralka Tadeja Majerič in Rusinja Dinara Safina. Pisec je skozi celotni članek pisal predvsem o Safini in ji dajal prednost, čeprav je igrala s Slovenko, ki so običajno bile v ospredju, a slednja se omenja kot vsaka druga igralka, medtem ko drug dvoboj slovenske igralka sploh ni omenjen, so pa zato preostali dvoboji, ki so jih ostali časniki zapisali le pod izide. Velik del poudarka pa je bil namenjen tudi polnim tribunam: *»Prva igralka sveta že prvi dan napolnila tribune stadiona ŠRC Marina«*.

V Dnevniku so zapisali, da je *»v Portorož prinesla delček zvezdniškega prahu, po katerem hrepenijo množice po svetu«*. Zapis o Dinari Safini, ki jasno razkriva, da je bila obravnavana kot zvezdnica. Poleg tega gre za posebljanje, saj so ljubitelji tenisa lahko *»v živo«* opazovali igralko samega vrha. Vemo namreč, da so športne zvezde pogostokrat idoli, vzorniki ali celo heroji za družbo. Ne zgodi se pogosto, da imamo priložnost to zvezdo spremljati povsem od blizu in ne le preko časopisja, interneta ali televizije. V tem primeru je tudi pisec poudaril, da je Safina kot športna zvezda v Portorožu in da bi marsikdo ali marsikje po svetu želel, da je taka oseba tudi tam.

- **»Zmagoslavno dvignila roke v zrak, pomahala občinstvu in na poti v garderobo podelila še nekaj avtogramov«** (Dnevnik, 25.7.2009)

V Dnevniku so takole zapisali po zmagi Safine v četrtfinalu: *»[...] zmagoslavno dvignila roke v zrak, pomahala občinstvu in na poti v garderobo podelila še nekaj avtogramov.«* Gre za povsem »klišejski« stavek, saj je vse opisano nekaj povsem

običajnega na prav vsakem turnirju oz. dvoboju. A verjetno zato, ker gre za prvo zvezdnico turnirja, je potek dogodkov posebej izpostavljen.

⇒ **Glede na celotno analizo lahko preverimo prvotno podane hipoteze, ki so se nanašale na diskurzivno analizo teksta:**

→ **Hipoteza 1** (*Poudarek pri poročanju je namenjen Dinari Safini in slovenskim igralkam*) **se sprejme.**

Vsebina skorajda vseh člankov je bila namenjena, ali Dinari Safini ali slovenskim igralkam tenisa prisotnim v Portorožu. Dokler so slovenske igralka na turnirju prisotne, je njim namenjena celo večja pozornost kot Safini, a ob hitrem izpadu je nato v ospredju le še Safina. Ostale igralka oz. ostali dvoboji so omenjeni le v zaključku člankov, a še to zgolj informativno. Kar nekaj pozornosti so pisci namenili tudi zasebnemu življenju Dinare Safine, kar potrjuje dejstvo, komu je bila namenjena pozornost. Pojavili so se tudi primeri, ki so poudarjali, da je Dinara Safina športna zvezda svetovnega kova.

→ **Hipoteza 2** (*Značilni pristopi poročanja o ženskem športu so prisotni v veliki meri (poudarjanje šibkosti in nemoči, telesnega izgleda, čustev in privatnih zadev)*) **se ovrže.**

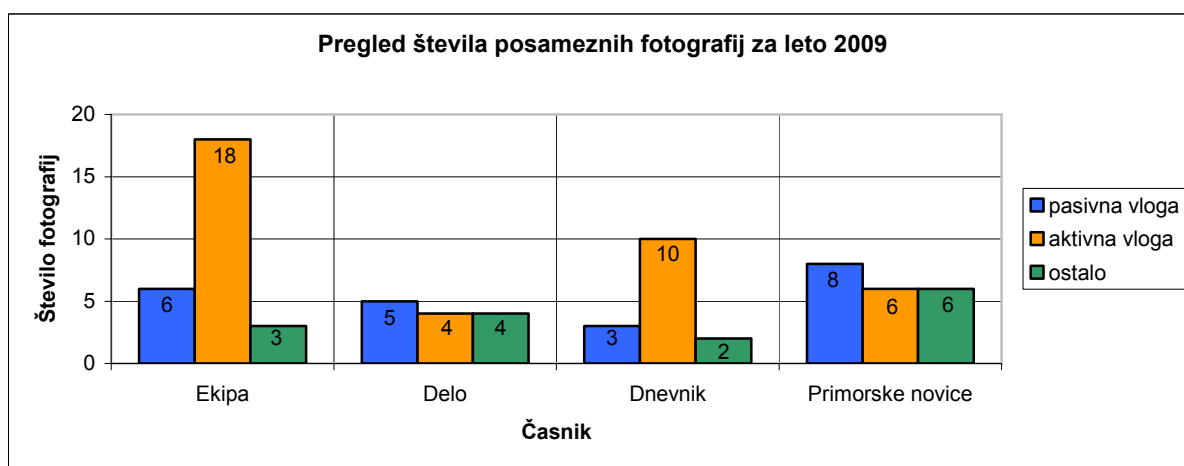
Opazili smo določene značilnosti, ki se običajno uporabljajo pri pisanju o ženskem športu, vendar so bile prej redkost kot pravilo. V veliki večini so pisci poudarjali moč, spretnosti, koncentracijo ali izbirali nenavadne pridevnike ali besedne zveze (gladiatorstvo, tri mušketirke, mojstrska igra ...). Pojavilo se je tudi nekaj tipičnih značilnosti pisanja o športnicah, tako preko šibkosti, nemoči, čustvovanja kot tudi posmeha in imenovanja po imenu in ne priimku, a v manjši meri, nikakor pa ne v večini.

5.2 Analiza fotografij v člankih s teniškega turnirja v Portorožu

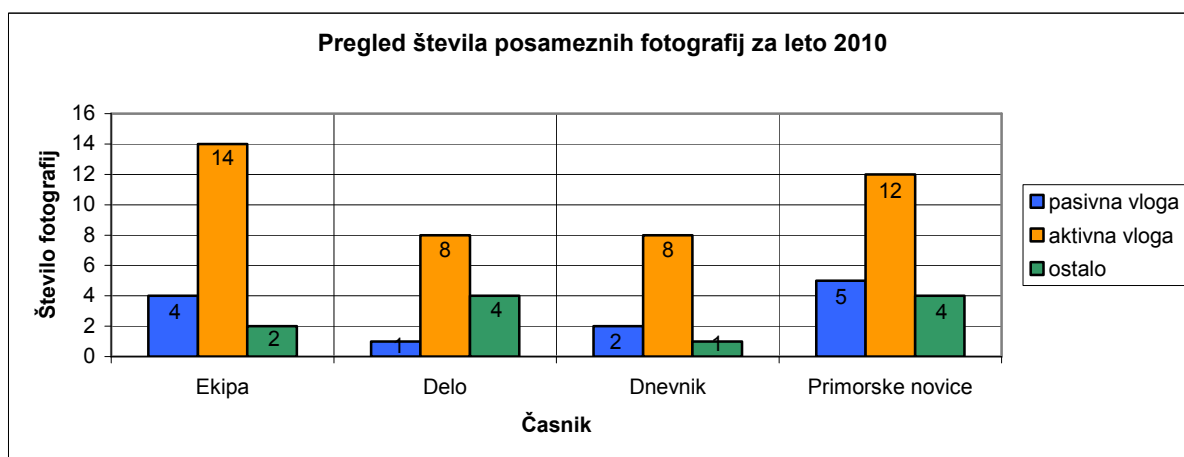
Kot smo že zapisali, so v časnikih mnogokrat uporabljene fotografije športnic, ki so v pasivni vlogi. To pomeni, da v trenutku na fotografiji ni upodobljena med igro v svojem športu, ni fotografirana »med akcijo«. Ravno nasprotno pa velja za fotografije, ki predstavljajo aktivno vlogo. Na taki fotografiji vidimo jasno aktivnost v športu, v katerem športnica sodeluje.

Omenili smo že analizo fotografij ameriškega časnika »Sports Illustrated« iz leta 1979, ki je v okviru posebne izdaje ob 25-letnici obstoja objavil galerijo fotografij športnikov in športnic, ki so zaznamovali vsa ta leta. Analiza teh fotografij je pokazala, da je bilo okoli 60% vseh fotografij z ženskimi športnicami prikazanih v pasivni, »neatletski« vlogi in le 44% moških fotografij v podobni vlogi (Boutilier in SanGiovanni, 1979, v Greendorfer in Kane, 1994).

Pasivno oz. aktivno vlogo na fotografiji smo želeli preveriti tudi na primeru fotografij objavljenih v člankih, ki so poročali s teniškega turnirja v Portorožu iz leta 2009 in 2010. Skupno je bilo objavljenih 140 fotografij, od tega 75 leta 2009 in 65 leta 2010. V analizi smo jih v prvi fazi razdelili na primere, kjer so igralk tenisa v pasivni in aktivni vlogi, pod sklop »ostalo« pa smo vključili fotografije z novinarskih konferenc, podelitve nagrad, fotografije, ki ne prikazujejo igralk tenisa in podobno. Spodnja grafa 3 in 4 prikazujeta naveden pregled posamezne vrste fotografij za leto 2009 in 2010.

Graf 3. Število fotografij za posamezni kriterij razločanja glede na časnik za leto 2009.

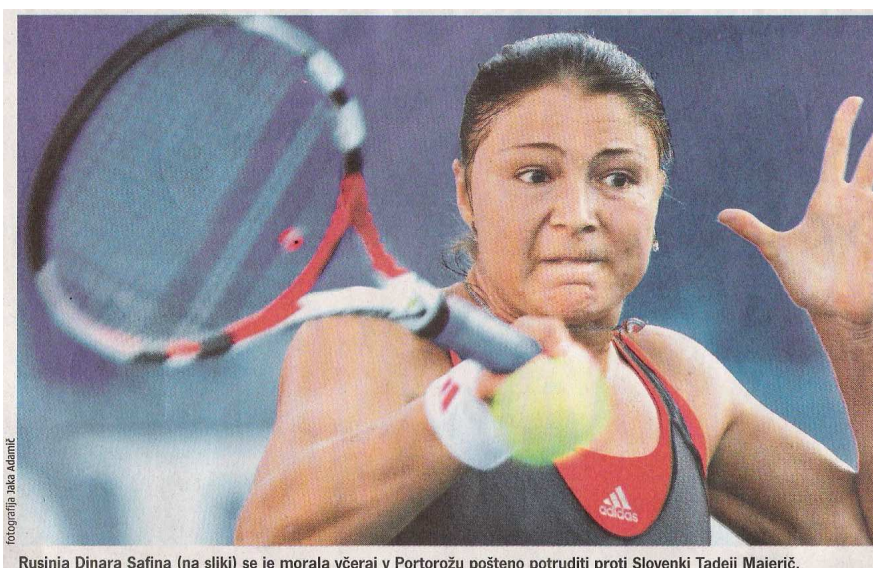
Graf 4. Število fotografij za posamezni kriterij razločanja glede na časnik za leto 2010.

Iz obeh zgornjih grafov 3 in 4 je jasno razvidno, da so bile v veliki večini primerov največkrat uporabljene fotografije, na katerih so igralk tenisa v aktivni vlogi, posebej

leta 2010, leto prej pa je bilo uporabljenih več raznovrstnih fotografij, posledično pa smo tam našli več primerov, ki so ustrezali posameznim kriterijem analize fotografij.

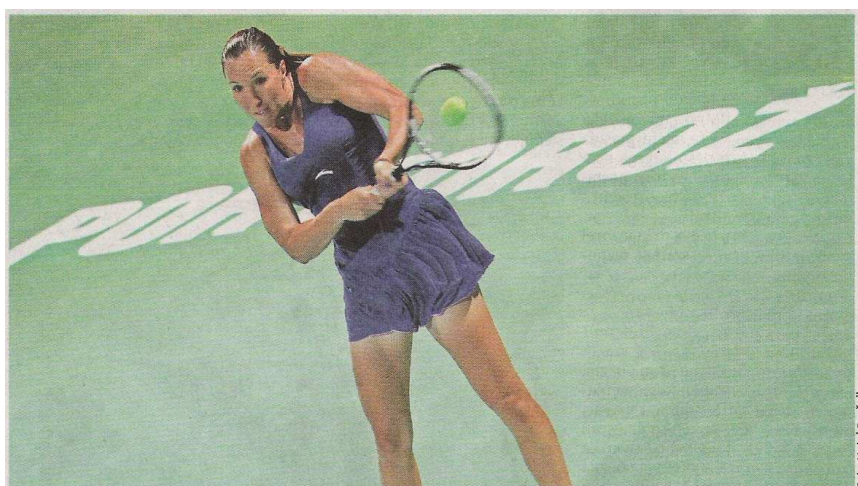
5.2.1 Analiza primerov: pasivna/aktivna vloga športnika

Kot smo že zapisali, so bile v veliki večini ob člankih objavljene fotografije, na katerih so bile igralkice v aktivni vlogi. Spodnje fotografije na slikah od 13 do 17 prikazujejo nekaj primerov le-teh.

Rusinja Dinara Safina (na sliki) se je morala včeraj v Portorožu pošteno potruditi proti Slovenki Tadeji Majerič.

Slika 13. Fotografija Dinare Safine, kateri je avtor članka pripisal, da se je »morala pošteno potruditi proti Slovenki Tadeji Majerič« (arhiv Dnevnika, 21.7.2009).

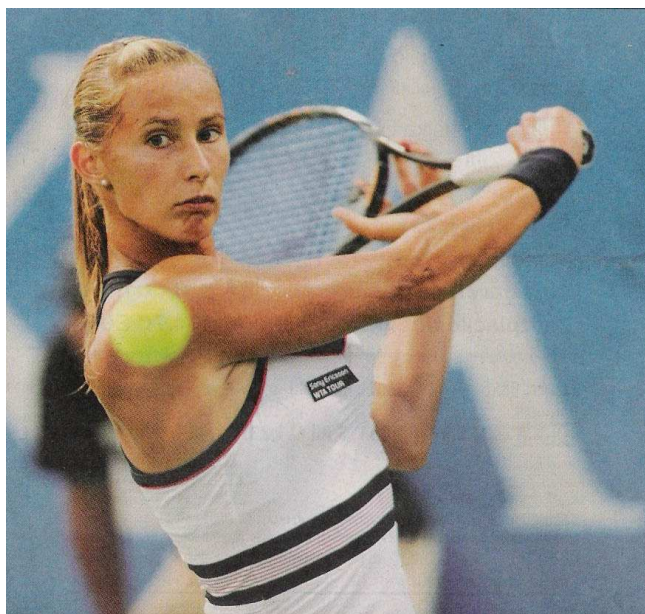
Slika 14. Fotografija Jelene Janković med igro (arhiv Dela, 21.7.2010).

Komaj 15-letna slovenska teniška igralka Nastja Kolar izkušeni Italijanki ni mogla nuditi dostojnega odpora.

Slika 15. Fotografija Nastje Kolar ob novici, da so vse Slovenke že izpadle. Fotografiji je avtor članka pripisal, da *»komaj 15-letna slovenska teniška igralka izkušeni Italijanki ni mogla nuditi dostojnega odpora«* (arhiv Dnevnika, 22.7.2009).

Slika 16. Fotografija Polone Hercog med igro (arhiv Ekipe, 22.7.2009).

Slika 17. Fotografija Tadeje Majerič med igro (arhiv Dnevnika, 24.7.2009).

Iz fotografij na slikah od 13 so 17 je torej jasno razvidno, da gre za fotografije, kjer so igralke »ujete« v aktivni vlogi. Fotografije ponazarjajo moč, koncentracijo, bojevitost in tekmovalnost.

Pojavile pa so se tudi fotografije, ki so prikazovale pasivno vlogo igralk tenisa. Tako v Delu (13.7.2009) zasledimo sicer svežo fotografijo (slika 18) s prvega treninga Dinare Safine v Portorožu, a fotografija prikazuje Safino med podpisovanjem avtogramov mlajšim oboževalcem pred portoroškim stadionom. V primerjavi s kratko novico je sama fotografija zelo velika slika, kar nekako daje vtis, kot da gre za »drobni tisk«. V ospredju je torej fotografija, ki daje dodaten pečat dejstvu, da je Safina že prišla v Portorož.

Slika 18. Fotografija Dinare Safine ob novici, da je v Portorožu že od petka, kjer trenira in si vedno vzame čas za oboževalce (arhiv Dela, 13.7.2009).

Večina »pasivnih fotografij« prikazuje igralke v statični vlogi. Bodisi v pogovoru s trenerjem (slika 19), bodisi na igrišču, a ne med igro (slika 20).

Prva igralka sveta in njen trener Željko Krajan

Slika 19. Fotografija Dinare Safine in njenega trenerja Željka Krajana med finalom (arhiv Ekipe, 28.7.2009).

Maša Zec Peškirič

Slika 20. Fotografija Maše Zec Peškirič na igrišču (arhiv Ekipe, 21.7.2009).

Našli smo tudi primer neustrezne fotografije oz. napačnega besedila pod njo. V Dnevniku (13.7.2009) fotografija (slika 21) ob novici o prvem treningu Dinare Safine v Portorožu prikazuje Safino na peščeni podlagi. Fotografija pa ima opis »Dinara Safina, prva teniška igralka sveta, se privaja na portoroški pesek«. Sama fotografija ni toliko sporna (gre pač za arhivsko sliko) kot njen opis, saj je turnir potekal na trdi podlagi in ne na peščeni. Gre za povsem napačno navajanje podatkov. V sami novici podlaga nato ni omenjena.

Dinara Safina, prva teniška igralka sveta, se privaja na portoroški pesek.

Slika 21. Fotografija Dinare Safine na peščeni podlagi ob novici, da že trenira v Portorožu (arhiv Dnevnika, 13.7.2009).

V Dnevniku (25.7.2009) so objavili t.i. »fotostrip« (slika 22), kjer je Dinara Safina prikazana tako v aktivni, kot v pasivni vlogi, pod slikami pa so navedeni podatki, ki bi jih lahko uvrstili v kategorijo privatne zadeve (ali pije alkohol, ali zahaja v nočne klube, o fantih, zapisano je celo, da je v Portorožu na oddihu).

Slika 22: Fotografije Dinare Safine ob dnevnikovem fotostripu, ki ga je avtor poimenoval »Prva igralka sveta na oddihu v Sloveniji« (arhiv Dnevnika, 25.7.2009).

V ženskem športu oz. natančneje v ženskem tenisu se pogosto uporabljajo fotografije, kjer je viden celoten stadion, gledalci, sami igralci na igrišču sploh nista opazni in sta praktično povsem v ozadju. Ena takih fotografij je bila objavljena v Primorskih novicah (18.7.2010). Poleg vsega fotografija (slika 23) razkriva prazne tribune, kar bi bralcu lahko dalo vedeti, da turnir ni zanimiv.

Slika 23. Osrednje igrišče ŠRC Marine Portorož med dvobojem (arhiv Primorskih novic, 18.7.2010).

5.2.2 Analiza primerov: šibkost in nemoč športnika

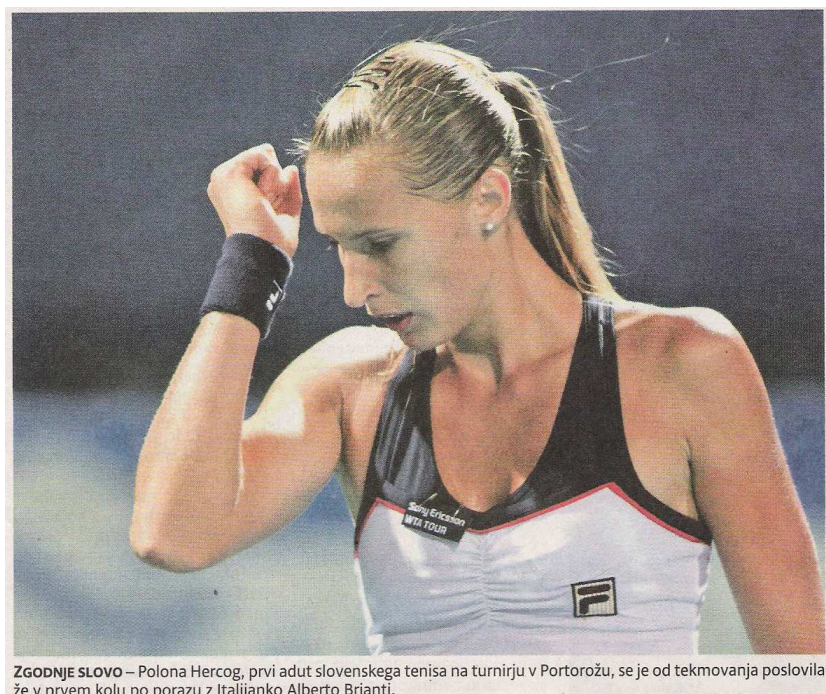
Analiza fotografij je podala tudi primere, na katerih je v ospredju nemoč, obup, razočaranje. Ena takih je bila objavljena v Delu (16.7.2009) ob novici o odpovedi igranja Katarine Srebotnik, ki jo je avtor članka poimenoval »še eno razočaranje«, prav slednje pa je razvidno tudi iz fotografije (slika 24).

ŠE ENO RAZOČARANJE – Domači turnir v Portorožu je ena najpomembnejših postaj v sezoni Katarine Srebotnik, a najboljša slovenska teniška igralka je morala zaradi poškodbe rame nastop odpovedati.

Slika 24. Fotografija ob novici o odpovedi igranja Katarine Srebotnik, ki jo je avtor članka poimenoval »Še eno razočaranje« (arhiv Dela, 16.7.2009).

Zelo podobna je fotografija, prav tako v Delu (22.7.2009), z opisom »Zgodnje slovo Hercogove«. Fotografija (slika 25) prikazuje, kako si briše pot, iz česar je razvidna njena nemoč, razmišljanje ob tem, da ji igra verjetno ni stekla po njenih željah.

ZGODNJE SLOVO – Polona Hercog, prvi adut slovenskega tenisa na turnirju v Portorožu, se je od tekmovanja poslovila že v prvem kolu po porazu z Italijanko Alberto Brianti.

Slika 25. Fotografije Polone Hercog ob njenem izpadu (arhiv Dela, 22.7.2009).

Popolno nemoč vidimo tudi na fotografiji Jelene Janković, ki si je v 2. krogu poškodovala gleženj. Nekaj časa je še vztrajala, a na koncu so bile bolečine prehude in dvoboj z Belorusinjo Anastazijo Jakimovo je morala predati. Na fotografiji je

razviden razočaran pogled nad gležnjem, ob dejstvu, da je Jankovičeva v Portorož prišla ravno po ozdravljeni poškodbi hrbta. Ker je veljala za favoritinjo, se je v trenutku na fotografiji (slika 26) zagotovo zavedala, da je priložnost za osvojitvev Portoroža splavala po vodi. Zanimivo pa je, da v drugih časnikih poškodba in predaja Jankovičeve nista bili preveč izpostavljeni, pa čeprav je šlo za prvo nosilko turnirja.

Slika 26. Fotografija Jelene Janković v trenutku, ko je prišlo do poškodbe gležnja (arhiv Primorskih novic, 23.7.2010).

5.2.3 Analiza primerov: fizični izgled in privlačnost

Navajali smo že, da so v ženskem tenisu igralke pogostokrat uporabljene oz. predstavljena kot izjemo privlačne in seksapilne. Med analizo fotografij med potekom turnirja takih slik nismo zasledili, so pa bile zato objavljene pred začetkom turnirja. Tako ob novici v Ekipi (2.6.2009), da bo Dinara Safina prišla v Portorož, kot ob prihodu Jelene Janković (Ekipa, 31.3.2010), sta uporabljeni fotografiji, ki igralki upodabljata zunaj teniških igrišč. Safina je fotografirana na plaži, Jankovičeva pa ob kozarčku vina. Iz obeh fotografij (slika 27) je razvidno, da je v ospredju fizična privlačnost obeh igralk in ne dejstvo, da sta igralki tenisa.

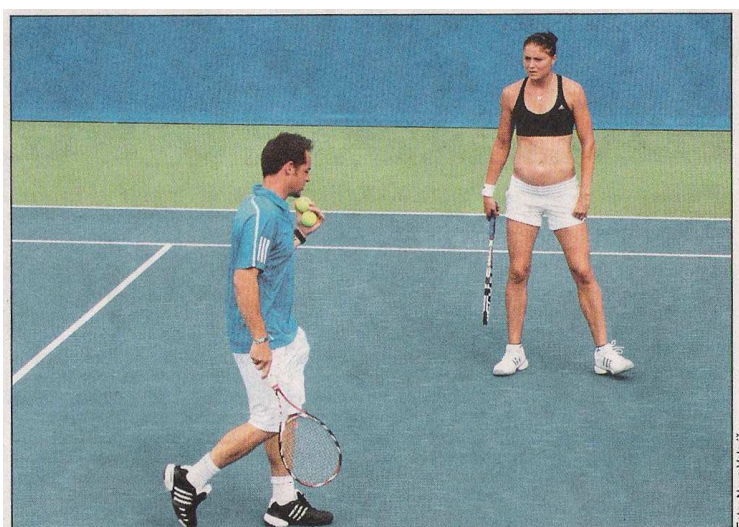
Dinara Safina
foto: dinarasafina.com

Jelena Janković bo, če seveda ne bo poškodb ali bolezni, prva nosilka turnirja v Portorožu.

Slika 27. Fotografija Dinare Safine na plaži in Jelene Janković ob kozarcu vina (arhiv Ekipe, 2.6.2009, 31.3.2010).

V Primorskih novicah (18.7.2009) je objavljena fotografija, kjer je Dinara Safina na treningu brez majice, zgolj v športnem topu (slika 28), fotograf pa je verjetno hitro izkoristil priložnost za fotografijo, vendar Safina na fotografiji ne izraža izrazite ženske privlačnosti, kljub temu da je brez majice.

Željko Krajan in Dinara Safina, tandem, ki deluje

Foto: Nera Volarič

Slika 28. Fotografija Dinare Safine in njenega trenerja Željka Krajana med treningom (arhiv Primorskih novic, 18.7.2009).

V Primorskih novicah so leta 2010, pred začetkom turnirja, objavili nekaj fotografij Jankovićeve (slika 29), kjer so izpostavili njeno zanimanje za modo in nakupovanje (19.7.2010). Ponovno prikazovanje ženske privlačnosti in pregovorne zapravljivosti, ki ni niti malo povezana z borbenostjo, tekmovalnostjo ali pa visoko motiviranostjo za zmago.

Slika 29. Jelena Janković pred hotelom v Portorožu in modna fotografija (arhiv Primorskih novic 19.7.2010).

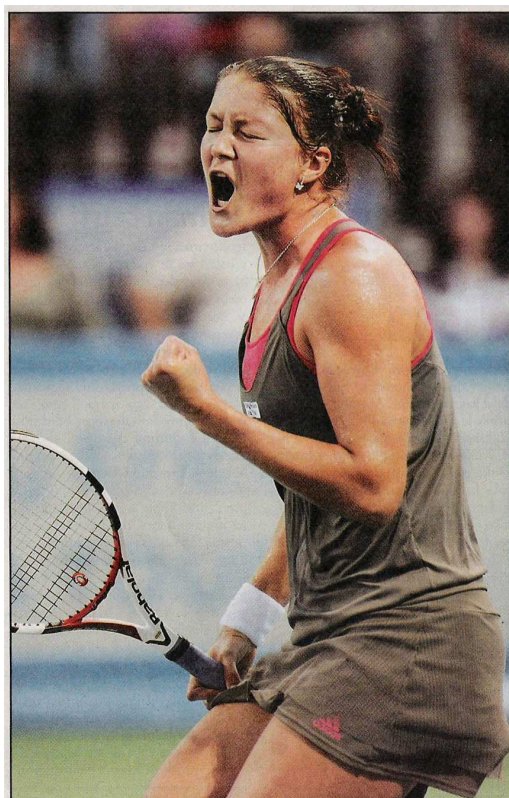
5.2.4 Analiza primerov: pretirano čustvovanje

Fotografije, ki bi izražale izrazita čustva veselja ali razočaranja, niso bile prikazane. Zasledili smo le fotografijo veselja Dinare Safine (slika 31) v članku o zmagoslavju v Portorožu (Ekipa, 27.7.2009) in na drugi strani žalost oz. solze Sare Errani (slika 30) ob porazu (Ekipa, 28.7.2009).

Sara Errani - žalostna poraženka

Slika 30. Fotografije Sare Errani po finalu, kjer jo je premagala Dinara Safina (arhiv Ekipe, 28.7.2009).

Slika 31. Fotografija veselja Dinare Safine ob zmagi v finalu 2009 (arhiv Ekipe, 27.7.2009).

V Dnevniku oz. Ekipi (15.7.2010) sta bili objavljeni fotografiji Francesce Schiavonne (slika 32), ki prikazuje jezo, a v tem primeru ne gre za pretirano čustvovanje, zgolj kazanje čustev, poleg tega pa gre za stari sliki, saj vemo, da je Schiavonejeva odpovedala nastop v Portorožu, to pa sta bili sliki, ki sta spremljali novico o sami odpovedi.

Francesca Schiavone - ne bo je v Portorožu.

Slika 32. Fotografiji Francesce Schiavone, ob novici o njeni odpovedi igranja v Portorožu leta 2010 (arhiv Ekipe in Dnevnika, 15.7.2010).

Čustva jeze, razočaranja in samokritike izraža tudi fotografija Polone Hercog (slika 33), potem ko je v polfinalu leta 2010 storila nekaj nepotrebnih napak in izgubila.

Slika 33. Fotografija Polone Hercog ob zaključnem članku o njenem nastopu na turnirju leta 2010. Avtor članka je fotografiji pripisal, da ji »za turnirsko zmago primanjkuje izkušenj« (arhiv Dela, 26.7.2010).

⇒ Po izvedeni analizi fotografij lahko preverimo prvotno podano hipotezo:

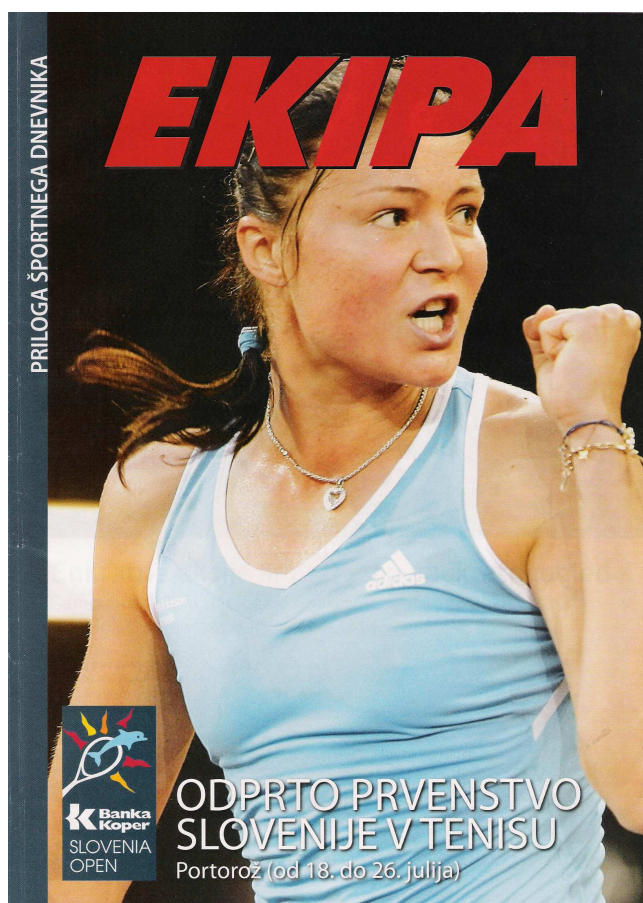
→ **Hipoteza 3** (*Značilen izbor fotografij za prikaz športnic je prisoten v večini primerov (pasivnost, čustvenost, fizični izgled)*) se ovrže.

Glede na celotno analizo fotografij lahko rečemo, da so se določeni parametri prikaza športnic na fotografijah sicer pojavili (pasivne vloge, čustvovanje, privlačnost...), a so bili v primerjavi z ostalimi fotografijami, ki niso kazale na značilnosti fotografij v ženskem športu, v zelo majhnem številu, kar je pokazal tudi grafični prikaz (graf 3 in 4), ki razkriva, da je bilo tako leta 2009 kot 2010 več kot pol fotografij »aktivnih«.

5.3 OP Slovenije na naslovnica

Ob pregledu vseh časnikov iz obdobja pred, med in po turnirju, smo ugotovili, da se turnir na samih naslovnica ni pretirano izpostavljala. Denimo leta 2009 je od skupno 70 člankov na naslovnici pristala le slaba desetina – od tega 4-krat v Primorskih novicah, 2-krat v Dnevniku in enkrat v Ekipi. V Delu na naslovnici portoroškega turnirja nismo zasledili. Podobno zgodbo opazimo tudi leto kasneje, s to razliko, da je turnir 2-krat izpostavljen tudi v Delu in enkrat več v Ekipi, vendar enkrat manj v Dnevniku.

Omeniti velja posebno prilogo časnika Ekipa (slika 34), ki je pred začetkom turnirja leta 2009 pripravil revijo o podrobnostih turnirja (zgodovina, igralke...). In prav ob tem trenutku se je slika naslovnice priloge pojavila tudi na sami naslovnici časnika.

Slika 34. Naslovnica priloge časnika Ekipa pred začetkom turnirja v Portorožu (arhiv Ekipe, 18.7.2009).

V večini primerov se je na naslovnici pojavila novica o finalu, prvi dan pred začetkom turnirja in leta 2010 slovenski dvoboj med Katarino Srebotnik in Polono Hercog. Glede na to, da je teniški turnir Banka Koper Slovenia Open predstavljal največji teniški dogodek v Sloveniji, bi pričakovali, da bo vsaj finalni obračun našel prostor na naslovnici, vendar temu ni bilo tako v vseh časnikih. Tudi poškodbi Jelene Janković, ki je morala že v 2. krogu predati dvoboj, ni bilo namenjene veliko pozornosti. A v nekaterih vendarle. Slike od 35 do 38 prikazujejo nekaj najzanimivejših naslovnice, ki so vsaka na svoj način vključevale teniški turnir v Portorožu.

55% bonus za izkušene vozilke pri obveznem avtomobilskem zavarovanju

PRISTAVA > 5 Park umira na obroke

IZOLA > 7 Občina skriva podatke

SEŽANA > 10 CSD: nismo krivi za tragedijo

primorske novice

+ ZDRAVJE + BONBON

TOREK, 21. julija 2009 - leto LXIII - št. 166 - cena 0,95 EUR, 10 HRK
 www.primorskis.si - e-pošta: editor@primorskis.si

NOVA GORICA > Ni razloga za preplah

Bolnikov z novo gripo je vse več

rusom A H1N1 potrdili pri otrocih in profesorih, ki so se vrnili z otoka Los, naj bi sinoči odkrili še nekaj novih primerov bolezni. V

LJUBLJANA > Tehnični pregled hitre ceste še ni končan - Minister upa na najboljše

Rebrnice šele avgusta

Zadnji teden julija se še ne bo moglo peljati po celotni vipavski hitri cesti. Dela še niso posebej končana, tehnični pregledi tudi še niso pod streho.

Ko so pred mesecem dni začeli spajati hitro cesto po Rebrnicah z razcepom Naisos, so v Darso prebivde valili da bo novo prometnica mogoče odpreti zadnji teden julija. Zlat računajo, da bi cesto v najboljšem primeru lahko odprli v začetku avgusta.

Minister za promet Patrick Vlaček se glede Rebrnic za promet še vedno zadržuje, saj se ne more prepričati, da Darsz uspej pri odločitvi o odločitvi upravnih organov, ki so potrebne za odprtje ceste.

KOPER > 6 Fontana je popeljena

SUHORJE > 8 Končno vodovod

KOPER > 10 Dve leti za 200 gramov

KULINARIKA > 14 Jagode za zdravje

PORTOROŽ > Začetek teniškega turnirja Slovenia open

Tribune so bile polne

Pravzaprav nihče ni dvomil, da bo Dinaara Safina, prva nosilka WTA turnirja Banka Koper Slovenia Open, gladko preskočila prvo rundo v prvem krogu. Zanimivo pa je, da je prvi teniški igralci

INTERJU > Roberto Dipiazza, župan Trsta

Terminal ni bomba in niti nuklearka

Če bi eksplozivna nuklearka v Krškem, bi uničilo Slovenijo, Hrvaško, severno Italijo. Če bi eksplozivna pliniski terminal v Zavrčah,

pa bi sluhli samo nekaj pok in nič drugega, pravi Dipiazza in dodaja, da bi bil terminal lahko priložnost tudi za Koper.

Velika polejna nagradna igra »V DRUŽBI NAJBOLJŠIH«

TA TEDIEN (od ponedeljka, 27. 7., do sobote, 1. 8.) zbirate nagradne štiri različne nacionalne Dnevnik in sodelujete v nagradnem žrebovanju.

10 x sodeluje PHILIPS

Ljubljana, ponedeljek, 27. julija 2009
 2. izdaja
 št. 171 leti LXX
 www.dnevnik.si
 cena 1 EUR/10 HRK

Slika 35. Naslovnica Primorskih novic, kjer je del le-te namenjen tudi portoroškemu teniškemu turnirju (arhiv Primorskih novic, 21.7.2009).

Polejna nagradna igra

SODELUJTE v polni zabavi

Začnemo v sredo

Pol milijona delničarjev holdingov letos izgubilo že 400 milijonov evrov

Za ceno, ki bi jo vlagatelj konec leta 2007 odšel za nakup 100-odstotnega deleža v Savi, bi danes dobi zbirko holdingov

Matjaz Polanič - Ljubljana - Slovenski borzni holdingi vsajno izgubljajo ržno vrednost. Štano od zasledke letošnjega leta se je izražala kapitalizacija 29 analiziranih holdingov držal znižala že za 380 milijonov evrov. Tj so skupaj vredni le še 1,25 milijarde evrov, kar je kar 2,1 milijarde evrov manj kot konec leta 2007.

Če pomazarimo: za ceno, ki bi jo vlagatelj konec leta 2007 odšel za nakup 100-odstotnega deleža v Savi, bi danes dobi zbirko holdingov, ki ima v lasti za okoli osem milijard evrov premoženja. Fiktivni je 1,25 milijarde evrov tako tudi ceno, ki bi jo moral odnesti vlagatelj, da bi se pri analiziranih holdingov »oklopilo do pomembnih deležev v Mercatorju, Perutu, Holesu, Črnavcu, Celju, Cestu, Probanki, Trimu, Gorenski banki Zira, Petrolni Pravi, Pivovarni Laško, Minotermu, Mliki Avtocestni državnih, bankah in zavarovalnicah, ki jih za sedaj še obklopujejo analizirani holdingi.

Dinara Safina dobila teniški turnir v Portorožu

Portorož - V Portorožu se je končal teniški turnir WTA v vrednosti 220.000 dolarjev. V finalu sta se sinoči pomerili prva igralca sveta, Rusinja Dinaara Safina, in Italijanka Sara Errani. Po prikažovalni je dvoboj dobila Safina, a se je morala za novo lovoriko močno potruditi. Po slabih treh urah igre je slavila zmago s 6:7, 6:1, 7:5. Dvoboj je bil v tretjem nizu za nekaj minut tudi prekinitven, ker se je Erranijeva, travniška lonkarka nadelna na turnirju v Portorožu, poskolovala.

Safina je pred tem vsi dvoboji gladko dobila, sinoči pa je oddala prvi niz. V konkurenčni dvojici sta turnir dobili Julia Görges in Vladimira Ulitova, Nemka in Čehinja, ki sta bili tretji nosilki. Sta v finalu s 6:4 in 6:2 spgnali Camille Pin in Klaro Zakopalovo ter si priložili nagrado v višini 11.000 dolarjev. **Str. 23**

Slika 36. Naslovnica Dnevnika, ki je kot glavno novico izpostavil finale Portoroža (arhiv Dnevnika, 27.7.2009).

Prihodnost je v znanstvenih odkritjih

12 milijonov na leto za mednarodne raziskave - Danilo Zavrtnik: Z vlaganjem v znanje nam bo šlo čez deset let bolje

Urša Škerl Kraumburger - Nekateri so prepričani, da bi morala biti Slovenija še ambicioznejša, in da bi morala katerega od teh projektov priložiti tudi v Slovenijo. Ako nastopi kriza, se mora družba zavedati, da je v prihodnosti vlagala v napadne segmente - če ne bi, krize ne bi bilo. pravi profesorica. Danilo Zavrtnik, »braz zato z vlaganjem v znanje in v projekte, ki bodo dali dolgoročne rezultate, da nam bo šlo čez deset let bolje, ne more zgrešiti.« **Stran 2**

S SPAROM DO POPUSTOV!

Izrežite kupon, ga predložite na blagajni ter uveljavite 20% popust za **tebrani izdelki**, ali 30% popust za tehnični, tekstilni, gospodinjstvi izdelki ali igračo po vaši izbiri.

V ponedeljek, 27. 7., in torek, 28. 7. 2009.

-20% Na tebrani izdelki

-20% Na tebrani izdelki

-30% Na tehnični, tekstilni, gospodinjstvi izdelki ali igračo po vaši izbiri

Višja v trgovini: [www.spar.si](#) In trgovinah: [www.spar.si](#)

⇒ **Po izvedenem pregledu naslovnih lahko preverimo prvotno podano hipotezo:**

→ **Hipoteza 4** (*Turnir se na naslovnih straneh časopisja ne izpostavlja*) **se sprejme.**

Naslovne strani časopisja so le redko kdaj zajemale novice o portoroškem turnirju. Celo finalni obračun si ni prislužil omembe vrednega prostora na naslovnici. Nekoliko večkrat je bil turnir izpostavljen v Primorskih novicah leta 2009, leto kasneje v Ekipi, a gledano skupno, tudi glede na število objavljenih člankov, lahko trdimo, da se turnir na naslovnih straneh ni izpostavljal.

6 SKLEP

Teniški turnir Banka Koper Slovenia Open je v svoji zgodovini, od leta 2005 pa do 2010, občutno pridobil na veljavi, tako s strani novinarjev kot obiskovalcev. Število novinarjev in fotografov je iz leta v leto vztrajno naraščalo, prav tako pa tudi število obiskovalcev. Organizatorje je leta 2009 s prihodom na turnir razveselila Rusinja Dinara Safina, ki je bila v tistem času številka ena v svetovnem ženskem tenisu. Če ne prej, je širša javnost takrat zagotovo slišala za portoroški turnir. Leto kasneje je nastopila še Srbkinja Jelena Janković, ki je že bila številka ena na lestvici WTA, v Sloveniji pa je dobro poznana, ker prihaja iz države bivše Jugoslavije. Organizatorji so od samega začetka izrazili željo, da v Portorož pripeljejo eno izmed uspešne srske dvojice Janković – Ivanović. Leta 2010 jim je le uspelo, čeprav je morala Jankovićeva svoj nastop zaradi poškodbe hitro zaključiti. Prepoznavnost turnirja je, tako pri igralkah, kot pri gledalcih in novinarjih, iz leta v leto le rasla.

Žal se teniški turnir od Portoroža poslavlja, saj bo v tem terminu turnir potekal v azerbajdžanskem glavnem mestu Baku. Spomnimo, da je Odbor direktorjev združenja poklicnih teniških igralk kot razlog za odločitev odvzema licence za WTA turnir kategorije International navedel premajhno število sedišč – osrednji stadion naj bi sprejel najmanj 2500 gledalcev; stadion v Portorožu šteje 1500 sedišč. A ob tem lahko predvidevamo, da razlog tiči tudi v finančah, saj je gospodarska kriza gotovo vplivala tudi na portoroški turnir. Organizacija tako velikega dogodka zahteva ogromno organizacijskih in finančnih obveznosti. Glede na to, da je turnir vsako leto pridobival na veljavi in odmevnosti je logično, da bi javnost v prihodnje zahtevala še več in se ne bi zadovoljila s povprečjem. Štejejo le uspehi, popolnost in prepoznavnost. To pa seveda zahteva dodatno finančno breme. Že sama ideja o turnirju je nastala, ko so slovenske teniške igralko opozorile nase v svetovnem merilu, prav tako si je glavni sponzor (Banka Koper), ki je ravno tedaj prešel pod italijansko okrilje, želel ustvariti ime in se približati javnosti. Popolna kombinacija torej za organizacijo turnirja. Vendar se sedaj zdi, da je turnir že dosegel svoj vrhunec, ki bi ga težko presegli. Res je, da ima osrednje igrišče premalo sedežev, a sklepamo lahko tudi, da so za nadgraditev nivoja potrebni dodatni finančni prilivi, sponzorji, ki prinašajo denar, pa so prisotni samo tam, kjer sta uspehi in odmevnost. Tudi glavni pokrovitelj je mogoče že dosegel svoje cilje in se želi socializirati še na druge načine.

Že pred opravljeno analizo poročanja s teniškega turnirja v Portorožu iz leta 2009 in 2010 smo predvidevali, da bo v časopisju pozornost namenjena glavnima dvema zvezdicama turnirja in slovenskim predstavnicam. Mediji namreč, če želijo zadovoljiti kriteriju zanimivosti, izvirnosti in drugačnosti ter se hkrati izogniti suhoparnemu, kronološkemu navajanju dogodkov, morajo poročati o tem kar pritegne pozornost publike. V velikih primerih to pomeni, da je na določenem

športnem dogodku večja pozornost namenjena posameznim osebam, ki naj bi bile zvezde v tistem športu. In to Safina in Jankovičeva nesporno sta. Tako smo po analizi, ki je zajemala časnike Dnevnik, Delo, Ekipa in Primorske novice, lahko potrdili postavljeno hipotezo o tem, komu je bil namenjen poudarek pri poročanju. V začetni fazi tekmovanja so bile v časopisju omenjene le slovenske igralka in seveda največji zvezdnici (Safina in Janković), ostale igralka pa so bile omenjene le v izidih. Kasneje, ko je bilo dvobojev manj, to ni bilo več tako očitno oz. so slovenske predstavnice že izpadle. Takrat so časniki kar »tekmovali«, kdo bo zapisal bolj zanimiv, pester in predvsem udaren naslov v povezavi z Dinaro Safino (*»Safina s hitrimi koraki po portoroško lovoriko«*; *»Safina pometla s tekmico«*; *»Safina je zavezala kravato«*, *»Safina nepremagljiva«*, ...). Igra dvojic je bila omenjena le, ko so bile v konkurenci slovenske igralka, nato pa je omenjen le finale oz. zgolj, kdo je zmagal. Sicer pa je podobno na vseh večjih turnirjih, saj je igra posameznic vedno v ospredju.

Zanimivo je bilo primerjati, kako so dnevni časniki obravnavali odpoved nastopanja Katarine Srebotnik leta 2009, saj je teniška javnost čakala na njeno odločitev. V tistem času je bila namreč prva slovenska igralka tenisa. Njena odločitev je bila pomembna tudi zaradi dejstva, da bi bil to njen prvi nastop po poškodbi. Kljub temu si je njena odpoved v določenih časnikih »prislužila« le omembo v »obrobju«. Istočasno je svoj nastop odpovedala Andreja Klepač, vendar o tem skorajda ni bilo zapisanega nič, prav tako ne dan kasneje, ko je bila vsa pozornost usmerjena v novinarsko konferenco Dinare Safine.

Kot smo že zapisali, za športno novinarstvo veljajo nekoliko drugačna pravila in načela, saj njegovo bistvo ni poročanje o športnih prireditvah, temveč njihovo komentiranje, pojasnjevanje dogodkov in ozadja, veliko je intervjujev in iskanja ekskluzivnih informacij. Športni novinarji morajo bralcu nuditi precej več, kot le golo opisovanje dogodkov (Doupona Topič, 2009). Po izvedeni analizi lahko trdimo, da je bil leta 2010 uporabljen precej manj atraktiven jezik, le slovenski dvoboj med Katarino Srebotnik in Polono Hercog je bil obravnavan zanimiveje, leto poprej pa so novinarske vrstice polnile zgodbe o Dinari Safini. Prav zaradi tega smo se odločili, da samo diskurzivno analizo teksta opravili le na osnovi člankov iz leta 2009.

Znano je, da so ženske v medijih predstavljene drugače kot moški. Velikokrat namreč prihaja do tipičnega pisanja o ženski v športu – pasivnost, šibkost, ranljivost, netekmovalnost, poudarek na zunanjem izgledu... Te značilnosti smo želeli preveriti tudi na primeru teniškega turnirja v Portorožu, saj je še posebej za ženski tenis značilno, da se pri igralkah izpostavlja njihova privlačnost, sploh preko fotografij. V člankih iz leta 2009 smo sicer zasledili nekaj teh značilnosti tipičnega poročanja o ženskem športu, a v veliko primerih so pisci pisali tudi o moči, tekmovalnosti, nepopustljivosti in borbenosti igralk, zato smo hipotezo, ki je predvidevala obratno,

zavrnil. Pri tem morda glavno vlogo igra dejstvo, da tenis ne spada v sklop tipičnih ženskih športov, ampak gre za t.i. nevtralni šport, kjer je značilno »žensko pisanje« manj izrazito. Do podobnih ugotovitev smo prišli tudi po opravljeni analizi fotografij.

Naslov je pogosto prvi in nemalokrat tudi edini del članka, ki ga bralec prebere, zato je njegova funkcija pri usmerjanju pozornosti pomembna. Četudi se bralec odloči za nadaljnje branje, bo besedilo, ki sledi, težko razumel zunaj okvirja, v katerega ga postavlja naslov. Zasledili smo kar nekaj naslovov, ki so se v samem besedilu nanašali zgolj na en stavek oz. so bili neprimerni (*»Portorož - slovensko teniško Kosovo polje«*, *»Z Dinaro Safino ustrelili kapitalca«*, *»Odmislili so morske specialitete«*...). Zasledimo tudi primere nepovezanosti med besedilom, naslovom in samo fotografijo. Vse to bralca lahko zmede in odvrne od branja. Že van Dijk je leta 1985 zapisal, da ima naslov posebno tematsko funkcijo, saj naj bi izražal vsebinske smernice ostalega besedila, kar potrjuje naše ugotovitve o neustreznih naslovih.

Ker je bilo večkrat omenjeno, da gre za največji teniški dogodek v Slovenji, kar je zagotovo dejstvo, nas je zanimalo tudi izpostavljanje turnirja na naslovnih časopisja. Ugotovili smo, da časniki turnirja niso preveč izpostavljali na naslovnih. Sicer pa je Ekipa leta 2009 izdala prilogo pred začetkom samega turnirja s predstavitev nekaterih igralk, leta 2010 pa se je »oddolžila« z nekaj sredinskimi stranmi v časniku, kjer so lahko obširneje poročali o dogajanju v Portorožu. Ostali časniki posebnih rubrik, namenjenih samemu turnirju, niso imeli.

Ob podajanju ocene in sami analizi se moramo zavedati, da je istočasno potekalo še nekaj športnih dogodkov, ki so dobili prednost v časopisju in tudi zaradi tega je za portoroški turnir ostalo manj prostora. Košarkarska reprezentanca Slovenije se je namreč pripravljala na odhod na EP 2009 na Poljsko, v Franciji je tako leta 2009, kot 2010, potekala znamenita kolesarska dirka po Franciji in nenazadnje je leta 2010 še vedno odmeval nastop slovenske nogometne reprezentance na SP v Južnoafriški republiki in sam finale med Španijo in Nizozemsko.

Poudarjamo, da ni nujno, da se vsi strinjajo z ugotovitvami analize, saj gre za povsem subjektivno oceno, vendar smo se pri sami analizi držali načela resničnosti, objektivnosti in nepristranskosti.

Glede na to, da je bilo na temo ženske in šport izvedenih že kar nekaj raziskav, smo želeli narediti doprinos k vsem predhodnim ugotovitvam, jih preveriti in nadgraditi. Področje športnega novinarstva je zelo zanimivo, predvsem ker gre za čedalje bolj družbi priljubljeno temo, to je šport, in ker športni novinar nima podanih točnih okvirov, kako poročati, pač pa je odvisno od njega samega, kako bo športni dogodek čim bolj izvirno, pestro in nedolgočasno predstavil širši javnosti. Ker je šport izredno

popularen, so športni novinarji nemalokrat pod drobnogledom javnosti, ki sodi vsako njihovo besedo, zato njihovo delo zagotovo ni lahko.

Izvedena analiza bi lahko bila podlaga za nadaljnje raziskave na področju samega športnega novinarstva, ali natančneje na področju žensk in športa, kjer bi lahko spremljali razvoj in določali nove smernice športno-novinarskega poročanja.

7 VIRI

1. Ana Ivanović (2010). WTA. Pridobljeno 27.9.2010, iz <http://www.wtatour.com/page/Player/Stats/0,,12781~10999,00.html>
2. Anna Kournikova Photos & Posters. Pridobljeno 31.10.2010, iz <http://www.filmbug.com/db/326-4>
3. A.G. in T.B. (14.9.2010). Portoroški turnir se seli v Baku. *Slovenska tiskovna agencija*. Pridobljeno 21.9.2010, iz <http://www.sta.si/vest.php?s=s&id=1553299>
4. Altheide, D. L. in Snow, R. P. (1991): *Media worlds in the post journalism era*. New York: Walter de Gruyter Inc.
5. Andrews, L. D., Jackson, J. S. (2001). *Sport Stars – The Cultural Politics of Sporting Celebrity*. London in New York: Routledge.
6. Banka Koper Slovenia Open športni dogodek leta. (2009). Pridobljeno 24.9.2010, iz <http://www.sloveniaopen.si/node/627>
7. Banka Koper Slovenia Open (2010). *Uradni bilten*. Ljubljana: Teniška zveza Slovenije.
8. Boyle, R. (2006): *Sports journalism: context and issues*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage.
9. Boyle, R., Haynes, R. (2000). *Power Play – Sports, The Media & Popular Culture*. London: Pearson Education Limited.
10. Burton, P. (2001) *Russian tennis player*. Pridobljeno 31.10.2010, iz <http://sports.jrank.org/pages/2627/Kournikova-Anna.html>
11. Burcar, L. (2005): Seks v mačo cityju. *Medijska preža*. Pridobljeno 12.10.2010, iz <http://mediawatch.mirovni-institut.si/bilten/seznam/22/spol/>
12. Časnik *Delo* – članki o teniškem turnirju Banka Koper Slovenia Open: obdobje med 13. in 28. julijem 2009 ter 29.3.2010 in obdobje od 14. do 26. julija 2010.
13. Časnik *Dnevnik* – članki o teniškem turnirju Banka Koper Slovenia Open: obdobje med 13. in 28. julijem 2009 ter med 14. in 26. julijem 2010.
14. Časnik *Ekipa* – članki o teniškem turnirju Banka Koper Slovenia Open: 2.6.2009, 10.6.2009, obdobje med 13. in 28. julijem 2009 ter 31.3.2010, 10.6.2010 in obdobje od 14. do 26. julija 2010.
15. Časnik *Primorske novice* – članki o teniškem turnirju Banka Koper Slovenia Open: obdobje med 13. in 28. julijem 2009 ter med 14. in 26. julijem 2010.

16. *Deset »naj zaslužkaric« na turnirju Banka Koper Slovenia Open.* (2010). Pridobljeno 12.10.2010, iz <http://www.sloveniaopen.si/deset-%C2%BBnaj-zaslu%C5%BEkaric%C2%AB-na-turnirju-banka-koper-slovenia-open>
17. *Devet let teniških dogodkov devet let zvezd v Portorožu.* (2010). Pridobljeno 12.10.2010, iz <http://www.sloveniaopen.si/devet-let-teni%C5%A1kih-dogodkov-devet-let-zvezd-v-portoro%C5%BEu>
18. *Dinara Safina* (2010). WTA. Pridobljeno 24.9.2010, iz <http://www.wtatour.com/page/Player/Stats/0,,12781~8108,00.html>
19. Doupona Topič, M. (2004). *Ženske in šport*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
20. Doupona Topič, M., Petrovič, K. (2007). *Šport in družba – sociološki vidiki*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
21. Doupona Topič, M. (2009). *Primer uporabe diskurzivne analize pri preučevanju športnega novinarstva*. Šport – revija ta teoretična in praktična vprašanja športa, 57 (3/4), 71-75. Ljubljana: Fakulteta za šport.
22. Erjavec, K., Poler Kovačič, M. (2007). *Kritična diskurzivna analiza novinarskih prispevkov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
23. Gosenca, S. (2004). *Šport in mediji – športni spektakli in zvezdnštvo v športu: Dolenjski šport*. Diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
24. Greendorfer, S. L. in Kane, M. J. (1994). *The Media's Role in Accommodating and Resisting Stereotyped Images of Women in Sports*. V Creedon, P.J. (ur.), *Women, Media and Sport – Challenging Gender Values* (str. 28-42). Thousand Oaks (Kalifornija), London, New Delhi: Sage publications.
25. Happy Birthday, Anna Kournikova! (7.6.2009). Pridobljeno 31.10.2010, iz <http://www.threedonia.com/archives/8500>
26. Horvat, D. (1998). *Medijski zvezdniki*. Diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
27. Igljč, Ž. (2007). *Model organizacije in izvedbe velikega športnega dogodka – ženskega WTA turnirja »Slovenia Open«*. Diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za šport.
28. *Jelena Janković* (2010). WTA. Pridobljeno 24.9.2010, iz <http://www.wtatour.com/page/Player/Stats/0,,12781~3932,00.html>
29. *Johannes Gutenberg*. Wikipedija prosta enciklopedija. (2010). Pridobljeno 24.9.2010, iz http://sl.wikipedia.org/wiki/Johannes_Gutenberg
30. Kennedy, E., Hills, L. (2009). *Sport, Media and Society*. Oxford, New York: Berg.

31. *Kodeks slovenskih novinarjev* (2002). Društvo novinarjev Slovenije. Pridobljeno 5.11.2010, iz www.novinar.com/dokumenti/kodeks_txt.php
32. Košir, M. (1988). *Nastavki za teorijo novinarskih vrst*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
33. Košir, M., Ranfl, R. (1996). *Vzgoja za medije*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
34. *Lakers Dump Sasha Vujacic, NJ Gets Maria Sharapova*. (15.12.2010). Pridobljeno 17.12.2010, iz <http://mojohoops.blogspot.com/2010/12/lakers-dump-sasha-vujacic-nj-gets-maria.html>
35. Marshall, D. (1997). *Celebrity and Power: Fame and Contemporary Culture*. University Of Minnesota Press. London: Minneapolis.
36. Milles, M. B., Huberman, A. M. (1994). *An expanded sourcebook: Qualitative data analysis* (2. izdaja). Thousand Oaks, CA: Sage.
37. Milovanovič, I. s sod. (2003). *Odnosi z javnostmi in informacije v športu*. Ljubljana: Športno izobraževalni center ŠIC. Str. 45-51.
38. *Najvišje uvrščene igralke na turnirju Banka Koper Slovenia Open*. (2010). Pridobljeno 21.9.2010, iz <http://www.sloveniaopen.si/najvi%C5%A1je-uvr%C5%A1%C4%8Dene-igralke-na-turnirju-banka-koper-slovenia-open>
39. *Novak Djoković* (2010). ATP World Tour. Pridobljeno 27.9.2010, iz <http://www.atpworldtour.com/Tennis/Players/Top-Players/Novak-Djokovic.aspx>
40. Ohnjec, J. (2007). *Nekatere značilnosti publikacij (revij), ki jih je sofinancirala fundacija za šport v letu 2007*. Diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za šport.
41. Oliver, J. A. (1998). *An Analysis of Text and Photographic Coverage of Women's and Men's Basketball in The University-Sponsored Newspaper at The University of Kansas*. Brigham: Brigham Young University.
42. Passow, J. (1998). Fotožurnalizem v slovenskih časopisih. *Medijska preža*. Pridobljeno 12.10.2010, iz <http://mediawatch.mirovni-institut.si/bilten/seznam/01/foto/#4>
43. Ponikvar, V. (2008). *Banka Koper Slovenia Open 2008*. Pridobljeno 10.9.2010, iz http://sportida.photoshelter.com/search?I_DSC=Court+1+and+2&I_DSC_AND=t&ACT=search

44. Ponikvar, V. (19.7.2010a). *Banka Koper Slovenia Open Sony Ericsson WTA Tour tennis tournament*. Pridobljeno 19.9.2010, iz http://sportida.photoshelter.com/image?&bqG=8&bqH=eJwzqqiKSg.wNlw3yHF3zUkxMg5wzsrxcllwd8.3srS0MjQwAGEg6RnvEuXs65iXUpSalajtnZNakJisBhaMdRzsS0BskODXYPiPV1sQ0Ea3CvcK7z9Ksljiz3V4h2dQ2yLUxOLkjMAakYiUg--&GI_ID=
45. Ponikvar, V. (20.7.2010b). *Banka Koper Slovenia Open Sony Ericsson WTA Tour tennis tournament, Masa Zec Peskiric (SLO) vs Anastasija Jakimova (BLR)*. Pridobljeno 19.9.2010, iz http://sportida.photoshelter.com/image?&bqG=12&bqH=eJzzrxy9AuwKHH0Nnd3dQsLdrfMcgnL9TMIDii3MjW3MjQwAGEg6RnvEuXsm5tYnKhdlZqsXZBanJ1ZIJmsBhaPdRzsS0BskODXYPiPV1sQ0F63CvcK7z9Ksljiz3V4h2dQ2yLUxOLkjMA4dQjmw--&GI_ID=
46. Ponikvar, V. (24.7.2010c). *Tennis - Banka Koper Slovenia Open WTA Tournament, Day 6*. Pridobljeno 10.9.2010, iz http://sportida.photoshelter.com/gallery/20100724-SLO-Tennis-Banka-Koper-Slovenia-Open-WTA-Tournament-Day-6/G0000fgXWWpDZTdU/P0000hSP_YFo4Z5U
47. Ropret, M. (2004). *Etični problemi športnega novinarstva*. Diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
48. Rowe, D. (1995): *Popular Cultures – Rock Music, Sport and the Politicd of Pleasure*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage.
49. Sara Errani, *grinta e carattere*. (8.1.2009). Pridobljeno 31.10.2010, iz <http://www.sportlive.it/tennis/sara-errani-biografia-foto-carriera-risultati.html>
50. *Serena Williams* (2010). WTA. Pridobljeno 27.9.2010, iz <http://www.wtatour.com/page/Player/Stats/0,,12781~9044,00.html>
51. *Skupno 107 slovenskih nastopov*. (2010). Pridobljeno 12.10.2010, iz <http://www.sloveniaopen.si/skupno-107-slovenskih-nastopov>
52. *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. (1994). Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana: Državna založba Slovenije.
53. Starc, G. (2003). *Discipliniranje teles v športu*. Ljubljana: Inštitut za kineziologijo na Fakulteti za šport.
54. *Šest let, štirinajst prvakinj*. (2010). Pridobljeno 12.10.2010, iz <http://www.sloveniaopen.si/%C5%A1est-let-%C5%A1tirinajst-prvakinj>
55. *V šestih letih najuspešnejša Sara Errani*. (2010). Pridobljeno 12.10.2010, iz <http://www.sloveniaopen.si/v-%C5%A1estih-letih-najuspe%C5%A1nej%C5%A1-sara-errani>

56. Van Dijk, T. A. (1985). *Discourse and Communication (New Approaches to The Analysis of Mass Media Discourse and Communication)*. Berlin/New York: Walter de Gruyter.
57. Venus Williams (2010). WTA. Pridobljeno 27.9.2010, iz <http://www.wtatour.com/page/Player/Stats/0,,12781~9027,00.html>
58. Vincent, J., Pedersen, P. M., Whisenant, W.A., Massey, D. (2007). Analyzing the print media coverage of professional tennis players: British newspaper narratives about female competitors in the Wimbledon Championships. *International Journal of Sport Management and Marketing*, 6(1), 17-34.
59. WTA lestvica. (18.10.2010). Pridobljeno 18.10.2010, iz <http://www.tenisportal.si/?viewPage=11>
60. Zrinski, M. (2008). *Analiza medijskega poročanja o slovenski košarkarski reprezentanci v času svetovnega prvenstva*. Diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.